

naša luč

1977

4

povejmo po domače!

pregovori

Ako hočeš koga spoznati, mu daj oblast!
Bolje je vrabec v roki kakor golob na strehi.
Človek je tak, kakršno je njegovo pisanje.
Človek se mora po ljudeh ravnati, ne ljudje po človeku.
Dokler lipa cvete, ji ne manjka čebel.
Drži se, kakor ne bi znal do pet šteti.
Izgovor je dober, četudi je iz trte zvít.
Kogar je kača pičila, se boji zvite vrvi.
Mladost je norost, čez jarek skače, kjer je most.
Zaradi molka ne boli glava.
Drevo se upogiba, dokler je mlado.
Človek brez svobode je kakor riba brez vode.
Boljša je poštena smrt kakor sramotno življenje.
Kolikor kdo zna, toliko velja.
Za dežjem pride sonce.
Rja razjeda železo, žalost srce.
V kletki slavec ne poje.
Opica ostane opica, pa naj ima še tako lepo obleko.
Kdor ne dela, dela zlo.
Brez dela ni jela.
Brez potu ni medu.

Kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja.
Lenoba je vseh grdob grdoba.
Vaja dela mojstra.
Kdor je zmerom zdrav, je dovolj bogat.
Hud pes malo laja.
Kdor visoko leta, nizko pade.
Zrela jabolka sama dol padejo.
Kdor le doma tiči, se malo nauči.
Kdor se z mokrim bratom druži, ne bo dolgo suh.

kako rečemo

Biti vaju biča.
Postal je bič svoje družine.
Ima čevlje na biks.
Žena mu ga biksa.
Ta ponudba je zanj rešilna bilka.
Oklene se vsake bilke.
To je svoje bire človek.
Knjige vsake bire in baže.
Bogata bera besed.
Ni se bal ne biriča ne hudiča.
Vedno ima pripravljeno polno bisago laži.
Posameznikov bitek in žitek.
So znamenja, da se obrača na boljše.
Bolnik ne bo več dolgo.
Le kaj je na njej, da se je ne more nagledati?
Ob službo je.
Fant ni, kakor bi moral biti.

primere

Beži, kot da mu gori za petami.
Boljše umeje petje kakor žaba boben.
Čvili kakor ižanska (ribniška) kola.
Črn je kot žužek.
Čvrst je kakor ris.
Debel je kot konj.
Dela z njim kakor svinja z mehóm.
Dež lije kakor iz škafo.
Dežuje, kakor bi bika molzel.
Dober si kakor česen brez kruha.
Držijo se kot kozji rogovi.
Drži kakor tat biriča.
Črti ga kot pajka.
Vodi ga kakor Poljak medveda.
Gleda, da bi z očmi predril.

Gleda kakor hudo vreme.
Gleda kakor jelen praprot.
Gleda kakor riba na suhem.
Gleda kot miš iz moke.

besede

ČAKATI —

šel je čakati lisico; težko čaka pomladi; vsa v strahu čaka, kaj bo; polje čaka dežja; udari ga, kaj čakaš!; nič dobrega ga ne čaka; vse nas čaka smrt; tam ga čaka sreča; ta jed ne čaka; ne smeš samo čepeti in čakati!; dekle ga je čakalo; to delo ne more čakati; upniki ne čakajo; na to boš še dolgo čakal; pri mojem bratu čakajo (= bratova žena je noseča); on ne bo čakal s prekrižanimi rokami; zmeraj me pusti čakati; kdor čaka, dočaka.

DELO —

blaginja temelji na delu; vreči se na delo; zagristi, zakopat se v delo; škoda dela za to!; to delo dobro napreduje; dela vsako delo, ki mu pride pod roko; prevzeti komu delo; človek umre, njegovo delo pa ostane; delo ji je od razburjenja padlo iz rok; komaj je vzela delo v roke, ga je že odložila; iti, voziti se na delo; biti na delu v tujini; zagovarjal se bo za svoja dela; živi od dela svojih rok; ne prime za nobeno delo; sovražne sile so že na delu; ne moti ga, ves je v delu!; odšel je z doma v največjem delu; pri delu ga je čas prehitel; očetova smrt je njegovo delo (= on jo je povzročil); skrb za otroke je njeno delo; delo hvallí mojstra; brez dela ni jela.

EDINI —

dal mu je edino hčer za ženo; edini izhod iz stiske; edino upanje; edina sreča, da si prišel; on edini je prišel na cilj; ljubezen edina prenese take težave; enega edine-

*Slika na naslovni strani:
Žalostna gora pri Mokronogu.*

naša luč

1977 4

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 26
april 1977

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	3 angl. f.
Avstrija	100 šil.
Belgija	220 bel. fran.
Francija	30 fr. fran.
Italija	6000 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	13 n. gld.
Nemčija	16 n. mark
Švedska	25 š. kron
Avstralija	6 av. dol.
Kanada	7 kan. dol.
ZDA	7 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

med nami rečeno

Valovi, ki jih je v vzhodni Evropi sprožila helsinška konferenca s svojimi sklepi o človekovih pravicah, se vedno bolj širijo. Ti sklepi postajajo za tam-
kajšnje socialistične države-podpisnice bumerang.

Najprej so pograbili te sklepe borci za osebne svoboščine v Sovjetski
zvezi in na glas zahtevali od svojih voditeljev, da jih uresničijo. Za njimi so
se oglasili naprednjaki na Poljskem, Češkoslovaškem, v Vzhodni Nemčiji in
Romuniji, zadnji čas pa so dosegli valovi že tudi Jugoslavijo.

Mednarodni tisk sicer stalno ugotavlja, da so človeške pravice med vsemi
socialističnimi državami še najmanj teptane v Jugoslaviji, vendar zelo po-
zorno spremlja in zapisuje zahteve po izvajanju vseh osebnih svoboščin tudi
tu. V zadnjem času so doslej zabeležili naslednje pozive:

● Skupina 61 beograjskih občanov je vložila pri jugoslovanskem ustav-
nem sodišču vlogo proti samovoljnemu odvzemanju potnih dovoljenj.

● Profesor prava na beograjski univerzi je protestiral pri istem sodišču
proti omejevanju svobodnega informiranja in tiska. Navedel je, da je to ome-
jevanje v več republikah in provincah celó uzakonjeno.

● Bivši Titov najožji sodelavec Milovan Djilas je očital oblastem, da imajo
zaprtih 600 političnih jetnikov, kar je rekord tako z ozirom na predvojno
Jugoslavijo kot na današnjo Sovjetsko zvezo. Ugotovil je, da oblasti tudi
sicer stalno kršijo človeške pravice.

● Trije člani organizacije za osebne svoboščine Amnesty inter-
national iz Frankfurtu so posredovali pri jugoslovanskih oblasteh za
izpust iz ječe pisatelja Mihajla Mihajlova in pravoslavnega duhovnika Ban-
kovića. Iz beograjskega hotela, kjer so si najeli sobe, so skušali doseči
nekatero oblastnike, začeli so gladovno stavko, sklicali časnikarsko konfe-
renco in dajali razne izjave. Oblastniki niso sprejeli ne njih osebno ne nji-
hovih pisem, ampak so jih poslali iz Jugoslavije.

Socialistična oblast v državah vzhodne Evrope je gluha za vse proteste
svobodnjakov in jih skuša na najrazličnejše načine utišati: zaslišuje jih in
jim grozi, javno jih smeši in zmerja, vlačí jih po zaporih in pošilja jim ne-
podpisana grozilna pisma. A ti pogumni ljudje si ne puste do živega in nji-
hovih glasov ni mogoče več utišati.

V posebno neprijetnem položaju se nahaja Jugoslavija, ker bo ona go-
stila letošnjo pohelsinško konferenco za varnost in sodelovanje v Evropi.
Preveč očiten bi postal njen dvojni obraz, ko bi na eni strani gostila ljudi,
ki se vsaj z besedami potegujejo za človeške pravice, istočasno pa bi prišlo
na dan, da jih sama gazi. Zato skuša mrzlično odpravljati najbolj kričeče
primere zatiranja osebnih svoboščin. V zadnjem času je objavil tuji tisk
novico, da namerava jugoslovanska oblast izpustiti vrsto političnih jetnikov.
Vse lepo in prav, vendar menimo, da so vsako ustvarjanje videza in vsi
delni ukrepi končno le kot krpanje stare strehe: komaj jo za silo zamašiš na
enem koncu, že začne teči skoznjo na drugem. Edina rešitev je nova streha.

Tako je treba razumeti tudi izjavo Milana Djilasa, vredno slehernega
naprednega državnika: ko bi bil on na oblasti, tako je izjavil, bi uvedel v
Jugoslaviji popolno demokracijo, korak za korakom, kakor se to dogaja
zadnji čas v Španiji.

Iz intervjuja z ljubljanskim nadškofom:

„Tako v naši zvezni in republiški ustavi, pa tudi v zakonu o pravnem položaju verskih skupnosti je uzakonjena svoboda izpovedovanja vere... Naj bi si vsi

KEMIČNA PREDELAVA KORUZE — Agroindustrijsko-trgovski kombinat „Bosanska krajina“, v katerem je zaposlenih nad 15.000 delavcev, je s tujimi partnerji podpisal pogodbo o gradnji tovarne za kemično predelavo koruze v Bosanski Dubici. To bo prva tovrstna tovarna v

slovanskimi podjetji. Do konca leta naj bi izdelali 4.000 traktorjev. Na domačem trgu jih bodo začeli prodajati predvidoma aprila. Na tuje je prodanih že 1.800 traktorjev.

REZERVAT ZA PTICE — Približno 15 km južno od Skopja v nekem rokavu reke Vardarja bo republiški zavod za varstvo kulturno-zgodovinskih spomenikov Makedonije, skupaj z gozdarsko fakulteto iz Skopja, v kratkem uredil rezervat za ptičji svet. Obsegal bo 12 hektarov in zagotovil obstoj mnogih redkih vrst ptic, pticam selivkam pa bo služil kot počivališče v času njih selitve.

S TRAKOV 10.000 CITROENOV — S tekočih trakov koprskega Cimososa bo letos prišlo deset tisoč citroenov. Iz proizvodne hale v Novi Gorici oziroma Sempetru bo prišlo 8600 dian, 700 modelov GSX in 700 modelov GS pallas.

ŽIVAHNO OB MEJI — Lani so prek mejnega prehoda v Rožni dolini pri Novi Gorici prepeljali 1.703.859 ton blaga, skozi prehod pa je v obe smeri prešlo 2.610.727 motornih vozil, med njimi 56.075 tovarnjaka.

Dolenjske Toplice, kraj med predhribi zahodnih Gorjancev, je znan po termalnem vrelcu.

kaj pa doma?

glavni forumi dosledno prizadevali za resnično svobodo izpovedovanje vere tudi in zlasti v praksi. Zakaj naj bi se npr. profesor ali uslužbenec bal biti član župnijskega pastoralnega sveta iz strahu, da bo imel težave v službi? Ali zakaj naj ne bi prosvetni delavec, profesor ali učitelj, če vestno opravlja svojo službo, smel tudi brez strahu hoditi k maši? Saj smo po ustavi pred zakonom vsi enaki. Težave delajo običajno le nižji organi iz krajevne organizacije.

Vernost je ukoreninjena že v človeški naravi sami, to priznava velik del današnje znanosti. Zato bo vera ostala, dokler bo živel človek, ohranila se bo tudi v vsaki socialistični družbi.

Cerkev želi nuditi pomoč posameznikom in človeški družbi ter vsaki človeški dejavnosti, daje smernice za dostojanstvo zakona in družine, za kulturni in gospodarski napredek kakor tudi za politično življenje.

Govoriti še danes o nevarnosti tako imenovanega klerikalizma je prazen strah, o katerem Gorenjci pravijo, da je znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni.

(Delo, Ljubljana, 5. 3. 1977)

Jugoslaviji. Njene proizvode bodo uporabljali za prehrano ljudi, v farmacevtski, slaščičarski in kemični industriji.

JANUARSKI DVIG CEN — Januarski dvig cen na drobno in predvsem življenjskih stroškov je bil najmočnejši v zadnjih sedmih letih. Cene so dosegle procent, ki je bil predviden za vse leto.

PRVI TRAKTORJI IZ ŠTOR — 25. februarja je v tovarni traktorjev železarne Štore stekla poskusna proizvodnja. Tekoči trak je zapustil prvi traktor 402 fiat Štore (42 KM), ki ga bodo delali v kooperaciji (sodelovanju) s tovarno Fiat in približno 60 slovenskimi in jugo-

kov in 49.909 prikolic. Mejo je prestopilo 6,654.402 potnikov.

BORIS STREL MLADINSKI EVROPSKI PRVAK — Po dveh letih, ko je Bojan Križaj postal mladinski evropski prvak v slalomu, je dosegel podoben uspeh Boris Strel, 17-letni dijak iz Škofje Loke: v Kranjski gori je z dvema odličnima vožnjama postal evropski prvak v veleslalomu.

DRAŽJI BENCIN, KURILNA IN PLINSKA OLJA — Po novem bomo morali za liter navadnega bencina plačati namesto prejšnjih 4,90 dinarja 6,70 dinarja, kar je za skoraj 37 odstotkov več. Za superbencin pa bo treba plačati namesto prejšnjih 5,20 dinarja za 34,6 odstotkov več, oziroma okroglih 7 dinarjev. Podražilo pa se je tudi plinsko olje: od prejšnjih 3,55 dinarja na 4,30 dinarja. Cena za liter kurilnega olja pa se je povečala od 2,35 dinarja na 2,80 dinarja, kar je 19-odstotna podražitev.

CESTNINA NA CESTI NOVI SAD—BEOGRAD — Na novi cesti Novi Sad—Beograd bo od maja treba plačevati cestnino. Izvršni svet skupščine avtonomne pokrajine Vojvodine se je za to odločil, da bodo lahko odplačevali posojilo, ostanek sredstev pa bodo porabili za nadaljnjo graditev avtomobilske ceste. Predvidena cestnina bo znašala 10 oziroma 8 dinarjev za osebnih avtomobile.

BOJAN KRIŽAJ se vzpenja vedno višje v svetovni eliti smučarjev slaloma. V tekmovanju za svetovni pokal v Furano na Japonskem je bil šesti, v Sun Valley-u pa deveti v vožnji slaloma. Sedaj je zbral že 9 točk za svetovni pokal. Tako bo že, če še dobi samo eno točko, lahko drugo leto štartal v prvi jakostni skupini. Njegovi zadnji rezultati so največji uspeh naših alpskih smučarjev vseh časov.

OGROŽENE ŽIVALI NA ZNAČKAH — Ob letu varstva okolja in 70-letnici slovenske lovske organizacije je fotokino klub „Diana“ pri Lovski zve-

zi Slovenije začel izdajati serijo značk, posvečenih ogroženim živalskim vrstam na Slovenskem. Z njimi želijo opozoriti ljubitelje značk, pa tudi ostale, na del narave, ki ga mnogi zanemarijo — na živali, katerih obstoj je ogrožen.

OKTET V BEOGRADU — V okviru proslave 25. obletnice svojega umetniškega delovanja je Slovenski oktet iz Ljubljane priredil v Beogradu slovesen koncert. Dognana umetniško izvedbo okteta, ki uživa svetovni sloves, je občinstvo pozdravilo z dolgotrajnim aplavzom. Koncert je povezovala ugledna filmska in dramska igralka Mira Stupica.

Majšperk pod gorami v Dravinjski dolini. Znan je po tovarnah volnenega blaga in tanina.

PODRAŽITEV STANARINE — V Ljubljani bodo zvišali stanarine po 1. maju, drugod po Sloveniji pa že s 1. aprilom.

BOGAT RIBOLOV — Jugoslovanski ribiči so lani na krove svojih ladij potegnili mreže s 34.869 tonami rib, to je največ v vseh povojnih letih. Okoli 24 odstotkov (8184

dalje na 10. strani

Slovenj Gradec je središče Mislinjske doline; leži v kotlini med Uršjo goro in Pohorjem.

Predragi moji farani!

Zadnjič sem Vam omenil, da si včasih belim glavo, kako bi Vas čim več privabil k slovenskim mašam. Ne zaradi sebe, ampak zaradi Vas samih, saj nam je dal Kristus mašo kot redno pot k Bogu.

Pri naših mašah, ki so menda lepe, me pa nekaj stvari moti. Naj jih danes omenim!

Najprej mi ni všeč to, da skoraj redno puščate prve klopi prazne, pod kor se Vas pa nagnete, da si drug drugemu stopate na prste. Vem, da je to prastar slovenski običaj, lep pa kljub temu ni. Saj človek pride k maši prav zato, da se bo Bogu približal, ne pa, da bo ostal daleč od njega.

Potem mi ne gre v račun to, da sta Vaša molitev in petje pri maši pretihi, preboječi. Menda ni to izraz Vaše vere, Vaše pripadnosti h Kristusu? In če ni, zakaj ni potem oboje bolj pogumno, bolj glasno?

Končno mi ne da miru dejstvo, da Vas ne morem in ne morem pripraviti do pogostnega obhajila. To me pravzaprav najbolj boli.

Ne vem, kolikokrat sem že sam vrtal v vprašanje, pa tudi z nekaterimi od Vas sem se o njem razgovarjal, zakaj Vam je obhajilo tako tuje.

Najgloblji razlog je najbrž janzenizem, zmota, ki je pred dvesto leti tudi v Sloveniji pognala močne korenine in katere posledice je čutiti še danes. Janzenizem je bil pretirano strog: že vsak greh je bil zanj težak greh. Zato človek sploh ni smel k obhajilu brez spovedi, pa še ob spovedi včasih po cela leta ne.

Tega napačnega pojmovanja greha je v nas še veliko. Marsikdo si zato ne upa k obhajilu brez spovedi; da bi vsak teden letal k spovedi, se mu pa spet ne da. In tako je prepričan, da je kar v redu, če gre k spovedi in obhajilu enkrat ali dvakrat v letu.

Temu razlogu se pridružijo potem še nekateri drugi, npr. ozir na ljudi („Imeli me bodo za pobožnjaka!“), najbrž pa tudi pomanjkanje žive vere v moč obhajila.

Ob vsem tem lahko rečem samo tole: prelomiti bo treba s temi napačnimi pojmovanji obhajila in neumnimi strahovi pred ljudmi in začeti jemati obhajilo za dobesedno najpomembnejši dogodek v življenju, za osebno srečanje s Kristusom, božjim Sinom.

Molim, da bi čim večji krog mojih vernikov prišel čim prej do tega spoznanja (čim prej zato, da bodo čim manj oropani božjih zakladov).

Z lepimi pozdravi

Vaš župnik

iz žalosti v veselje

Ko je na veliki petek sonce zašlo, je bilo razpoloženje v obeh taborih, ki sta ob Jezusu nastala, dokaj različno.

Jezusovi nasprotniki so se oddahnili: „Hvala Bogu, po njem je! Ne bo nam več kvaril živcev s svojimi očitki o pobeljenih grobovih, ne bo nam več odvajal množic in s tem manjšal našega ugleda in zaslužka.“ Zanje je bila to po dolgem času prva mirna noč.

Jezusovi prijatelji so bili do konca potrti, celó jokali so, kot stoji v evangelijih. Trdno so zapahnili vrata v dvorano zadnje večerje, saj niso bili več varni pred Judi: če so z njihovim učiteljem storili to, kar so, kaj drugega naj čaka nje? Res je bilo tri leta lepo, ko so hodili z Jezusom, a kaj, ko je sedaj vse končano! Mislili so, da bodo ministri v njegovem kraljestvu, pa je on končal na križu. Kaj naj sedaj storijo? Če se vrnejo v domače vasi, se jim bo vse smejalo kot ministrom križanega kralja. Kje naj si poiščejo delo? Kaj bo z njihovimi družinami? Prihodnost se jim je kazala črna in brezizhodna.

Še preden pa je posijalo sonce na velikonočno jutro, se je razpoloženje v obeh taborih zamenjalo: veselje se je spreminilo v žalost, žalost v veselje.

Po Jeruzalemu so jele krožiti novice, da je Jezus iz Nazareta

vstal iz groba in da hodi po mestu in se prikazuje nekaterim ljudem. Obenem naj bi vstali tudi nekateri drugi mrtvi in se prikazovali jeruzalemskim občanom.

Ana in Kajfa in njihovi somišljeniki so spet izgubili živce. „Kaj res še ne bo konca tega direndaja? Kaj bodo morali znova začeti ves proces, da Jezusa spet spravijo s sveta? Sicer pa, kako naj usmrtijo vstalega? Le kdo si je izmislil ves cirkus? Vojaki trdijo, da je vstal. Dobro, te bomo podkupili in jim naročili, naj govorijo, da so ga učenci ukradli. A če je res vstal in če res hodi okrog? Naj se naenkrat pojavi sredi velikega zbora! Ali pa sredi noči pri enem in drugem v njegovi spalnici! Ali pa naj spet začne nastopati po jeruzalemskih cestah z očitki proti njim in z zbiranjem drhali! Kje se bo vse to končalo?“

Peter in njegovi pa so začeli dobivati pogum: prihodnost se je jela spet jasni. Ko so prinesle ženske prve vesti o Jezusovem vstajenju, so se zdele enajsterim to ženske čenče. Potem je prišla Magdalena z isto novico. In Peter in Janez sta našla grob prazen. In učenca s poti v Emavs sta prinesla isto vest. Zvečer pa je Gospod sam prišel mednje.

Skraja niso verjeli, niso mogli verjeti: preveč neobičajno je bilo, preveč lepo, da bi moglo biti res. Končno so se prepričali, da je res: z Gospodom so govorili in jedli, poslušali so ga in gledali. Začelo se je novo življenje, polno smisla, polno veselja.

Sicer je bilo morda že tisti večer temu in onemu od enajsterih jasno, da se utegne tudi njihova pot čudno končati, kot se je Jezusova, a istočasno so vedeli, da nima zadnje besede smrt. Zadnjo besedo ima vstajenje, življenje, veselje.

Ta zavest jim je zadoščala, da je bilo njihovo velikonočno veselje popolno.

to je zadnji temelj naše vere

Jezus je premagal lastno smrt

Mnogim velja Kristusovo vstajenje samó za neverjetno legendo. Cerkev pa trdi, da je sporočilo o vstalem Kristusu odločilna podlaga njenega verovanja.

Ali se more misleči človek dvajsetega stoletja postaviti na temelj vere, o katerem so že atenski filozofi menili, da je to nekaj, o čemer ni vredno razpravljati?

Ne moremo mimo dejstva: brez vstajenja je vsa naša vera — mesečina. Mesečina nam sicer zbuja blage občutke, a zbledi, ko vzide sonce treznega dne.

Jezusovi učenci so se spraševali: „Kako je mogla smrt zadeti tistega, ki se je vse življenje brezgrešno in neomajno oklepal božje dobrote? Kako strašno ga je zadel smrtna usoda! Kako lahko še obstane vera v Očeta v nebesih in v njegovo nespremenljivo ljubezen, zvestobo in pravičnost, če je to konec?“

Obupajoča gruča Jezusovih učencev ni ostala brez odgovora. Njen obup se je spremenil v zmagovito gotovost. Učenci so zaupali v božjo zvestobo, ki se ohranja tudi v smrti, in so šli vedrega obličja skozi muke, posmeh, preganjanje in smrtno bridkost, ker so doživeli nekaj mogočnega: postali so gotovi, da križani Kristus ni mrtev, da živi.

Že njihovi judovski sodobniki so se sicer posmehovali tej veri in so govorili, da so učenci Jezusovo truplo gotovo ukradli, da bi mogli trditi, da živi.

Vendar je ta ugovor prazen. Dokazuje lahko samo to, da so Judje dvomili. Niso pa mogli pokazati Jezusovega trupla kot dokaz proti vstajenju.

Spričo prvih mučencev iz kroga učencev, spričo njihovega tako vedrega umiranja po Jezusovem zgledu ne more nihče misliti, da so postali učenci žrtev pobožne prevare.

Nesmiselno je dvomiti o osebni poštenosti apostolov, o tem, da so bili sami prepričani o Jezusovem vstajenju. Zaupanje, da se je božja moč, zvestoba in ljubezen tudi v smrti izrekla za Kristusa in da bo tudi nje rešila po smrti, jim je dajalo pogum za pričevanje, vedrost in pripravljenost na smrt.

Pa vendar se sprašujemo: „Ali niso bili sami žrtev slepila? Kako postane lahko njihova gotovost naša? Kje bomo našli danes pečat, ki nam bo potrdil božjo zvestobo skozi vso noč smrti?“

Če si ogledamo poročila evangelijev o Jezusovem vstajenju polžne, opazimo, da se ne ujema v vseh posameznostih. Cerkev prvih stoletij ni skušala teh razlik spraviti v sklad. Razna poročila o vstajenju je kratko in malo postavila drugo ob drugo, ne da bi spominu in poročanju posameznih prič pripisovala nezmotnost. Pomembna ji je bila raznoterost pričevanj.

Najstarejše zapisano pričevanje o velikonočnem dogodku, ki ga je kakšnih dvajset let po Jezusovi smrti zapisal apostol Pavel, opozarja bralce, da je videlo vstalega Jezusa petsto prič, od katerih jih večina še živi in jih je torej mogoče vprašati. To so človeške priče. Lastijo si lahko le človeško verovnost in so pripravljene, da dvomljivci kritično prerešeta njihove izpovedi.

V čem se vsa pričevanja o vstajenju ujema in kaj imajo vsa bistvenega? Vsa pravijo, da so videli

njega, križanega, kasneje živega. Govoril je z njimi, razpršil je njih dvome, odpustil jim je njihovo nezvestobo, obnovil je pogodbo z njimi in delil je z njimi jedi.

Če vprašamo priče, ali se je Kristus prikazal v trdni, telesni ali predmetni podobi, ne bomo dobili odgovora. Po eni strani beremo, da je Jezus vstopil skozi zaklenjena vrata, po drugi pa nam isti evangelist kasneje poroča, kako je vstali pozval dvomljivca Tomaža, naj položi prste v njegove rane, da bo ozdravljen od svojih dvomov.

Učenci torej niso imeli pred seboj čudežne oživitve umrlega telesa, o kakršni beremo v Lazarjevi zgodbi, pa tudi se jim ni prikazal duh. Vsi učenci so bili prepričani, da se je tu zgodilo nekaj povsem novega, da se je pokazala neka nova resničnost. Z Jezusovim prejšnjim telesnim bivanjem je imel vstali skupno pač to, da je pred njimi nedvomno stal on, on sam, njegova oseba, njegovo bitje, njegova resnično božja ljubezen.

Vendar ga niso spoznali po njegovi telesni podobi, temveč po njegovi besedi; po tem, da je ločil kruh z njimi; po tem, da jim je pomagal, in po njegovih ranah. Spoznali so ga po bistvenih lastnostih živega človeka, ki sijajo iz notranjosti, kakor skozi okna nedoumljivega zunanjega videza. Zato so tudi videli vstalega samo ti-

V Martuljek je prišla pomlad.

sti, ki so imeli do njega osebno razmerje verovanja in so tako poznali njegovo pravo bitje.

Če stojimo pred truplom ljubljene človeka, prestrašeni začuti-mo: „To ni več on sam! Njegovo živo bitje je,“ pravimo o umrlem, „zbežalo iz njega.“ Pri Jezusovem

veliki teden pri nas doma

Butare, pirhi in potice — to je za otroke veliki teden. Povsem razumljivo, vendar bo vsaka krščanska družina iskala z otroki pomen, ki se skriva za zunanjim praznovanjem velikonočnih praznikov.

Otrokom moramo povedati, za kaj nesemo na cvetno nedeljo bla-

goslovit butare in oljčne veje. Oljčne veje lahko zataknejo za raz-pelo, butare nam bodo za okras pri velikonočni ureditvi sobe.

Danes si otroci ne morejo več predstavljati, kaj je blagoslovljena butara pomenila našim kmečkim prednikom, ki so posamezne veje nesli na polja, hleve, skednje, skratka povsod, kjer so hoteli imeti božji blagoslov. Naj si preberejo Gregorčičevo pesem Oljki, pa bodo videli, v kakšni časti so bile blagoslovljene oljčne veje!

Na veliki teden nam otroci rajši kot običajno pomagajo pri pomladanskem čiščenju stanovanja. Za veliko noč mora biti vse pospravljeno.

Iz svojih otroških let se spominjam, da smo morali biti na veliki teden zelo pridni. Gorje, če bi se na veliki petek prepirali! Še smejati se nam mama skoraj ni dovolila, čeprav sta nas otroška razposajenost in veselje ob peki po-

tic in barvanju pirhov kar razganjali. Privzgojila nam je spoštovanje do teh resnobnih dni.

Danes, ko imam sama družino, skrbim, da veličina in slovesnost velikega četrta, petka in sobote prekrije vse drugo: televizijo, kino, športne in kulturne prireditve, še šola je pomaknjena nekoli v ozadje. Poslušanje postnih pesmi in pogovori o Kristusovem trpljenju in božjem grobu nam preusmerjajo misli v dvorano zadnje večerje, na Oljsko goro, na Kalvarijo.

Na veliki petek se postijo tudi otroci. Mesa ne jemo, ker se ta dan spominjamo Jezusove smrti na križu. Meso pomeni samega Jezusa, ki je bil žrtvovan kot jagne.

Otroška nestrpnost in nepočak-anost doseže višek na veliko soboto. Pripravljamo se, da bomo nesli k žegnju. Otroci vedo, kaj pomenijo velikonočna jedila. Kljub

vstajenju je bilo doživljanje prav nasprotno. Pred učenci je stal spet on sam, njegovo živo bitje. Tisti, ki je v globini srečaval njihova srca, Odrešenik njihovih duš. Nedvoumno in složno pričujejo učenci o tem. Zunanji vtisi in spomini učenčev o oblikah, v katerih se jim je vstali prikazal, torej vtisi o njegovem vstalelem telesu, so bili različni. V vsakdanji govorici jih sploh ni bilo mogoče izraziti. Gotovost: „To je on, on živi!“ pa je bila skupna vsem učencem in o tem so bili prepričani vse do smrti.

Neka zunanja plat poročilo o vstajenju je v prejšnjem stoletju veljala tako rekoč za merilo pravovernosti kristjanov: prazni grob. Vsi evangeliji res omenjajo prazni grob. Izrecno pa je povedano, da prazni grob ni bil temelj vere učencev v vstalega. Najstarejše poročilo o Jezusovem vstajenju — apostol Pavel v 1. pismu Korinčanom — praznega groba sploh ne omenja, čeprav ga tudi ne zanika.

Sporočilo nove zaveze ima vr-

hunec v gotovosti, da naj Jezusa ne iščemo pri mrtvih, temveč pri živih; ne v grobovih (tudi v praznem ne) in ne v pobožni zamaknjenosti. Vera v živega Kristusa je nastala, ker so ga učenci srečovali kot osebno resničnost, ker je govoril z njimi in jim dal s svojo besedo gotovost o svoji živi navzočnosti. Te njihove gotovosti ne more razdejeti nobena grožnja smrti. To srečavanje je bilo vzrok, da so pričevali: „Tega Jezusa je Bog obudil, temu smo vsi priče.“

E. Müller

Prenova se že uresničuje

Prenova. Osrednja beseda, ki jo ponavljajo dušnopastirski delavci na svojih zborovanjih, župnijski sveti na svojih srečanjih, cerkveni ključarji pri skupnih razgovorih. Prenova. Doma so jo vrgli na raz-

množenine, v brošure, na časopisne strani. Beseda o njej se sliši s prižnic. Zaznavna je v posameznih katehezah pri otroškem, mladinskem in predzakonskem poučevanju, na srečanjih, zborovanjih, tečajih. Prenova se je začela. Nedvoumno.

V videmski dekaniji mariborske škofije se je zbralo k srečanju 140 članov župnijskih svetov. Govorili so o tem, da je treba dekanijo in župnijo razčleniti v manjše skupine, razdeliti naloge, vse delo poenotiti, ustvariti nekakšna jedra vplivanja. Pravzaprav naj bi bil vsak vernik majhno žarišče, ki bi sam premišljeval o verskih vprašanjih, iskal razgovora z drugimi in vplival na svojo okolico.

Verniki so sodelovavci svojega dušnega pastirja. Zato morajo storiti tisto, česar on ne more: poskrbijo naj za bolnike, onemogle; pokličejo naj duhovnika, če je treba; prisluhnejo naj željam in potrebam župljanov; naj župniku njegove odločitve tudi kritizirajo.

V videmski dekaniji so se lotili

temu jim bom prebrala Finžgarjev opis:

Vse pomito, vse pometeno.

Na javorovi mizi je pogrnjen bel prt. Na prtju pisan jerbas. Otroci stojijo okrog mize. Mati prinaša.

Najprej kolač. Ves rumen je kot pšenično polje. Postavi ga prvega v jerbas. „To je spomin Kristusove trnove krone. On trnovo krono, mi sladko pogačo. Bog, bodi zahvaljen za tvojo sveto krono!“

Nato prinese pet pirhov. „To so petere bridke rane Jezusove. Pet kapelj njegove svete krvi. Sveta kri, bodi počesčena stotavžentkrat!“

Za obod jerbasa zatakne tri koranine hrena. „Lejte, otroci, to so strašni žebliji, s katerimi so pripeli Zveličarja na križ. Kadar ste hudobni in me žalite, z vsakim grehom kakor s kladivom udarite znovič na žebelj, da križate Kristusa!“

In nato zadehti pleče in gnjat. Otroci, ki niso cele tedne okusili mesa, se dvignejo na prste. „Tudi meso bo blagoslovljeno, ker po-

meni jagenjčka, samega Jezusa, ki je bil za nas zaklan.“

Jerbas je napolnjen. Mati ga rahlo zagrne s čipkastim prtčcem,

APOSTOL PAVEL JE ZAPISAL:

Izročil sem vam predvsem to,
kar sem tudi prejel,
da je Kristus za naše grehe
umrl, kakor je v pismih;
in da je bil pokopan
in da je tretji dan vstal,
kakor je v pismih;
in da se je prikazal Kefu
in potem dvanajsterim;
potem se je prikazal več ko
pet sto bratom hkrati,
izmed katerih je še zdaj
večina živih, nekateri so
pa zaspali;
potem se je prikazal Jakobu,
nato vsem apostolom;
nazadnje za vsemi pa se je
kakor negodniku prikazal
tudi meni, kajti jaz sem
najmanjši izmed aposto-
lov, ki nisem vreden, da
se imenujem apostol, ker
sem preganjal Cerkev
božjo.

**živa vera v Gospo-
dovo in naše
vstajenje in globoko
veselje, izvirajoče
iz te vere, naj to
veliko noč napolni
vaša srca!**

vaši duhovniki

sklicevanja sodelavcev: enkrat cerkvenih ključarjev, drugi članov župnijskih svetov iz vseh petnajstih župnij. Možje, žene in mladi prihajajo na dan s sto in sto vprašanji. Dobro vedo, kaj se v Cerkvi dogaja, kako je z vero sodobnih kristjanov, omahujočih in negotovih.

Na srečanju so se spraševali, kaj lahko storijo za verski tisk. Ali širijo *Družino*, *Novo mladiko*, *Ognjišče* in drugo? Kaj so storili, da bi pridobili nove naročnike?

Govorili so tudi o maši. „Cerkev,“ je govoril dolgoletni videmski organist, „bi morala uporabiti vsa sredstva, da bi mašo vernikom kar se da približala in jo pojasnila. Zakaj bi ne usmerili včasih tudi pridig v to razlago? Potrebujemo preproste, kratke, jasne pridige, kot so v prvih časih krščanstva razlagali evangelij veliki cerkveni učitelji. Seznanjeni z globoko vsebino maše bi ljudje rajši prihajali k daritvenemu oltarju, ne le sebe darovat, temveč tudi prejemati božjo skrivnost v evharistiji.“

ki je na obodu ves poln šopoteljnov. Tako stoji jebas na mizi! Sama lepota in sama skrivnost ga je. Družina še stoji, ga gleda in molči.

Mati, svečenica, je dokončala obred. Njene besede še spokojno plavajo nad jebasom. Svete so, božje so...

Po končanem blagoslovu v cerkvi se otroci prerinejo tik pred božji grob. Ne morejo si ga dovolj nagledati. Za vse življenje si ga bodo vtisnili v spomin. Vprašanj ni konca: „Zakaj je monštranca ovita v belo tenčico? Zakaj gorijo sveče? Kako to, da leži kip ranjenega in umrlega Kristusa na tleh, ob njem pa mučilno orodje in vse polno pomladnega cvetja?“ Zaduha jo celo opojni vonj hijacint, ki preplavlja ozračje.

Večji lahko gredo zvečer k maši, da bodo po tihoti velikega petka ponovno zaslišali orgle, zvonove in privikrat zapeto alelujo. Ve-

V članih župnijskih svetov vidske dekanije je vzkliklo spoznanje: Cerkev nam zaupa, računa z našo zrelostjo in našim sodelovanjem.

splav naredi v duši potres

Poljska dušeslovka dr. Wanda Poltawska je zbudila pred nedavnim na zborovanju v Krakovu veliko pozornost s predavanjem o vplivu splava na duševnost žene.

V svoji praksi je redno ugotavljala, da so žene, ki so splavile, doživele duševno potlačenost ali takoj po splavu ali pa v letih mene, včasih pa zaradi posledic splava, namreč zaradi kasnejše nerodovitnosti ali nesrečnih porodov.

selijo se že vstajenja, ki se jim zdi še slovesnejše. Kar težko zaspijo od nestrpnega pričakovanja.

Zjutraj vstanejo bolj rano kot običajno, pa so v hipu budni in prav nič zaspani. Razen najmlajšega gredo vsi k vstajenju. Brez vstajenja bi njihovemu doživljanju velike noči nekaj manjkalo.

Po maši silijo domov, kjer jih čaka pogrnjena miza, na njej pa košara z žegnomo. Počakajo, da oblečem še najmlajšega, saj moramo sesti vsi za mizo. Jedo spoštljivo in slovesno, blagoslovljenih jedi ne smejo drobiti po tleh. V največje veselje so jim pirhi: že za mizo se pričnejo „štrucati“.

Prt z blagoslovljenimi drobtinami spahamo skozi okno na vrt, kjer jih bodo pozobale ptičke. Ponekod drobtine in vse ostanke velikonočnega zajtrka zažgo.

Ko sem bila še otrok, nam je ma-

Po splavu se občutki žene dostikrat bliskovito spremenijo. Prej otroka ni marala, zdaj si ga želi. Krivdo pripisuje drugim, predvsem možu, ki jo je nagovarjal ali silil k splavu, potem pa vsem tistim, ki so dejanje omogočili ali izvršili. Čim bolj žaluje za otrokom, tem hujši so očitki drugim. Številne žene pravijo, da ne morejo imeti moža več rade in postanejo mrzle. Dekleta, ki zanosijo pred zakonom, pa na fantov pritisk splavijo, redno prekinejo zvezo s fantom, ker so izgubile vanj zaupanje. Zakonci, ki so hoteli ohraniti zakonsko zvezo s splavom, se kljub temu pogosto ločijo.

Duševna pobitost in očitki vesti po splavu škodujejo ženskemu materinskemu čutu, kar občutijo posebej otroci. Nekateri matere postanejo do otrok nepotrpežljive, druge pretirano skrbne, kakor da bi hotele popraviti svojo krivdo. Najbolj protislovno je pa to, da žene, ki so zaradi splava nesrečne, nagovarjajo k splavu še druge. Pre-

ma govorila, da je velikonočna nedelja tako velik praznik, da ni prav na ta dan niti na obiske hoditi. Hotela nam je vcepiti spoštovanje do praznovanja in pristno krščansko veselje, ki ga ne sme zamenjati ali spodriniti nobeno veseljačenje.

Na obisk k obema babicama že gremo, da jima voščimo praznike, na izlete pa na tak dan res ne pomislimo. Če je vreme lepo, nas zvabi na sprehod prebujajoča se pomladna narava.

Kljub šoli in službi praznujemo tudi velikonočni ponedeljek, čeprav ne tako veselo in sproščeno, kot so ga nekoč praznovali naši starši in stari starši. Hodili so po pisanke, na izlete, „v Emavs“, se igrali najrazličnejše igre, sekali pirhe in pomaranče.

Rada vidim, da tudi v mojem domu veje dih praznikov do bele nedelje, male velike noči.

A.

pričane so, da bodo laže prenašale občutek krivde, če ne bodo pri tem same.

Duševna pobitost, napadalnost, otročje razdražena odzivnost postanejo s časom vedno bolj značajske napake take ženske, če se jih ta ne znebi. Namesto materinske mehkobe in prisrčnosti kaže taka žena vedno bolj znake zagrenjenosti, neobvladanja, trdote in starosti, čeprav je po letih še mlada. Zaradi njenega ravnanja trpi vsa okolica in dostikrat se zakon razdre.

Zdravniki so ob teh pojavih pogosto nemočni. Neki zdravnik, kolega dr. Poltawske, je rekel: „Takrat pomaga samo pokora. Zdravnik mora skrb za takšno bolnico prepustiti duhovniku.“

Na ugovor, da naj bi se občutki krivde pri splavnicah pojavljali zaradi dolge krščanske vzgoje, ki so jo prejemale, je zdravnica odgovorila, da se pojavljajo prav tako v deželah, kjer je splav že dolga leta dovoljen. Na Japonskem je na primer zrasel že cel rod v ozračju, da ni splav nekaj prepovedanega, pa je kljub temu samó 8 % splavljenk brez občutka krivde. 73,1 % jih kaže izrazita znamenja sramu in bojazni.

srečanje staršev z veroučitelji

V začetku marca se je blizu 120 sevniških faranov, mož in žena, srečalo s tamkajšnjimi pastoralnimi delavci in izmenjalo izkušnje o verski vzgoji otrok.

Danes je katehetom povsem jasno, da je prva vzgojiteljica družina. Naj si katehet pri verouku še tako prizadeva za sodobno oblikovanje učne ure, če doma ni verskega vzdušja, aktivnega verskega življenja, potem pri otrocih ni možnosti za versko napredovanje, ni pravih pogojev za rast v krščansko osebnost. Vernost v družini je osnovni predpogoj za otrokovo rast v veri.

Sevnica je industrijsko mesto. Starši so zaposleni. Oče prihaja domov včasih utrujen, zgaran, živčen, zbit. Tudi mati je morda zaposlena. Svoje najboljše moči posveča delu v tovarni ali pisarni. Domov prihaja utrujena, ne pa kot nekdaj, ki daje življenjsko zavarovanost. Utegnejo se vrstiti nerazumevanja, opuščanje molitve, tudi nedeljske maše. Otroku tako manjka zaledje, da bi tisto, kar prejema pri verouku, tudi uresničeval skupno s svojimi starši, bratci in sestrami.

Tradicionalna vernost povsod upada, odločilna postaja osebna vera. Od vsepovsod je močan vpliv nevere na družinsko življenje, tem bolj, čim manj so družinski člani osebno verni. Samo močna osebna vera staršev je pogoj za rast vere pri njihovih otrocih. Verouk sam ni dovolj, družine morajo biti dovolj trdne in sposobne, da prispevajo k otrokovi rasti v veri.

„V našem času, ko okolje v veliki meri ni več krščansko, moramo o veri znati govoriti. Lepo in prav je, če se zakonci srečujejo ob primernem času in na primeren način v pogovoru o Bogu in o življenjskih vprašanjih. Potem je njihovo življenje in njihovo pričevanje o Bogu pred otroki zares prepričljivo“ (K. Tilman).

kaj pa doma?

nadaljevanje s 3. strani

ton) rib so nalovili istrski ribiči. Po ulovu na posadko ene ladje so bili tudi lani rekorderji ribiči izol-skega Delamarisa. Absolutna rekorderja sta posadki Delamarisovih ladij „Krap“ in „Lastovka“, ki sta nalovili lani po 320 ton rib.

VEČ PRAŠIČEV — Po statističnih podatkih so živinorejci v Jugoslaviji v začetku lanskega leta imeli okoli 6.536.000 prašičev. V istem obdobju letos je število prašičev naraslo za 13 odstotkov. Največji porast celotnega števila prašičev so zaznamovali v Sloveniji, kjer je zrastle število za 39 odstotkov.

CESTE SO LANI ZAHTEVALE 4.357 ŽIVLJENJ — Lani se je na jugoslovanskih cestah zgodilo 42.356 nesreč, kar je za 3,4 odstotka več kot predlani. V teh nesrečah je umrlo 4.357 ljudi, kar je za malenkost manj kot leta 1975, zmanjšanje je namreč komaj 0,2 odstotka.

GOLFI BREZ OBRESTI — Od 20. oktobra lani do 25. januarja letos je 1813 občanov iz Slovenije vplačalo v dinarjih in devizah določeno vsoto za „golfe“, vendar jih je od teh samo 35 oseb te avtomobile dejansko dobilo. Po proizvodnih načrtih bi moral TAS narediti dnevno med 35 in 40 „golfov“, v resnici pa jih naredi precej manj, okrog dvanajst. Kupec, ki je vplačal avtomobil, pa ni dobil nikakršnih zagotovil, da bo dobil kakršnekoli obresti za svoj polog. Tako zamude TAS-u prinašajo dobiček.

KOLIKO ZDOMCEV V TUJINI? — Z območja podravskega področja je na začasnem delu v tujini 18.592 delavcev ali 5,8 odstotkov prebivalcev tega predela. Največ delavcev v tujini je iz občin Maribor in Ptuj in sicer okoli 5 oziroma 6 odstotkov vsega prebivalstva v občini.

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

Katoliki GLAS

JUGOSLAVIJA: ODPRTA ALI ZAPRTA DRUŽBA?

Pravice človeka so danes posebno aktualna tema, ki z živo prizadetostjo prihaja na dan posebno tam, kjer oblast te pravice samovoljno krši. To se dogaja v totalitarnih režimih desničarskega ali levičarskega kova, ki jim ni mar za človekovo dostojanstvo in njegove pravice.

V našem listu smo že večkrat opozarjali na podobne kršitve človekovih pravic, ki se dandanes vedno bolj javljajo v vzhodnih državah s komunističnim režimom. Pri tem seveda ne pozabljamo na tiste dežele, kjer pravice človeka kršijo drugi, desničarski režimi.

Jugoslovanski uradni tisk je precej poročal o *Listini 77* in marsikje tudi kritično in skoraj s simpatijo poročal o čeških disidentih. Podobne izjave smo slišali tudi iz ust vidnejših uradnih predstavnikov v Sloveniji.

Zato je bilo pričakovati, da bo *Listina* našla svoj odmev tudi v tistih krogih v Jugoslaviji, ki jim uradna informacijska sredstva ne dajo na razpolago svojih časopisnih strani in mikrofonov. Gre za glavne predstavnike tistega „novega razreda“, ki so na lastni koži okusili vse sladkosti revolucionarnih pridobitev komunističnega režima.

Sem spada v prvi vrsti nekdanji Titov soborec in glavni sodelavec Milovan Djilas, pred padcem v nemilost predsednik jugoslovanske zvezne skupščine. V razgovoru s tujimi časnikarji je Djilas povedal nekaj bridkih resnic o sedanjem političnem položaju v Jugoslaviji, ki kažejo, da tudi Beograd ne izpolnjuje načel helsinške konference o svobodnem gibanju ter izmenjavi ljudi in idej. Djilas sam namreč še nima potnega lista, podobno pa tudi večje število drugih jugoslovanskih državljanov, ki jim iz političnih razlogov nočejo dovoliti potovanja v inozemstvo.

Milovan Djilas je med drugim izjavil, da obstoji kršitev človekovih pravic tudi v Jugoslaviji, kot obstoji podobno drugje v vzhodni Evropi. Dodal je še, da je v sorazmerju možno primerjati število političnih zapornikov s številom istih v Sovjetski zvezi. Bivši jugoslovanski komunistični prvak je še pripomnil, da je danes v Jugoslaviji okoli šeststo političnih jetnikov. Njih število je zlasti naraslo od leta 1971 dalje.

Nadalje je Djilas poudaril, da vse to nima nič opraviti z nekakim pritiskom Sovjetske zveze. Po njegovem mnenju se režim samo poslužuje domneve sovjetske nevarnosti za preganjanje opozicije in kršenje človekovih pravic. Črnogorski politik je še dodal, da ga bodo verjetno oblasti ponovno zaprle, kar pa bi pomenilo le njih slabost.

Prepričani smo, da Djilasove izjave, na žalost, držijo. To potrjujejo tudi razni Mihajlovi in Miklavčiči, ki sedijo v ječi zaradi svojih idejnih in političnih prepričanj.

Prav tako smo prepričani, da skušajo oblasti vse te pojave minimalizirati oziroma jih prikazati v drugačni, zanje ugodnejši luči. Tako je npr. slovenski partijski prvak Franc Šetinc v nekem intervjuju izjavil, da je „naš odnos do *Listine 77* in predvsem do gonje proti njenim podpisnikom kritičen. Hkrati pa se zavedamo, da poskušajo izkoristiti to gonjo za svojo protikomunistično propagando najrazličnejši branitelji 'svobodnega sveta', ki so na primer po zadnji vojni v obrambi 'državljanskih

pravic' pred nekakšno komunistično nevarnostjo oropali milijone ljudi temeljne pravice — pravice do življenja...“ Vsekakor pa to izmikanje z napakami drugih nikogar ne more prepričati o tem, da so pravice do svobode vesti in izražanja nedeljive in svete, in to vedno in povsod!

Znano je, da se letos pripravlja nadaljevanje helsinške konference in to prav v Beogradu. Zato so jugoslovanske oblasti posebej budne, da ne bi prišlo prav v Jugoslaviji in pred samo konferenco do zanje neljubih situacij. Posebej se je to pokazalo v peticiji 61 jugoslovanskih intelektualcev v zvezi s svobodo gibanja in potnimi listi.

Francoski filozof Bergson piše o dvojnem tipu družbe. Stvarnost, v kateri ni spremembe in kjer je posameznik del celote ter v nji ni veliko prostora za svobodo, je zaprta družba. Tam pa, kjer vlada spoštovanje za vlogo osebnosti in smisel za duhovni napredek, imamo odprto družbo. Kam sodi sedanja jugoslovanska družba?

Katoliški glas, Gorica-Trst, 17. januarja 1977, str. 1.

TRI LETA BREZ POTNEGA LISTA

Tudi v Jugoslaviji so državljani, ki ne dobijo potnega lista, ker so njihova stališča v oporeki z režimom, ki je na oblasti. Skupina jugoslovanskih razumnikov je nedavno to diskriminacijo v odprtem pismu na oblasti brez olepšavanja razkrila, na veliko nevoljo režima, ki se pripravlja na konferenco v Beogradu, na kateri naj bi se preverilo izvajanje sklepov konference v Helsinkih pred dvema letoma.

Največja ironija je pač v tem, da so najbolj nazadnjaški tisti, ki sebe označujejo za napredne. Na vodstvu države so pač taki, ki se maskirajo s krilatico volje ljudstva, ko dejansko ljudstvo sploh ne odloča, ampak pešiča malih diktatorjev.

Žrtve teh ljudi so postali tudi uredniki mladinskega lista *Ognjišče*, ki izhaja v Kopru. Kmalu bo že tri leta, kar nimajo potnega lista. Znašli so se v kaj čudnem položaju: niso ne krivi ne obsojeni in ne svobodni.

Tako ravnanje oblasti dokazuje, da se čuti slabotna, ko se boji potovanja majhne skupine urednikov prek meje. V čem je za to oblast še svoboda?

Katoliški glas, Gorica-Trst, 3. marca 1977, str. 2.

NAŠ TEDNIK

KOROŠKO ČASOPISJE PIŠE O SLOVENCIH ENOSTRANSKO?

21-članska skupina — koroški Slovenci ter nemški prijatelji — so pregledali koroško časopisje, publikacije o zgodovini koroških Slovencev ter likovno gradivo iz let 1920, 1943, 1970, 1972 in 1976 ter zbrali vse članke, ki se ukvarjajo s to temo. Vsega skupaj so zbrali 10.477 primerov uporabe značilnih besed.

V skupnem pregledu vseh časopisov in publikacij je prišla delovna skupina do naslednjih rezultatov:

Slovenci so imenovani le v 5 % primerov v pozitivnem kontekstu, v 59 % primerov negativno in v 36 % primerov v nevtralnem sobesedilu.

Vindišarjem gre bolje: le v 1 % so imenovani negativno, v 70 % pozitivno in v 29 % v nevtralnem sobesedilu.

Nemci so imenovani le v 2 % primerov negativno, v 32 % citatov nevtralnno in v 66 % pozitivno.

Jugoslovani so bili imenovani le v 2 % citatov pozitivno, v 15 % nevtralnno in v 83 % primerov negativno.

Beseda *domovina* je na Koroškem sveta krava in ni nikoli imenovana negativno ter le v 8 % primerov nevtralnno; v 92 % pozitivno.

STANE KOLMAN SPREJEL KOPRSKEGA ŠKOFA — Predsednik republiške komisije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman je s predsednikom koprške občinske skupščine Mariom Abramom sprejel na vljudnostni obisk koprškega škofa dr. Janeza Jenka. V pogovoru so obravnavali različna vprašanja odnosov med katoliško Cerkvijo in socialistično družbo in še posebej nekatera vprašanja, povezana s cerkveno-pravno ureditvijo škofije za Slovensko primorje.

PREDOR POD KARAVANKAMI

Že več let obstaja akcija za zgraditev modernega cestnega predora pod Karavankami in so o tem ponovno razpravljali jugoslovanski in avstrijski gradbeni organi. Sedaj pa izgleda, da bo ta želja postala resnica. V začetku marca so se na Bledu ponovno sestali odgovorni organi z obeh strani Karavank in je bilo sklenjeno, da bodo predor začeli graditi prihodnje leto, pet let kasneje (1983) pa naj bi skozenj že stekel promet. — Predor bo speljan od Hrušice nad Jesenicami proti Področčici na avstrijsko stran. Širok bo približno 9,5 m, dolg pa 7,5 km; od tega bo 3,5 km na jugoslovanskem ozemlju, 4 km pa na avstrijskem. Računajo, da bo skozenj dnevno peljalo okoli 3800 vozil.

*

APAČE — Na osnovni šoli v Apačah je zelo delaven dramski krožek. To zimo je pripravil komedijo z naslovom „Hodl de Bodl“. Krožek vodi učiteljica Marija Hafner. Komedijo so učenci igrali dvakrat: eno predstavo za sošolce in eno za starše učencev.

BELTINCI — Ob slovenskem kulturnem prazniku (Prešernov dan) se je v beltinski knjižnici in čitalnici srečal s svojimi rojaki pisatelj Ferdo Godina. Prisrčni razgovor s pisateljem je vodil profesor Štefan Sedonja. Pisatelj se je dopoldan srečal tudi z beltinskimi osemletkarji.

CELJE — V začetku marca so znova začeli z zemeljskimi deli na zadnjem odcepu štajerske avtoceste Celje—Arja vas. Predvidevajo, da bo treba narediti še za kakšnih 100.000 kub. metrov nasipov in

dograditi posamezne objekte, ki naj bi bili gotovi do konca maja letos. Čez zimo so ob ugodnem vremenu gradili na tem odseku mostove, nadvoze in podvoze. Graditelj (Slovenijaceste) predvideva, da bo z vsemi deli gotov do 30. septembra letos.

CELJE — Pred kratkim so tu odprli razstavo pod naslovom „Stari grad Celje“, s katero želi Zavod za spomeniško varstvo v Celju dokumentirati in nazorno prikazati ta sicer že razpadli, a zgodovinsko pomembni grad ter dosedanja raziskavanja in odkritja na tem posebnem srednjeveškem spomeniku.

ČRNOMELJ — V krajevni skupnosti Talčji vrh so odprli novo cesto, ki bistveno skrajšuje nekatere povezave med tamkajšnjimi vasi. Nova cesta ni le gospodarsko pomembna za vinogradništvo, temveč tudi za turizem.

ČRNOMELJ — Na Loki so odprli otroški vrtec, ki bo s svojimi 140 prostori rešil pereči problem otroškega varstva.

DRAVOGRAD — S predstavo Suhadolčanove igre „Srečna hiša, dober dan“ — pripravili so jo mladi iz Črne — je mladina iz dravogradske občine v soboto, 7. marca, začela že osmo občinsko revijo mladinskih gledaliških skupin.

GOLTE — POHORJE — Lanska zimska sezona je smučarskemu središču Golte prinesla precejšnjo izgubo (2,5 milijona dinarjev), ki naj bi jo krile štiri tamkajšnje okoliške občine: Celje, Velenje, Žalec in Mozirje. Lani je bilo zaradi pomanjkanja snega le šestnajst smučarskih dni; letos je položaj nekoliko ugodnejši.

GRADIŠČE V SLOV. GORICAH — Tu se je s sklepno prireditvijo in s podelitvijo priznanj končalo 5. srečanje pesnikov in pisateljev, začetnikov, ki ga že peto leto prirejajo krajevne organizacije Gradišče s sodelovanjem revij „Antena“ in „Mladina“. Na razpis letošnjega srečanja je 128 avtorjev — največ srednješolcev in študentov, pa tudi delavcev in drugih — poslalo kar 326 literarnih prispevkov.

Ljudsko glasovanje (Volksabstimmung) ima le 1 % negativnih omemb, 10 % citatov je v nevtralnem in 89 % v pozitivnem kontekstu.

Študija teama okoli dr. Prunča ni zajela enega vidika, ki ga tudi ni bilo mogoče zaradi obširnega časovnega razdobja zajeti: namreč naštetih tudi vse ne-omembe. Kajti bistvena lastnost koroškega tiska je tudi ta, da samovoljno bojkotira slovenske prireditve in jih kratko malo zamoči. To velja v bistvu za dve vrsti slovenskih prireditev in dogajanja med Slovenci: za tiste, v katerih se nikakor ne da najti negativno zrno, in za tiste, ki so zelo neprijetne nemškemu tisku in bralcem.

To velja tudi za letošnje kulturne dneve: prireditelji so napravili vse, kar je bilo v njih močeh, da bi naredili kulturne dneve dostopne tudi nemškemu Koroščem. Odziv v nemškem tisku je bil porazen. Prunčeva študija je bila za koroški tisk tako neprijetna, da so jo z izjemo enega dnevnika kratko malo zamočili.

Naš tednik, Celovec, 24. februarja 1977, str. 1.

NOVI LIST

PREMAJHEN NARAVNI PRIRASTEK

Še nedavno so tudi marsikje v Evropi izražali zaskrbljenost zaradi prenašlega naraščanja prebivalstva. Danes pa je vse manj rojstev zaradi množičnega uporabljanja tablet proti spočetju, uzakonitve splava v mnogih državah in zaradi raznih drugih vzrokov, med katerimi so: pomanjkanje stanovanj; zelenih površin, kjer bi se lahko otroci igrali; prevelika ločitev mladih staršev od njihovih staršev, ki bi lahko sicer kdaj popazili na otroke; predvsem pa vse večja zaposlenost žensk; naqlo naraščanje razporok, pri čemer so najbolj prizadete žene z otroki; in tudi vse večja težnja po udobnosti in materialnih dobrinah.

Delo je prineslo članek po beograiskem listu *Nin* z naslovom „Ljubzen, le brez živih štručk“, ki obravnava ta problem v Jugoslaviji.

V Sloveniji se je rodnost zadnji čas povečala, potem ko je dolga leta nazadovala. Vzrok nazadovanja drugje (kot tudi prei v Sloveniji) vidilo v glavnem v tem, da je kar 500 000 družin v Jugoslaviji brez lastnega primerne stanovanja; da ni dovolj otroških vrtcev in iasli, kjer bi lahko matere, ki delaio, puščale otroke; v prevelikih stroških za otroke; in pri nekaterih starših tudi v pretirani skrbi za standard, ki ga hočeio zagotoviti otrokom. Tako je v članku naveden primer matere (zdravnice), ki pošilia edinega sina na počitnice v Grčijo, na smučanje v Kranjsko goro itd., dvema pa tega, kot je delala, ne bi mogla zagotoviti.

V članku so navedeni še razni drugi vzroki za nizko rodnost, ki pa so v največ primerih socialni, kot predolgo čakanie na stanovanje; nepriazen odnos lastnikov stanovanj do otrok najemnikov; miaracije (prese-ljevanje) prebivalstva s problemi, ki jih to prinaša s seboj; prenizke otroške doklade itd.

Za Slovence ima vrašanje še poseben pomen, ker smo maihen narod, ki meli na zelo številne narode oziroma narodnostne in jezikovne enote (Italijani, Nemci). Na 1.700.000 prebivalstva v Sloveniji teži masa skoraj 90 millionov Nemcev in 55 millionov Italijanov, ne računaioč Madžare in jugoslovansko prebivalstvo južno od Sotle in Kolpe. Proti tem masam se bomo v bodoče brez večje rodnosti težko upirali.

Še poseben problem je nizka rodnost za slovenski manjšini v Italiji in Avstriji. Vse to ima, kot vemo, tudi svoj politični pomen. Če ie slovenstvo v Italiji in na Koroškem številčno šibko, si ne more pridobiti političnih pravic, ki mu gredo.

Novi list, Trst-Gorica, 24. februarja 1977, str. 1—2.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

JUGOSLOVANSKI REŽIM ZARADI JUNIJSKE POHELINSKE KONFERENCE V BEOGRADU ZASKRBLJEN

V jugoslovanskih množičnih občilih so postala poročila o gibanju oporečnikov v moskovskem taboru bolj pičila, zato pa napadi proti „zahodnim zastrupljavcem vodnjakov“ (*Borba*) precej bolj pogosti. Propagandistični zasukljaj — na prišepetavanje od zgoraj — je očitno približanje strategiji, ki jo je ob tem kočljivem predmetu Vzhod presenetljivo razvil.

Za to, da se sedaj naslanja Beograd glede sadov helsinških sklepov o človeških pravicah bolj na vzhodni način izražanja, je več razlogov. Očitno je, da obstaja v vodstvu ZKJ določena zaskrbljenost: preveliko razglašanje naklonjenosti vzhodnim oporečnikom bi utegnilo opogumiti tudi opozicijo v lastni deželi. Zdi se, da potrjujejo ta strah ustavne pritožbe nekaterih razumnikov, Djilasova zavzeta obsodba jugoslovanskih kršitev človeških pravic, pa tudi znova oživela aktivnost izobčenih Praxismarksistov. Očividno vedno bolj razdraženo odgovarjanje jugoslovanskih uradnih krogov na dozdevni poskus „zahodnih krogov“, da bi potegnili tudi Titovo državo na sramotni steber oporečnikov, ne govori ravno za njihovo najbolj razvito samozavest glede tega vprašanja.

Bistveno bolj vznemirjajoča kot kraj sestanka o helsinških vprašanjih je za Jugoslavijo druga misel. Zahodno-vzhodni spor o človeških pravicah je dobil medtem razsežnosti, ki imajo prav lahko za posledico propad beograjske konference in neugodne učinke pri popuščanju napetosti.

Za kaj Jugoslovonom predvsem gre, so dali ti zaslutiti na predhodnem razgovoru devetih nevtrálnih in neuvrščenih evropskih držav konec januarja: dati hočejo nove pobude za popuščanje napetosti. Pri tem misli Beograd predvsem na vključitev celotnega področja Sredozemskega morja v tok evropske politike popuščanja napetosti, pa tudi na problem razorožitve, ki ga cenijo kot ključno vprašanje evropske varnosti v prihodnosti.

Za to svojo pot pa niso mogli Jugoslavlani pridobiti doslej niti neuvrščene skupine devetih. Avstrija, Švedska in Švica so dale razumeti, da dajejo vprašanju človeških pravic prav takó zelo važen pomen. Tudi iz vzhodnega bloka je prišlo za Jugoslavijo manj veselo sporočilo: Beograd ni niti za vprašanja sredozemskega prostora niti za pogovore o razorožitvi primerno mesto, je odgovoril namestnik češkoslovaškega zunanjega ministra. S tem se je ta postavil na črto vzhodnega bloka, ki skuša vedno bolj neprikrito zmanjšati pomen pohelsinški konferenci.

Süddeutsche Zeitung, München, 25. februarja 1977.

EVROKOMUNIZEM PRED VRATI JUGOSLAVIJE

Slovenija je bila zadnje mesece prizorišče dveh političnih procesov, ki dišita po pravnem ravnanju, o katerem se je zdelo, da je že davno premagano. Dva nekdanja partizana, časnikar Viktor Blažič in sodnik Franc Miklavčič, oba iz Ljubljane, sta bila obsojena, ker sta objavila v neko-

KNEŽEC PRI ROGAŠKI SLATINI — Nekdanjo domačijo dr. Franceta in Borisa Kidriča bodo obnovili in preuredili v muzej. Dom bo dobil podobo kmečke hiše iz prejšnjega stoletja in bo obenem spominski muzej.

KRISTAN VRH — V Kristan vrhu so odprli novo šolo, ki je dar treh dolenskih občin. Stara šola je bila močno načeta ob potresu leta 1974 in je postala neuporabna. Tako so se morali otroci voziti v šolo v bližnje kraje.

LJUBLJANA — V nedeljo, 27. februarja, je v Mestnem gledališču v Ljubljani uspešno nastopil harmonikarski orkester iz Domžal pod vodstvom Majde Golobove. Orkester uspešno deluje že pet let ter je na mednarodnem tekmovanju harmonikarskih orkestrrov v Trstu dvakrat zapored osvojil prvo mesto.

MARIBOR — Do srede junija naj bi popravili stari most čez Dravo v Mariboru, ki je bil zaradi dotrajanosti jeklene konstrukcije in kamnitih opornikov prenevaren za promet. Promet čez most je zaprt za avtobuse in tovornjake. Po 15. aprilu pa bodo vpeljali enosmerni izmenični promet.

MARIBOR — V tovarni umetnih brusov Swaty v Mariboru so v letu 1976 dosegli pomembne uspehe pri izvozu svojih izdelkov. Bruse izvažajo v Italijo, Nemčijo, Poljsko, Sovjetsko zvezo, Švico, Romunijo, Egipt; okoli 40 odstotkov celotne proizvodnje izvažajo.

MARIBOR — V Mariboru so v zadnjih letih porušili 57 dotrajanih stanovanjskih hiš. Trenutno pa je še 78 stanovanjskih hiš s 371 stanovanji, ki bi jih bilo treba takoj porušiti. Od teh hiš je 11 takih, ki so za bivanje neprimerne ali celo nevarne.

MARIBOR — Tudi letos je posebni „štab meseca čistoče“ obnovil akcijo za čist Maribor in njegovo okolico, in sicer v času od 16. marca do 21. maja. Lani je bilo pri tej akciji nabranih in odstranjenih 6247 kub. metrov odpadkov.

MARIBOR — Tu se je končal peti festival amaterskega dokumentarnega filma, ki ga je pripravila Foto-kino zveza Slovenije. Na festival je poslalo svoja dela 65 avtorjev. Od 27 filmov, kolikor so jih predvajali, so jih 12 nagradili. Prvo nagrado je dobila Elza Ban iz Maribora.

MEŽICA — Tukajšnji rudnik je obiskala delegacija tovarne Intensive Filter iz Zah. Nemčije, ki izdeluje filtre za odpraševanje svinčenega prahu. V Žerjavu si je ogledala prostor, kjer naj bi postavili nov filter, ki naj bi preprečeval onečiščenje zraka. Verjetno bodo dela končana do septembra letos.

MIRNA — Krajevni odbor Rdečega križa Mirna je v prostorih osnovne šole v nedeljo, 6. marca, pripravil srečanje starostnikov od 70 let naprej.

OPATJE SELO — 6. marca so v Opatjem selu slovesno izročili namenu prenovljeno osnovno šolo. V njej so uredili tudi prostor za otroški vrtec, v katerem bo prostora za 25 otrok. To je prvi otroški vrtec na območju spodnjega Krasa.

POLJČANE — Med šestnajstimi jugoslovanskimi proizvajalci lestenec zavzema poljčanski EMI eno vodilnih mest, poseben uspeh pa so člani tega 240-članskega kolektiva, ki sodi med najbolj vzorne v bistriški občini, dosegli pri vključevanju v izvozne tokove. Lansko leto so ustvarili 58 milijonov dinarjev celotnega dohodka, od česar odpade več kot 10 milijonov na izvoz.

PONIKVA — Moški pevski zbor na Pónikvi ob južni železnici se je od l. 1957 iz ansambla, ki je zmozel le skromen repertoar, razvil v močan in kvaliteten zbor 32 pevcev. S celovečernim koncertom je 3. marca praznoval 20-letnico svojega delovanja. Ob polnoštevni udeležbi je zbor zapel 18 pesmi.

PORTOROŽ — Tukajšnja gostinska delovna organizacija, ki ima po pripojitvi izolskega „Belvedera“ okoli 4000 hotelskih ležišč, 3200 ležišč v zasebnih sobah ter okoli

munistični tržaški reviji *Zaliv* članke o očitno kočljivih vprašanih slovenske politike.

Blažič je dobil dve leti zapora in se nahaja do prizivne razprave na svobodi. Miklavčič je dobil pet let in pol in se nahaja v ječi.

Blažič in Miklavčič spadata k tisti krščansko-socialistični smeri, ki se je v vojni združila pod vodstvom priznanega pisatelja Edvarda Kocbeka s komunisti v „Osvobodilno fronto“. Slovenija je bila tisti čas edini del Jugoslavije, v katerem je ta fronta skrajša res kazala večstrankarsko podobo. Slovenski komunisti so naredili tej podobi seveda brž konec.

Kocbek je 1974 v razgovoru z *Zalivom* v Trstu načel to vprašanje in dejal, da je bil tedaj politično ogoljufan. Poleg tega se je spet lotil tudi nekega drugega prav tako kočljivega vprašanja: likvidacije tistih slovenskih domobrancev ali belogardistov, ki so se bojevali proti komunističnim partizanom in so jih potem zadnje dni vojne Britanci na Koroškem izročili komunistom, ti pa so jih skoraj brez izjeme postreljali.

Na ta razgovor je Ljubljana odgovorila z divjimi napadi, Kocbeku samemu pa se zaradi njegovega ugleda ni nič zgodilo. Sedaj so se hoteli očitno odškodovati pri dveh njegovih somišljenikih.

Živčna reakcija v Ljubljani kaže, da se je vsa zadeva očitno dotaknila občutljive točke. Onstran meje, v Trstu, oznanja Komunistična partija Italije program več strank, demokracije in razgovaranja, predvsem povezave z nekomunističnimi silami. V to smer je krenila tudi „titoistična“ polovica tržaških Slovencev. Jugoslovanski komunisti pa so se zadnje poletje v dokumentih berlinske komunistične konference izrecno izjavili za „široko sodelovanje“ z drugimi političnimi silami.

A zakaj to njihovo sodelovanje le v inozemstvu in navzven? Odgovori tako v Ljubljani kot v Beogradu zvenijo čudno: pri domnevno „večstrankarski“ politiki italijanskih komunistov in drugih zahodnoevropskih strank gre le za „strategijo in taktiko“. Po „prevzemu oblasti“ bodo stvari tudi tam „povsem drugačne“.

Jugoslovanski komunisti zagotavljajo, da njihov sistem „samoupravljanja“ potrebam delovnih ljudi Jugoslavije po demokraciji popolnoma zadošča — in mora zadoščati. Če sedaj v Sloveniji kdo pride in trdi, da je v izročilu same OF veliko več, namreč resnični politični pluralizem, potem je očitno, demokracija sem ali tja, razgovor brž končan in sežejo po preizkušenem sredstvu — po zatiranju.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 2. marca 1977.

KAJ ZAHOD JEZI GLEDE JUGOSLAVIJE?

Brežnjev je pri svojem zadnjem obisku zahteval od Jugoslovancev politične, gospodarske in vojaške posebne pravice, ki bi segale skoraj dalje kot tiste, ki jih je zahtevala Hitlerjeva Nemčija 1941 ob pristopu k trojnem paktu: sovjetskimi vojnimi letalom pogodbeno priznane pravice za polete nad Jugoslavijo, sovjetskemu sredozemskemu ladjevju pomnožene in izboljšane ugodnosti, močnejšo gospodarsko in politično uskladitev. Jugoslavija je zahteve zavrnila. Razgovori niso potekali gladko. O vsem tem so bili jugoslovanski člani partije zaupno obveščeni, a šele šest tednov kasneje.

1971 se je pokazal Tito Brežnjevu naklonjenega. Na vprašanje o razlogu za to pravijo jugoslovanski sogovorniki, da je bil takrat notranji položaj v Jugoslaviji drugačen. Tudi ta odgovor bi lahko povzročil zaskrbljenost: ali bi lahko pomenile notranje težave v Jugoslaviji takoj tudi posebne pravice za Sovjetsko zvezo v prihodnosti?

Zahodnjaki ne postavljajo Jugoslaviji nikakršnih zahtev in ne terjajo nobenih posebnih pravic. So pa ostale nekatere stvari iz preteklosti, ki pomenijo za Zahod resne politične in celó vojaške težave.

Najprej je to možnost popravljanja vojnih ladij sovjetske sredozemske flote, potem pa pravice preletavanja, ki jih Jugoslavija daje sovjetskim vojaškim prevoznim letalom od primera do primera, če za to prosi neuvrščena dežela, ki je „napadena“, izključno za njeno obrambo.

Pravico popravljanja ladij Sovjeti krepko uporabljajo. A preleti sovjetskih vojaških letal prek Jugoslavije v smeri Sredozemskega morja in Afrike so za zahodne zaveznike daleč resnejše vprašanje. Doslej so jih trikrat ugotovili: 1967 in 1973 za pomoč Egiptu v vojnah na Bližnjem vzhodu in februarja 1976 v Angolo. Ti zadnji so bili politično najbolj kočljivi, ker je šlo pri njih za skupno sovjetsko-jugoslovansko vmešavanje v državljansko vojno, za podporo niti ne neke dežele, ampak enega od več „osvobodilnih gibanj“, in sicer tistega, ki sta ga tako Jugoslavija kot Sovjetska zveza priznali za „socialistično“.

Posebno na ameriški strani opozarjajo na to, da bi danes v skoraj pol vseh afriških dežel popolnoma zadostovala majhna gibljiva vojska (ta bi lahko na kakršno koli zahtevo priletela v letalih tja ali pa bi bila, če bi se tam že nahajala, oskrbljena z orožjem), da bi izvedla notranji prevrat.

Združene države so v angolskem primeru protestirale v Beogradu: Jugoslavija vnaša s takšnimi ugodnostmi vojaškim silam vzhodnega bloka negotovost v svojo lastno varnost. S tem sili zahodno stran k temu, da bo ta svoje vojaške načrte glede Jugoslavije znova premislila.

Znano je, da je Tito osebno dovolil polete v Angolo. Prav tako je znano, da je v Jugoslaviji sami vladala glede tega velika nejevolja.

Trenutno si pomagajo v Jugoslaviji s praktičnim odgovorom: „upanje je“, da podobnih „nujnih podpor“ neki neuvrščeni deželi ali „osvobodilnemu gibanju“ ne bo več. A na dolgo roko se Jugoslavija skoraj ne bo mogla izogniti bolj temeljiti odločitvi.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 5. marca 1977.

MILOVAN DJILAS — BOREC ZA ČLOVEŠKE PRAVICE

Že večkrat iz političnih razlogov obsojeni nekdanji Titov namestnik Milovan Djilas je Jugoslavijo kot gostiteljico nadaljevalne konference o evropski varnosti in sodelovanju obdolžil, da se ona sama ne drži sklepov iz Helsinkov: z okrog 600 političnimi jetniki postavlja Titov režim v senco ne le kraljevski predvojni režim, ki je imel 1941, ob izbruhu vojne, zaprtih le 36 političnih jetnikov iz vrst KPJ, marveč tudi druge socialistične države, ki imajo na vesti stalno kršenje človeških pravic. Djilas je s tem v zvezi navajal Sovjetsko zvezo, ki je z 10.000 jetniki komaj kaj bolj kruta kot Titov režim: ta vlada le nad 22 milijoni ljudi.

Pod pretvezo, da morajo braniti Jugoslavijo pred zunanjo nevarnostjo, borce za človeške pravice v Jugoslaviji preganjajo, tožijo, brez dokazov obsojajo in celo mučijo.

Ko bi bil on, Djilas, na vladi, bi poskrbel za to, da bi se Jugoslavija polagoma spremenila v polno demokratično deželo: le takšna rešitev bi lahko obvarovala Jugoslavijo pred ogroženostjo od zunaj. Korak za korakom bi, podobno kot sedaj v Španiji, spet uvedli osnovne pravice.

Volkszeitung, Celovec, 16. februarja 1977.

Milovan Djilas je dobil, kot je 6. marca izjavil, nepodpisano pismo s sporočilom, da bosta on in njegova žena sredi Beograda usmrčena. Djilas domneva, da je odpošiljatelj pisma v zvezi z jugoslovansko tajno policijo.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 7. marca 1977.

MENDA BO MIHAJLOV SPUSČEN IZ JEČE

Iz dobro poučenih virov v Beogradu je bilo slišati, da namerava Jugoslavija v kratkem izpustiti iz zaporov večje število političnih pripornikov. Domnevajo, da naj bi bil med njimi tudi Mihajlo Mihajlov.

S to amnestijo namerava neuvrščena Titova država, ki bo junija gostila pohelsinško konferenco, dati očitno ne le navznoter znamenja sprave, marveč tudi nekako vzeti municijo inozemskim obtožbam glede omejevanja človeških pravic.

Süddeutsche Zeitung, München, 4. marca 1977.

2000 v avtokampih, je lani zabeležila 709.903 nočnin ali za 4 odstotke manj kot leto predtem. V letošnjem letu bodo povišali cene v poprečju za 5 odstotkov. Zato pa obljublajo, da bodo s kvaliteto storitev in številnimi prireditvami skušali gostom nuditi čimveč.

RADENCI NOVA ŽUPNIJA — 14. februarja je mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik podpisal ustanovno listino za novo župnijo v Radencih. Župnijo je posvetil sv. Cirilu in Metodu.

RAVNE NA KOROŠKEM — Za „Prežihov spomin“ je naslov vrste kulturnih prireditev, s katerimi so pet večerov zapovrstjo v tem kraju častili spomin tega koroškega pisatelja.

RAVNE NA KOROŠKEM — Deseto jubilejno srečanje pevskih zborov Koroške („Koroška poje“), med katerimi so bili tudi slovenski pevski zbori iz Podjune na avstrijskem Koroškem, je lepo uspelo. Koncerti v Črni, Mežici, Dravogradu, Pliberku in zaključna prireditev na Ravnah so dokaz, kako priljubljena sta pesem in petje pri Korošcih. Na reviji je nastopilo 23 zborov iz koroških občin ter iz zamejstva z več kot 500 pevci.

RUŠE — Tukajšnja osnovna šola je dobila nov prizidek. Do konca marca so bila opravljena gradbena, obrtna in instalacijska dela. Nato bo potrebna še ureditev okolja in junija se bo v novih prostorih začel pouk. Novih učilnic je šestnajst in so svetle ter dobro urejene.

SLOVENJ GRADEC — V Umetnostnem paviljonu je bila 6. razstava naravoslovne fotografije, ki jo je priredilo Prirodoslovno društvo Slovenije in Foto-kino zveza Slovenije.

SOLČAVA — Prebivalci te slikovite zgornjesavinjske vasi bodo dobili Iskrin obrat, ki bo začel z obratovanjem maja. Delo v obratu bo predvsem za ženske.

ŠEMPETER — Turistično društvo Šempeter je tudi letos podelilo priznanja in knjižne nagrade najuspešnejšim gojiteljem cvetja. Priznanja je dobilo deset krajanov.

kako si pridobiš prijatelje?

ČLOVEKU JE NJEGOVO IME NAJPOMEMBNEJŠA BESEDA NA SVETU

Rooseveltove minister Jim Farley je že nekaj mesecev pred začetkom volilne kampanje napisal vsak dan na stotine pisem in jih razpošiljal vsem mogočim ljudem na ameriškem Zahodu. Nato je sedel na vlak in v devetnajstih dneh obredel dvajset držav. Z ljudmi se je sestajal pri zajtrku, opoldne, ob popoldanskem čaju ali pri večerji. Po vrnitvi s turneje je enemu od znancev v vsakem mestu pisal, naj mu sporoči imena vseh ljudi, ki so bili njegovi, to je, Jimovi gosti. Tako je nastal seznam tisočerihih imen, vseeno pa je Jim Farley vsakomur osebno pisal. Pismo je začel z „Dragi Bill!“, „Dragi James!“ ali „Dragi Joe!“, vsako pa je podpisal z „Jim“.

Jim Farley je že zgodaj spoznal, da večini ljudi lastno ime pomeni več kot vsa druga imena na svetu. Treba si je znančevo ime zapomniti in ga izgovoriti s prijateljskim prizvokom: to je za človeka najlepši poklon, ki zmeraj užge. Če pa človekovo ime pozabi ali ga narobe izgovorite oziroma zapišete, je učinek prav nasproten.

Ko sta se „kralj jekla“ Andrew Carnegie in George Pullman zapletla v konkurenčni boj za prvenstvo na področju spalnikov, sta obe orjaški družbi spodnašali druga drugo pri velikem naročilu za prekontinentalno progo med Atlantikom in Pacifikom. Oba tekmeča sta pohitela v New York, pogajati se z upravnim odborom prekontinentalne proge.

Nekega večera sta se možaka srečala v hotelu. Prvi je spregovoril Carnegie: „Dober večer, gospod Pullman! Ali se vam ne zdi, da sva oba precej za luno?“

„Kaj hočete reči?“ je vprašal Pullman.

Nato mu je tekmelec razložil, da bi bilo za oba boljše, če bi sodelovala, kot da drug drugega spodnašata in se spravljata ob ves zaslužek.

Pullman je pozorno poslušal, vendar brez navdušenja. „Morali bi torej ustanoviti enotno družbo, a kako naj bi jo imenovali?“ je vprašal.

Carnegie pa je takoj odgovoril: „Zelo preprosto: Družba salonskih vagonov Pullman.“

Pullmanu je obraz zasijal od zadovoljstva in brž je povabil tekmečca k sebi v sobo, da se o vsem domenita. In sta se tudi res domenila.

Ljudje se večinoma tako strastno oklepajo svojega imena, da ga po vsej sili hočejo ovekovečiti. V starih časih so dajali bogatini pisateljem lepe denarce, da bi ti posvetili kakšno knjigo njim. Podobna je stvar s knjižnicami in muzeji. Mnogi muzeji so za svoje najvrednejše zbirke dolžni zahvalo posameznim premožnim ljudem, ki se niso hoteli sprijazniti s tem, da bi njihovo ime ugasnilo v spominu ljudi. Tudi v marsikateri cerkvi so na poslikanih oknih ali stenah ovekovečena imena darovalcev.

Napoleon III., cesar Francozov, se je upravičeno ponašal s tem, da se je kljub vsem dolžnostim spominjal imena vsakega človeka, s katerim se je kdaj srečal. Njegova metoda je bila preprosta. Če imena predstavljene osebe ni slišal dovolj razločno, je prosil, naj mu ga ponovijo ali celó črkujejo, če je šlo za manj običajni priimek. Ko se je pogovarjal s človekom, si je v mislih ponavljal njegovo ime in ga povezoval z njegovimi potezami in splošnim videzom. Brž ko je bil sam, si je tisto ime zapisal na kosček papirja, ga večkrat prebral in si ga z vidom in sluhom trdno vtisnil v spomin.

malo za šalo malo za res

PRED NAMI JE ŠE VELIKO NEOPRAVLJENIH NALOG. ŠE VEČ JIH JE ZA NAMI.

„Veš, da se ljudje, ki dobijo oblast v roke, hitro pokvarijo?“ „Kaj ne bi vedel, saj sem bil dvajset let vodilni v podjetju!“

KAKO BI DANES RAVNALI Z MARTINOM KRPANOM, ČE BI ŠEL SPET NA DUNAJ?

● *Že na meji bi mu odvzeli morsko sol, ker je je pri nas zmanjkalo.*

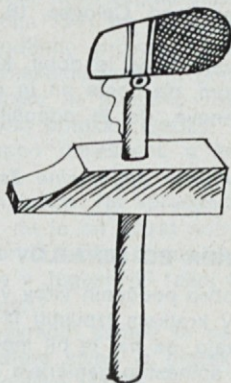
● *Najprej bi ga tam prešteli, potem bi lahko odrezal Brdavsno glavo, končno pa bi cesarjevi rekli: „Zdaj pa izgini, Čuš, čez mejo!“*

ZAKAJ NE DOBIVAMO REGRESA TUDI ZA ZIMSKE POČITNICE?

● *Ni potrebno, ker tisti, ki regres potrebujejo, tudi zimskih počitnic nimajo.*

DELAVEC DELAVCU: „DOMA SE POČUTIM KOT V PODJETJU. ŽENA STALNO PRAVI, DA SEM GLAVA DRUŽINE, ODLOČA PA O VSEM SAMA.“

Svoje predstojnike kritizirajte molče!

ZDRUŽENO DELO

Po Pavlihu

„Ali se nič ne bojiš, da bi srečal na cesti svoje upnike?“

„Nič, saj hodijo peš, jaz se pa vozim z avtom.“

○

„Tisti moški, dragi moj, s katerim se bom jaz poročila, bo moral biti pravi junak.“

„Daj no, tako grozna pa spet nisi!“

○

„Če se mi bo službena pot slučajno zavlekla, tako da ne bom mogel nocoj domov, ti bom poslal telegram,“ je govoril mož ženi.

„Ni treba! Sem ga že našla v tvojem žepu in prebrala.“

○

„O, dragi, ko bi se še enkrat povrnil časi moje mladosti, veš s kom bi se poročila?“

„S kom?“

„Spet s tabo.“

„To ti misliš!“

○

„Gospod doktor, če tule pritisnem, me močno zabolil!“

„Pa nikar ne pritiskajte!“

„Kako bom pa potem vedel, da me ne boli več?“

○

„Presneto, kako je tale tunel dolg!“

„Ne pozabi, da sva v zadnjem vagonu!“

○

„Jožek, katera tekočina nikdar ne zmrzne?“

„Vrela voda.“

○

„S plačo ne morem shajati: 30 % porabim za obroke, 40 % za hrano, 20 % za stanovanje, 10 % za avto, 20 % za razne druge izdatke.“

„Saj to je 120 %.“

„No, vidiš!“

○

„Sedaj morate pa res ostati pri nas na kosilu: v juho sem že prilila vodo.“

○

„No, otroci, kdo mi lahko pove kakšen primer za odgovornost?“

„Jaz. Na hlačah imam dva gumba. Če se mi eden odtrga, nosi vso odgovornost drugi.“

○

„Natakar, koliko je stara tale kokoš?“

„Oprostite, h kokoši prilagamo omako, riž in solato, življenjepisa pa ne.“

○

„Kakšna šala je lahko še tako neumna, pa se ji nekatere ženske vseeno smejejo.“

„Katero žensko?“

„Tiste, ki imajo lepe zobe.“

○

„Zadnje čase sem veliko bral o škodljivosti nikotina in alkohola. Kar groza me je.“

„In kaj boš sedaj storil?“

„Manj bom bral.“

○

„Izgubil sem denarnico s petsto jurji.“

„Pa si že vse žepe pretaknil?“

„Vse razen enega. Tistega si ne upam. Če namreč denarja še tam ni, me bo zadela kap.“

○

Plešasti ded se ponudi otrokom, da bi se igral z njimi Indijance.

„Ne moreš dedek,“ mu pravijo vsi v en glas, „ti si že skalpiran.“

○

Dekle v mini krilu je prepevala: „Še kikelco prodala bom, za sladko vince dala bom.“

Vinski bratec jo je gledal in rekel: „Revica, saj še za dva deci ne bo.“

○

Sosed pride k sosеду v bloku: „Dober večer. Prosim, če bi lahko televizijo toliko utišali, da bi lahko v svojem stanovanju svoji ženi nekaj povedal.“

○

Mlad moški opazi v kupeju deklice. Sede ji nasproti in jo skuša spraviti k pogovoru. Ko mu to ne uspe, ji pravi: „Ali ne potujete tudi vi za zabavo?“

„Tudi, a ne za vašo.“

○

Čarovnik reče ljudem v dvorani: „Naj pride sedaj nekdo iz dvorane k meni na oder!“

Takoj prihitijo na oder neki fantek.

„No, kar bliže!“ ga vzpodbuja čarovnik. „Ti me nisi še nikoli videl, kajne da ne?“

„Ne, očka,“ mu ta odvrne.

○

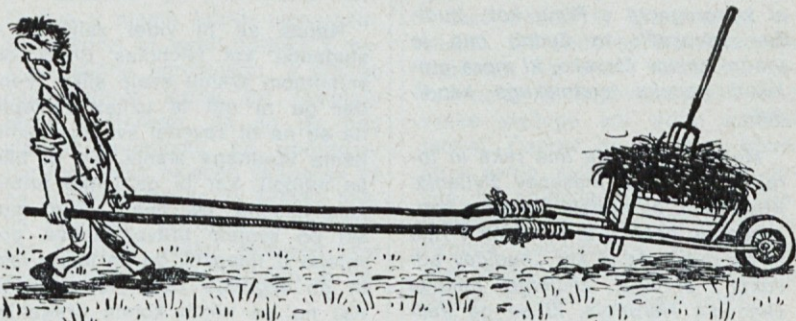
Zdravnik je pacienta pregledal in ga vprašal: „Koliko cigaret pa pokadite na dan?“

„Takole štirideset.“

„Za kakšno polovico boste morali zmanjšati.“

Čez dva tedna se je pacient spet oglasil. Zdravnik ga je po pregledu vprašal: „Koliko jih pa sedaj pokadite?“

„Devetintrideset in pol.“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri Obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniškega kandidata.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt Obredne kongregacije pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja, ki so ga Italijanski komunistični gverilci zadnje leto vojne ustrelili na skrajnem jugu

Italije, v Gemelli dei Monti. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga začeli tako po smrti častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, silno praktičnega in dobrega človeka.

O Neroneju je zvedel, da je imel najbrž izmišljeno ime, da je bil 30 do 35 let star in da ni nihče vedel, odkod je. V Gemelli dei Monti je prišel ranjen in bolan za malarijo. Mlada vdova Nina Sanduzzi ga je sprejela k sebi. Zapustil jo je nosečo in si zgradil hišo v bližnji dolini. Tam je potem živel v molitvi in pomaganju najbolj potrebnim. Ko so prišli v kraj Nemci, se je z njimi pogajal v prid domačinom. To so mu gverilci očitili kot kolaboracionizem in ga zato ustrelili.

Meredith je našel v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo, ki bi jih utegnili Obredna kongregacija v Rimu sprejeti.

Hudičev advokat se je odpeljal v Gemello Minore zaslišat očitvice o Neronejevem življenju. Na tamkajšnjem dvorcu se je seznanil z angleško grofico Ano Luizo de Sanctis, s čudaškim angleškim slikarjem Nicholasom Blackom, z zdravnikom judovskega porekla Aldom Meyerjem in z zapuščenim starim župnikom Anzelmom. Meredith je začutil, da vsi o Neroneju nekaj skrivajo, zdravnik Meyer pa mu je povedal, da je to zato, ker so vsi nekako krivi Neronejeve smrti.

Slikar Nicholas Black je tisto noč še čul. Opazoval je sliko Paola Sanduzzija, nezakonskega Neronejevega sina, ki ga je bil naslikal.

Narcis se ni videl zaljšega v studencu kot Nicholas Black ob samotnem zrenju svoje slike. Vendar ga ni niti ta užitek zaslepil, da se ne bi zavedal svojega usmiljenja vrednega stanja. To bi bilo še najbolj, kar bi ga lahko približalo tistemu, kar imajo drugi moški po svojem pravu: sinove, porojene iz ljubezni, da jih imajo radi in jih vzgajajo za zrelo moškost. Kaj ne bo nikoli konca preganjanja in trpkega poniževanja s strani poraza?

Nekoč bo vendarle konec tega. Nekateri razuzdanci so se poročali z neomadeževanimi dekleti, ki so jim rodile otroke in jim grele copate, medtem ko so oni srečni obujali kesanje v svoji jesenski dobi. Kmalu, kmalu bo moral pristati v svojem pristanišču, preden zavejejo zimski vetrovi in zašumi odpadlo listje po vrtnih stezah.

Na misel mu je prišel tedaj pogovor pri večerji in oživelo mu je upanje. Meyer je povedal, da bo deček prišel naslednji dan. Njegova mati se bo zmenila z Ano Luizo de Sanctis in ta bo vzela v službo Paola, da bo delal z vrtnarji. Deček bo tam dopoldne in popoldne. Black bi ga lahko naučil lepega vedenja in ga pritegnil v sinovsko razmerje. Potreboval bi obzirnosti in nežnosti in včasih trde roke, da bi bilo od vsega začetka jasno, kakšne vrste razmerja hoče.

Nicholas Black se je zavedal privlačnosti, ki jo je imel za dečka, in tudi dečkove zmožnosti, da bi potegnil oba v medsebojno propast. Deček bi moral razumeti, da temelji njuno upanje na urejenem odnosu in da bi ju kakršen koli poskus, da bi izkoriščal svojega gospodarja, uničil. Računajoč s časom in z lahko dosegljivo domačnostjo v graščini je upal, da bo lahko dosegel, kar je hotel.

Skrbelo ga je, ker je uvidel pri grofici le polovico nagiba, da mu pomaga pri osvojitvi dečka. Polovica, ki jo je razumel, je bila zelo preprosta. Potrebovala je Blacka, da bi laže vodila duhovnika. Potrebovala je razumevajočega zaveznika, da bi krepil njen vpliv. A razlogi, ki jih ni razkrila, so mu povzročali hude skrbi.

Svet izgubljenih ljubimcev je džungla, v kateri vlada ves čas ljubosumnost. Nicholas Black je živel predolgo časa v džungli, da bi si delal utvare. Če mu je Ana Luiza pomagala, je to počela z namenom, da bi navsezadnje uresničila svoje osebne načrte.

Kakšni so bili ti? Morda strast? Vsako poletje se vrsta zrelih žensk igračka z mladimi fanti Sredozemlja. One plačujejo in fantini uprizarjajo komedijo z latinsko nestrannostjo, nato se pa vračajo z doseženimi koristmi poročat se s

svojimi zaročenkami. Toda grofica je bila preveč izkušena, da bi počenjala neumnosti v domači vasi. Capri ima za vogalom, Rim je bil dlje in bolj zakrit. Na voljo je imela denar in prostost, da se je zabavala po mili volji, kjer je hotela.

Imeti je morala torej kak drug razlog. Njen strah pred Meredithom je kazal na osebni odnos do Giacoma Neroneja. Ali je bila kot Putifarjeva žena? „Radodarna gospa“, ki se je spremenila v peklensko čitico, ko je ušel Jožef od nje in ji pustil v rokah tuniko, da bi se zabaval s kmetico namesto z graščakinja?

Ljubosumnost dobi večkrat muhaste oblike. Odraščajoči Paolo Sanduzzi je bil lahko trajni očitek njenemu polomu, ki ga je doživela kot ženska in ljubica. S tem, da bi ga odtrgala od matere, bi se po ovinkih maščevala tudi nad njegovim očetom — in dala pomenljivo znamenje tudi Nicholasu Blacku.

Medtem ko je naslonjen na blazine zrl na podobo Paola Sanduzzi, se ga je počasi polasčala jeza in začutil je silno mržnjo do ženske, ki ga je nameravala kupiti z gostoljubnostjo in z obljubo razstave za tako okrutno sužnost.

Ana Luiza de Sanctis je počivala v svoji marmorni kopalni banji in čutila pljuskanje vode na koži kot znamenje odveze. Odišavljena para se je dvigala v tenkih zavojih in zabrisavala ostre obrise stvarnosti ter se mešala z blaženo meglenostjo uspavalnih tablet, ki jo bodo kmalu zazibale v pozabljenje.

Kopalnica s kristalnimi stekleničkami in motnim zrcalom je bila kot maternica, iz katere se je vsako jutro porajala kot nova in v katero se je povračala vsak večer z grozljivim občutkom samote. Med toplimi marmornatimi stenami se je lahko čutila prevzeta od same sebe, samoopravičena, neodgovorna, ljubkovana od sanje večnosti.

Vendar je postajala sanja vsako noč tanjša in vsako jutro spopad bolj divji. Vsiljive roke so se stezale v njeno notranjost in iz somraka so jo izzivali glasovi, naj pride ven v grenki dan, in vedela je, da jih ne bo mogla dolgo miriti.

Meyer je bil prvi med njenimi

nasprotniki. Zdravnik z razočaranim obrazom in sčefranimi zapestniki, reformator in filozof, človek, ki je znal vse in ni storil ničesar, je bil sovražnik sanj, ker ni imel sam nobenih. Bil je čas, ko mu je ona lahko vsilila zaveznitvo zoper Giacoma Neroneja, a sedaj je veljala vsa njegova skrb Nini Sanduzzi, ki je rodila Neroneju sina. Celó sočutje, za katero ga je prosila, ji je odrekel, nazadnje pa je še s surovo pulico razkrinkal njene prevare.

Ona je potrebovala otroka. V tem je bila resnica. Potrebovala je Paola Sanduzzi. Tudi to je bilo res. A potrebovala ga je zase. Bil je sin Neroneja. Dala bi mu lahko ljubezni in denarja; ljubezni, ki ji jo je Nerone zalučal v obraz, denarja, da bi ga rešila iz umazanije. v katero ga je obsodil njegov oče. Toda postavil se je vmes Meyer, Meyer in Nina Sanduzzi in celo sivi klerik iz Rima.

Dolgo časa je že bivala v Italiji in razumela je premeteno delo Cerkve v njenih južnih vinogradih. Njeni knezi so igrali politiko z makiavelistično spretnostjo, a bili so nepopustljivo strogi pri uvajanju javne poštenosti, da so po njej vladali strastnemu pa upornemu ljudstvu. Niso oklevali sklicevati se na civilne predpise za kršitev božjih zapovedi. Meredith bi ji lahko kot zaveznik veliko pomagal, kot sovražnik bi bil neizprosni in neupogljivi.

Tako se je po čudnih potih povrnila k Nicholasu Blacku. Ni

Šmarje pri Jelšah je središče gornjega Posotolja. Leži v prijazni gričevnati pokrajini s sadovnjaki in vinogradi.

imela veliko vere v njegovo trdnost, vendar je potrebovala zaveznika. Že ga je kupila in lahko ga je sukala. Niti za hip ni verjela v njegove izjave o čistih čustvih do dečka.

Slikarju bo dala čas in priložnost, da bo dečka skušal s prijateljestvom in z obljubo gosposkega življenja v Rimu. Deček se bo dal naglo pregovoriti, ker ga je že prevzelo mladostno nezadovoljstvo. Neznatno pohujšanje zavoljo te povezanosti se bo povečalo. Materino nadzorstvo Nine Sanduzzi bo postalo sporno. In tedaj — tedaj bo posegla vmes grofica, skrbna gospodarica, zavzeta za koristi svojega ljudstva. Ponudila se bo, da iztrga dečka iz nevarnosti, da bi se pokvaril, in da ga vzgoji, najprej v Rimu, kasneje pa v Angliji.

Celó Cerkev bi imela to za zaslužno. Če bodo spravili Giacomo Neroneja na oltar, ne bodo marali, da bi se njegov sin mešal med vaške vlačuge kot drugi kmečki fantini. Čeprav bi Nicholas Black igral svojo spletkarsko vlogo dosita, bo navsezadnje zmagala ona. Sprehajala se bo po Via Veneto s Paolom Sanduzzijem, ponosna in zadoščena, kot če bi ga Nerone spočel v njenem jalovem telesu.

Stopila je iz banje, se otrla in
dalje na 34. strani

slovinci po evropi

anglija

Srebrno poroko so praznovali: Vinko Gosar v Coventryju, Karel Metelko v Wolverhamptonu, Franc Mihelič v Bargoedu, Wales, in še več drugih Slovencev, ki živé tu na Angleškem. Vsem želimo zdravja in sreče, da bi praznovali tudi zlato in biserno obletnico.

Roy Havard in Marija, roj. Šiligoj v Hirwainu, Wales, sta dala *blagosloviti svoj dom*. Naj bi bil njima v blagoslov in srečo!

V Londonu so se tudi Slovenci udeležili 3. febr. *pogreba* g. Elije Jukića, znanega hrvatskega voditelja in pisatelja. Naj v miru počiva! Družini in vsem prijateljem naše iskreno sožalje!

Starši in botri pri krstu Gareth. Prired v Angliji, kot smo zadnjič poročali.

Vidonec v Prekmurju je *izgubil* moža. Pri delu mu je postalo slabo. Čeprav je bil zdravnik hitro pri roki, je kmalu izdihnil. Pokojni je bil rojen v Wuppertalu v Nemčiji, živel v Vojvodini, kjer je spoznal tudi svojo ženo, ki je hodila tja na sezonsko delo. Kmalu po poroki sta prišla v Avstrijo najprej v taborišče Astenu in tu sta si postavila tudi lepo hišo. Mašo zadušnico je imel njegov svak g. Rudolf Ficko, kaplan v Trbovljah ob asistenci treh duhovnikov. Pokopan je bil 26. februarja na pokopališču v Astenu, v 58 letu starosti. Ženi in trem hčerkam izrekamo iskreno sožalje!

LINZ — Postni čas je namenjen razmišljanju. Tudi slovenski župnik za Gornjo Avstrijo večkrat premišljuje zlasti v tem času o svojih vernikih, pa tudi o sebi. Je nekaj vernikov, ki v resnici zvesto prihajajo nedeljo za nedeljo k božji službi, pomagajo z glasno molitvijo in petjem pri njenem oblikovanju.

Precej je pa tudi takih, ki bi mogli priti, pa ne pridejo, čeprav bodo sveto zatrjevali, da so verni. Nekaterim manjkajo žene, da bi jih „nagnale“ v nedeljo k maši. Morda

bi pri marsikom pomagal že opomin rojaka. Prav bi bilo, da gledamo na *našo božjo službo* kot na našo skupno zadevo in si vsi prizadevamo, da bo tako udeležba številna kakor tudi oblikovanje lepo. Če kdo s čim ni zadovoljen, naj stopi do župnika in ga opozori na pomanjkljivosti. — Po župnijah so 20. marca volili cerkvene odbore. Kdaj bomo Slovenci dobili farni odbor? Potreben bi bil, saj: več glav — več misli!

Na *cvetno nedeljo* bomo imeli blagoslov zelenja s procesijo po cerkvi.

Na *Vélíko soboto* bo pa blagoslov jedil in stanovanj. Vsak, kdor želi blagoslov, naj to sporoči izseljenskem duhovniku. Tudi po velikonočni maši bo blagoslov velikonočnih jedil.

Življenje v našem klubu je kar živahno in tudi prijetno. Da je tako, se je treba zahvaliti obiskovalcem in skrbnemu vodstvu družine Duhanič. Vsem nam je dana možnost, da se v domači družbi malo porazgovorimo in tudi okrepčamo.

SALZBURŠKA

HALLEIN — Tukajšnji Slovenci se zadnje čase kar pridno udeležujejo *naših srečanj*. Sicer bi nas bilo lahko še več, če bi bila pri vseh dobra volja. Tudi otroci radi pridejo in se pri maši prav mirno obnašajo, so pa potem pri Röcku toliko bolj živahni. Le pójemo ne več toliko in tako lepo kot nekda, ko sta bila med nami še brata Kovača in še nekaj drugih dobrih pevcev.

SALZBURG — Naša božja služba je padla prav na pustno nedeljo. Ker imajo naši študentje ves februar semestralne počitnice, se je misijonar s strahom vozil iz Linza proti Salzburgu. Premišljeval je spotoma, koliko bo kaj ljudi pri

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

ASTEN — Naša rojakinja ga. Cecilija Schwarz, rojena Ficko, iz

Dernulčevi štirje v Angliji. Ta slika je bila objavljena tudi v „Mavrici“.

maši. Strah se je uresničil, saj so bili iz Salzburga le trije navzoči.

Pred sramoto so nas rešili „Nemci“ onstran Salzburga in avstrijske meje. Po maši smo šli v dvorano in spili na zdravje nekaj nižje-avstrijskega vina. Upajmo, da nas bo post zresnil tudi glede našega „skup držanja“ in zavzetosti za slovensko stvar. Vsak bi moral biti propagandist in si enkrat na mesec rezervirati čas za našo skupnost.

TENNECK — Februarja smo v Tennecku po božji službi v dvorani *pustovali*. Ga. Cimermanova je s pomočjo ge. Kolaričeve nacvrla res dobrih krofov. G. Drago Cimerman je poskrbel za pijačo, tudi za muziko je bilo poskrbljeno, da so se ljudje lahko zavrteli.

Menda je od začetka skrb, kako bo z delom v bodočnosti, nekoliko mrtvila razpoloženje. Čim bolj pa je šlo v noč, tem veselejše je bilo razpoloženje. Treba je pa reči, da je bilo zelo prijetno in tudi uživanje alkohola zmerno, kar misijonarja najbolj veseli. Tisti, ki so morali naslednji dan na delo, so odšli ob desetih, popoldanski „ših“ pa šele o polnoči.

V tovarni je še vedno skrajšani delovni čas. Nič se še ne vé, kako dolgo bo to trajalo. Morda bo pomlad prinesla več dela in s tem tudi več zaslužka.

KOROŠKA

SPITTAL OB DRAVI — Ko je prav dopolnila 91 let, je 12. februarja *umrla* Kopačeva mati, Marijana Kopač. Pokojna mati je bila zelo verna žena, doma iz okolice Škofje Loke. Sin Janez je župnik na slovenski fari Marije Brezmadežne v New Torontu, ena od hčér je misijonska sestra Družbe sv. Petra Klaverja, najmlajša Marija pa uršulinka.

Dokler je mogla, je pokojna vedno prihajala dnevno k maši. Ko so ji pa moči odpovedale, je potrpežljivo čakala odrešenja na postelji. Prav tako potrpežljivo in skrbno ji je stala ob strani njena snaha. Ob asistenci več duhovnikov jo je pokopal na spitalskem

pokopališču ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Naj počiva v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Le osem dni kasneje, 20. februarja, je *Bog nenadoma k sebi poklical* g. Matevža Remsa, doma iz Brda pri Lukovici. Leta 1945 je najprej prišel na Tirolsko in potem v Spittal, kjer je bil vsa taboriščna leta šofer. Pokojni je bil star 64 let in zapušča ženo ter tri odrasle otroke. Vsem naše sožalje! Pokojnemu Matevžu pa naj sveti večna luč!

SPITTAL OB DRAVI — Sicer bo kmalu velika noč, pa bo mogoče le koga zanimalo, kako se imamo pri nas v Spittalu in kako smo obhajali zadnjo božično noč.

Bilo je nekoč..., tako nekako bi tudi mi lahko rekli, saj je minilo že nekaj let, ko smo imeli pri nas, pri naši skupini kakšno prireditev.

To pot pravzaprav ni bila nikaka prireditev, temveč le prijetno podana, samo četr ure trajajoča predpolnočna božičnica. Saj smo skromni: želimo si malenkosti, nekaj domačnosti, nekaj, kar bi nas bolj med seboj povežalo, da bi bili res brat bratu, da ne bi hlepeli samo po materialnih dobrinah, da ne bi bili sosedu nevoščljivi težko prisluženega kruha, da si ne bi privoščili hudega, temveč da bi si segli v roke res iskreno in si želeli božjega blagoslova in miru v tem letu.

Za pristrčni božični večer je poskrbel salezijanski duhovnik, ki oskrbuje našo skupino. Naše malčke je naučil lepih božičnih pesmi.

Kako lep je bil pogled na prvošolčke, ki še ne znajo brati, pa so pred oltarjem zavzeto gledali v pesmarico in peli ob spremljavi kitare. Mali Jožko (saj Pepe je pretrdo ime za nežno stvarco), ki obiskuje prvi razred Slovenske gimnazije, je z nežnim glasom korajžno deklamiral božično pesem. Oba Francita sta brala, vse pa je lepo povezoval duhovnik in tako na veličasten način oznanil Gospodovo rojstvo.

Kot že rečeno: samo četr ure smo imeli priložnost doživljati pristrčni nastop naših malih dekličev in fantičev. Še si želimo česa takega. Našemu duhovniku iskren Bog plačaj!

Pa še to naj povem, da naša mladina prav pridno bere berilo pri *nedeljskih mašah*. Vsako nedeljo je drug bralec. Dekleta in fantje, pravzaprav deklič in fantiči, pridejo vsi na vrsto. Ti otroci nimajo niti ene ure slovenskega pouka, pa znajo vsi oba jezika. Lahko se gredo kosat z marsikaterim sovrstnikom, ki obiskuje le nemško ali le slovensko šolo. Zasluga za to gre njihovim staršem, ki se zavedajo, da dajo s tem otrokom najlepšo doto, saj že naš pregovor pravi: Čim več jezikov znaš, tem več veljaš.

Marsikoga bo zanimalo, kje imamo sedaj *župnišče*. V življenju je že tako, da človek obrača, Bog pa obrne. Ta pa včasih tako zasuka, da se nam čudno zdi. Ko so občinski delavci selili župnikove stvari, so se norčevali iz cerkvenih predmetov, pa tudi drugo robo so razmetali po novem stanovanju, ki obsega le sobo in kuhinjo, a tega je ljubi Bog že navajen. nam, ljudem, je pa tudi kakšna neprijetnost lahko v korist...

Res, v Naši luči se redko oglašimo in tudi okrog drugih časopisov ne delamo gneče, smo pa zato pri *misijonskih nabirkah* bolj pridni: na Tri kralje smo nabrali 5028 šilingov, tri mesece prej pa 4900.

PREDARLSKA

Prvi slovenski veleslalom.

Nismo vedeli, da je med nami toliko navdušenih smučarjev. Znano nam je bilo, da se peščica naših rojakov udeležuje slovenskih smučarskih tekmovanj v Švici. Nekateri najbolj navdušeni pa so rekli, da znajo tudi sami organizirati tekme. Nismo pričakovali, da bo kaj prida odziva, a v kratkih treh tednih so vse skupaj pripravili, da je bilo na planini Gapfohl v dolini Laterns v nedeljo, 13. februarja,

Rankweil: Nekaj naših rojakov, ki so kot smučarski zmagovalci prejeli pokale oz. kolajne (čisto desno je organizator Anton Podgornik).

lepo število 56 tekmovalcev vseh starosti in obeh spolov na startu.

Tolikšen uspeh je tem več vreden, ker vreme že ves teden pred tekmovanjem ni nič dobrega obetalo. Ko smo se peljali po dolini, je še lilo, počasi se je dež spreminjal v sneg, a vidljivost pri spodnji postaji sedežnice je znašala največ 80 m. „Kaj bo s tekmo?“, smo se vsi spraševali. A na startu so bili vsi skoraj polnoštevilo zbrani in, ko se je začelo, nobene megle nikjer in sonce je že za trenutke posijalo, dokler ni s svojo svetlobo preplavilo vso progno in

G. Sonderegger, zastopnik Delavske zbornice na Predarlskem, odlikuje najhitrejšega smučarja Janeza Stipetiča v Rankweilu.

verigo hribov naokrog. Izplačalo se je torej vztrajati in ta vztrajnost je bila najbolj značilna poteza vse prireditve.

Start je bil v višini 1550 m, cilj približno 150 m nižje, vratec je bilo postavljenih 22. Otroci so vozili le dolnji del proge, ki pa je bil zanje odločno pretežak. Seveda so bile med tekmovalci velike razlike. Poznal se je, kdo je šele pravkar končal smučarsko šolo, kdo si je po par letih prav za to priliko zopet pritrtil „dilce“ na čevlje in kdo je „na tekočem“. Vsi pa so vzeli zadevo resno in le redki so zaradi padcev še pred ciljem odstopili. Posebno veselje je bilo, občudovati otroke do desetih let in celo predšolske otroke.

Tekmovalni čas so, kot pri velikih tekmah, merili elektronsko, tako da je šlo vse po pravici. Strogi sodniki so stali ob strani in zapisovali, če je kdo izpustil kaka vratca. Tako so se tekme končale kot po navadi: hitrejši so se veselili uspeha, drugi so iskali vzroke, zakaj se niso po želji odrezali. Vsi pa so bili Bogu hvaležni za lep dan in za to, da ni bilo nikomur treba v bolnico.

Zvečer je bilo v Rankweilu na sporedu pustovanje. To priliko so športniki izkoristili, da so se predstavili svojim prijateljem in rojakom ter sprejeli odlikovanja. Prvi v vsaki skupini je prejel pokal, drugi in tretji kolajne, vsi pa nagrade v uporabnih predmetih.

Seveda je šlo predvsem za čast in v tem oziru je dosegel najboljši čas dneva Janez Stipetič. Prejel je najlepši pokal in bil istočasno prvak v prvi starostni skupini.

Naj navedemo še prvake ostalih skupin:

šolarji: Tomaž Belec in Irena Stipetič;

mladinci: Ervin Praprotnik in Helena Praprotnik;

splošni razred: Ivan Bevk in Ana Felbar;

seniorji II.: Franc Belec;

seniorji III.: Anton Podgornik in Vida Huhler-Partel (krajša proga).

Krajšo progno so vozili tudi otro-

ci do 10 let; med deklicami je zmagala Aleksandra Podgornik, med dečki pa Marko Hafner.

Pokale so darovale razne ustanove in tvrdke, med temi po dva komada predsednik Delavske zbornice na Predarlskem Bertram Jäger ter tamkajšnje Avstrijsko-jugoslovansko društvo. Po en pokal pa sta darovala tudi naša člana Anton Podgornik in Štefan Felbar.

Druge nagrade v uporabnih predmetih je prispevalo okrog 50 predarlskih tvrdk; požrtvovalni nabiralci so jih po vsej deželi nabirali in jim velja za to pristrčna zahvala!

Pokale je razdelil najboljšim tekmovalcem g. Sonderegger, pooblaščenec predarlske Delavske zbornice za zadeve tujih delavcev ter istočasno predstavnik Avstrijsko-jugoslovanskega društva. Celotna prireditev je bila pod pokroviteljstvom škofije v Feldkirchu, ki je tudi finančno stran zagotovila, in

Na pustovanju v Rankweilu je Perčeva Herta lepo zapela nekaj narodnih ob bratovi spremljavi.

Avstrijsko-jugoslovanskega društva na Predarlskem.

Gonilni motor celotne zasnove oziroma prireditve pa je bil Anton Podgornik, po rodu iz Čepovana. Ni torej pravi Tolminec, vendar se je temu podobno zagrizel v izvedbo tekmovanja, kajti brez njega ne bi bilo nič. Ob strani mu je stal

Štefan Felbar. Obema in vsem darovalcem nagrad so se športniki zahvalili z navdušenim ploskanjem.

Med prireditvijo so bile v dvorani razdeljene pole z vprašanji glede zanimanja za planinarjenje, pešhojo in smučanje. Pripravlja se namreč ustanovitev Slovenskega planinskega društva, ki naj bi gojilo navedene športne vrste. Doslej je bilo namreč videti, da se ljudje iz Jugoslavije zanimajo samo za nogomet. Uspelo smučarsko tekmovalstvo pa je pokazalo, da jih je dosti, ki hodijo radi v naravo in se posvečajo širokemu ljudskemu športu po napornem delovnem tednu. Tukaj lahko vsi aktivno sodelujejo in imajo od tega ne samo zdravstveno korist, temveč tudi možnost boljše zabave kot v kakšni zatohli gostilni. Vsi, ki se še niste prijavili, lahko to storite na naslov: Anton Podgornik, Löwengasse 9, 6844 Altach, tel. 05576/36624.

Pustna zabava se je lepo razvijala. Zopet smo videli dva posrečena prizorčka, pri družabnih igrah so rojaki z vnemo tekmovali, predvsem pa so se vztrajno vrteli po taktu našega prvovrstnega plesnega orkestra iz Strnišča. Bila je nedelja in vsi so morali naslednji dan oditi na delo, vendar je bila ura polnoč, a vneti plesalci še niso imeli dovolj. Ko je bilo vsega konec, smo se razšli s sklepom, da se čimprej zopet vidimo na naslednjih prireditvah, kot bo majniško romanje, izlet na Južno Tirolsko in zabava na prostem.

belgija

LIMBURG-LIEGE

Sreča v mladi družini: V družini Pierre in Milly Davidts-Bogovič se je rodila ljubka hčerka prvorojenka, ki je ob krstnem kamnu dobila ime Petra. Iskreno čestitamo in voščimo vso srečo!

Nismo še poročali, da se je v preteklem letu v družini Rose-Marie Rot in Paul Ramakers iz Cheratte-a rodil krepak sinček, ki

so ga pri krstu imenovali Sebastijan. Delimo veselje s starši, s staro mamo in starim očetom in želimo vso srečo pri vzgoji.

Družabna srečanja: Starejši in „Vesela mladina“ so se v soboto in v ponedeljek pred pustom zbrali v Slovenskem centru k družabnemu večeru. Prav lepo so se zabavali. Pevski zbor in odborniki društva „Slomšek“ pa so imeli skupno večerjo v soboto, 26. 2. 1977. Tudi ta družabnost je poživila smisel za skupne napore v našem društvenem življenju.

Naši bolniki: Ge. Žvar in ge. Fani Mrak se je zdravje zeloboljšalo. Ga. Malka Huber je dobro prestala operacijo v Leutu. V Lakenenu se zdravi g. Matija Zupan in g. Alojz Gracar. Vsi omenjeni so iz Eisdena. Vsem našim dragim bolnikom voščimo veselo Veliko noč!

Velikonočna slovesnost v Watterschei-um bo na velikonočni ponedeljek ob pol deveti uri zjutraj na kliniki. Blagoslov jedil bo tudi po navadi. Glede velikonočnih slovesnosti za Eisden in okolico pa pazite na oznanila in velikonočna obvestila.

Vljudno vabljeni!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Lep življenjski jubilej je dočakal, namreč 80-letnico življenja, naš rojak g. Josip Hreščak, upokojeni rudar, ki živi v Quaregnon, in sicer 10. marca letos. Jubilant se je rodil leta 1897 v škednju pri Trstu. V krogu svoje družine je lepo praznoval ta dan in tudi ni manjkal obisk izseljenskega duhovnika, ki mu je izročil lepo darilo. Na mnoga leta še! mu kličemo vsi. Bog vas živi!

24. SLOVENSKA PRIREDITEV bo v soboto 30. aprila 1977 (sobota pred prvim majem!) v župnijski dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi). Začetek ob 16. uri.

Na sporedu je tudi veseloigra v dveh dejanjih s prologom: „Cilka, hči divjega lovca“. Nastopil bo tudi slovenski pevski zbor „Simon Gregorčič“ iz Bruslja, „Vesela mladina“ iz Eisdena z narodnimi plesi in naši najmlajši; pri „domači zabavi“ bo sodeloval priljubljeni „Štu-

dentovski ansambel“ iz Eisdena.

To je glavna kulturno-zabavna prireditev na področju Charleroi že od leta 1954 dalje, ki privabi vsako leto izredno veliko število slovenskih rojakov in rojakinj. Zato res vsi toplo vabljeni, da se te prireditve udeležite in takó pokažete solidarnost s tistimi, ki vse to tako požrtovalno vsako leto pripravljajo! Organizator je „Zveza slovenskih kulturnih delavcev — Charleroi“.

Veselo alelujo — praznovanje Gospodovega vstajenja — želi vsem vaš izseljenski duhovnik Kazimir Gaberc, Marcinelle.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Bogoslužje velikega tedna bo na veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto ob osmih zvečer, na Veliko noč pa bo maša ob petih popoldne kot navadno; vsakokrat pred obredi spovedovanje. Na velikonočni ponedeljek v Parizu ne bo skupne slovenske maše.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

V zakramentu svetega zakona sta 19. 2. povezala svoji življenjski poti Peter Drenik in Marie-Claire Denise Estermann. Želimo jima obilo sreče in božjega blagoslova.

Pustna zabava 12. februarja je za vse, ki so prišli od blizu in od daleč, bila res prijetno domače srečanje. Ansambel „Pariški slavček“ si je nakupil nove inštrumente ter poiskal nove sodelavce in tako so Franc, Milan, Tine in Venci pod Marjanovim vodstvom ves večer odlično igrali in ustvarjali prijetno vzdušje; Evgen je tudi zaigral par umetnih skladb, Janez iz Argentine pa nas razveselil s svojimi solospeli in tudi mala Patricija Raduha

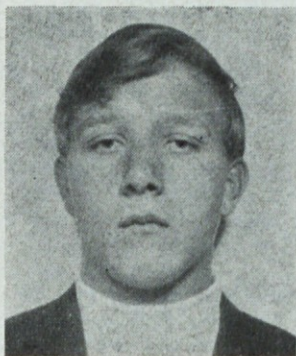
Patricija Raduha pogumno poje na letošnjem srečanju v Parizu.

iz Coubert je pogumno zapela par pesmi in ni bila prav nič v zadregi, če ji je kdaj besedila zmanjkalo.

Gospod Rosič je pogumno vztrajal pri vstopnicah, Jože Hajdinjak pri blagajni, pri baru pa njegova žena gospa Anica, in drugi „barmani“, ki so s podpredsednikom društva Francem Furlanijem z veliko prizadevnostjo in prijaznostjo skrbeli, da ljudje niso bili lačni in žejni.

Čevapčiči, ki jih je pripravil Karlo s svojo ekipo, so želi tak uspeh, da jih je kaj kmalu zmanjkalo in da je zadnja porcija prišla na dražbo, ki jo je vodil Ciril, zlicitali so jo pa za 150 F v korist Slovenskega doma v Parizu Ivan Penko, Lojze Iskra in Danilo Valenčič (in jo seveda s svojimi družinami ter prijatelji tudi pojedli).

Pokojni Franc Bačič iz St. Denisa pri Parizu. (O njegovi smrti smo poročali v marčni „Naši luči“).

Sestra Cirila je na veliko veselje malih in manj malih otrok ponovno dokazala, da je v tomboli postala že kar pravi mojster, Slavica je pa tudi z dobrim uspehom prodajala opeke za Dom (nekaj čez 1.000 F).

Vsem, in vsakemu, ki so s toliko požrtovalnostjo prispevali k uspehu slovenskega večera, pristrčna zahvala, predvsem še tudi vsem našim materam in ženam, ki so velikodušno pripravile in prinesle tako dobro potico in tako dobre krofe, da je vsega zmanjkalo.

Društvo Slovencev v Parizu že sedaj vse in vsakega vabi na *naše prihodnje — prvomajsko srečanje*, ki bo v soboto, 30. aprila, v doseđanji dvorani na 26 rue Charles Fourier, Paris 13°, métro Place d'Italie. Začne se ob petih popoldne, ko bo najprej maša, ki velja kot nedeljska maša. Nato bo igrala skupina prikazala dva vesela prizora, kako se je treba vesti pri poročnem spraševanju in kaj se lahko zgodi v gostilni pri zvitem krčmarju, nakar pride na vrsto skupna domača zabava z godbo in plesom, tombola, čevapčiči in kranjske klobase pa dobra slovenska potica, za kar se priporočamo našim dobrim gospem. Seveda bo tudi poskrbljeno, da grla ne bodo suha.

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Zanimanje za Slovenski dom je povsod veliko. Kamorkoli človek pride, je eno prvih vprašanj, kako napreduje akcija za Dom. To zanimanje je hvalevredno in kaže, da je Dom res postal naša skupna zadeva. Ne pozabimo pa pri tem, da veliki cilji zahtevajo velikih žrtev in jih je samo tako mogoče doseči.

Naši prijatelji v Ameriki, zlasti v Clevelandu, so zelo aktivni. „Ameriška Domovina“ vsak teden prinaša oglas: „Odbor za pomoč postavitve Slovenskega doma in kapele v Parizu prireja družabni večer z večerjo in plesom v dvorani pri Sv. Vidu 30. aprila.“

Naj vsak po svojih močeh prispeva, pri tem pa tudi resno poskrbimo, da bomo na svoja prizadevanja priklicali tudi božji blagoslov!

Darove za SLOVENSKI DOM v Parizu pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 05

MISSION CATHOLIQUE SLOVENE

7, rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom.

LOIRET

Na velikonočni ponedeljek (11. aprila) se bomo zbrali *k skupni maši* v Chilleurs ob pol enajstih dopoldne. Priložnost za spoved eno uro pred mašo.

LYON

10. februarja je po dolgi in mučni bolezni *umrla* slovenska redovnica uršulinka *Cita Paulin*. Pokojna sestra je bila rojena leta 1901 v Grgarju, v vasi Ravnica pod Sveto goro pri Gorici. Bila je doma iz zelo verne družine. K uršulinkam je stopila leta 1926 v Gorici.

Pokojna sestra — uršulinka Cita Paulin, umrla v St. Didier pri Lyonu.

V Francijo je prišla leta 1930, in sicer najprej v Toulon, pozneje pa je bila po več hišah v južni Franciji, nazadnje je prišla v samostan l'Arbaletière v St. Didier au Mont d'Or pri Lyonu.

Naj ji bo Bog plačnik za vse dobro, kar je v življenju napravila,

mi se je pa tudi spomnimo, saj je tako rada čitala „Našo luč“!

SKUPNO SLOVENSKO ROMANJE
V LURD bo letos od 16. do 21. julija. Kdor se ga želi udeležiti, naj se prijavi pri svojem duhovniku.

PAS-DE-CALAIS in NORD

V velikem tednu in o Veliki noči hočemo zopet doživljati neizmerno ljubezen božjega Odrešenika. Radi in v velikem številu prihajamo k čudovitim obredom tega tedna!

Na cvetno nedeljo in Veliko noč bodo maše po nedeljskem urniku.

Vélíki četrtek in petek: Mericourt ob 14. uri; Bruay-en Artois ob 17. uri; Lievin ob 19. uri.

Blagoslov jedil na vélíko soboto: Méricourt ob 11. uri; Liévin ob 12. uri; Bruay ob 14. uri.

Blagoslov ognja, vode in vstajenjska maša: Bruay ob 18.30; Lievin ob 21. uri.

Zakrament sv. krsta so prejeli v kapeli „Matere izseljencev“ 19. februarja Tomaž Benjamin in Krištof Gačnik; 20. februarja Virginija Rohart.

Zakrament sv. zakona so si dali: 12. februarja v Mericourt-Mines Mario Rudolf Lazo in La Torre in Marcelina Angela Wantiez; ženin je iz daljnega Peruja. — 19. februarja v isti kapeli Milan Kotar in Anic Jeanne Cendrovski.

Vsem želimo veliko sreče in božjega blagoslova!

Na Fosse VIII, Vendin-le-Vieil,

Pokojna Marija Konže, Vendin-le-Vieil.

Pokojna Hedvika Tacer-Cheralier, Vendin-le-Vieil.

smo imeli v teku zadnjih mesecev kar tri *pogrebe*:

21. septembra 1976. je odšla v starosti 36 let v prezgodnji grob Hedvika Tacer Cheralier, ki zapušča tri nepreskrbljene hčerke. — V bolnišnici v Lensu je 17. januarja odšla v *boljšo domovino* primorska rojakinja Terezija Komac, roj. Mlekuž, pokopana v Lensu 20. januarja. Pokojnica je zlasti zadnja leta veliko pretrpela, ker je zaradi sladkorne bolezni popolnoma oslepela. — Posebno pa nas je presenetila *smrt* dobre žene in matere Marije Konže, ki nas je v 52. letu svojega življenja zapustila 8. febr. tako nepričakovano. Zapušča dva nepreskrbljena sinova in mater. Pokopana je bila na pokopališču Vendin-le-Vieil 11. febr. ob veliki udeležbi rojakov in domačinov.

Vsem sorodnikom umrlih naše iskreno sožalje! Naj se odpočijejo vse tri rojakinje v Gospodu.

19. februarja sta v Winglesu v krogu vseh še živečih otrok in mnogih vnukov (15) in 39 pravnukov obhajala redke jubileje *biserne poroke* zakonca Alojzija Tomšič in Marija Tomšič, roj. Pikš. V zakonu se je njima rodilo 10 otrok, od katerih jih je že pet umrlo. Pred 60 leti sta se poročila v cerkvi sv. Martina v Trbovljah.

L. 1924 sta prišla v Francijo, kjer je oče 41 let delal v rudniku. Od 26 let pokojnine sta preživela 12

let v domovini, pa sta se zopet vrnila k svojim otrokom. Sam Bog vé koliko žrtev sta oba doprinesla pri vzgoji svojih otrok, pa kljub temu nista pozabila potreb naših sorjakov in sta rada priskočila na pomoč vsem, ki so potrkali na njuna vrata.

K redkemu jubileju naše najpriščnejše čestitke in še na mnoga in zdrava leta!

AUMETZ

Veliki teden — zarja prihodnje slave: Veliki teden je za nas kristjane jako pomenljiv. Pové nam, da za vélíkim petkom pride vélíka nedelja, za smrtjo vstajenje in življenje. „Jezus naš je vstal od smrti, razveseli se kristjan“ poje naša velikončna pesem.

Vélíki teden in še posebej velikončno jutro je upapolna zarja novega dneva, novega sveta, novih nebes in nove zemlje. Od mrtvih vstali Kristus, ki je premagal greh in satana in smrt, je početnik in vir novega življenja, nove družbe, kjer prebiva pravičnost; je početnik ogromne množice zveličanih. „In slišal sem,“ pravi evangelist Janez, število zaznamovanih stoštriništirideset tisoč zaznamovanih.

„In za temi sem videl veliko množico iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov. Klicali so: ‚Zveličanje našemu Bogu, ki sedi na

Ob biserni poroki Alojzija in Marije Tomšič, roj. Pikš, Wingles, Pas-de-Calais.

prestolu in Jagnjetul' To so tisti," nadaljuje evangelist, „ki so prišli iz velike bridkosti ter oprali svoja oblačila in jih očistili s krvjo Jagnjetovo. Ne bodo lačni, ne žejni, tudi sonce jih ne bo več peklo, ne druga vročina; zakaj Jagnje, ki je sredi pred prestolom, jih bo paslo ter vodilo k virom živih vodá; in Bog bo obrisal vse solze z njih oči.“ (Raz., 7. pogl.)

Takrat, tako upajmo, se bo izpolnilo tudi za nas, kar je zapisal apostol Pavel: „Oko ni videlo in uho ni slišalo in v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo.“

Slovenski duhovnik s področja ob Luksemburgu želi vsem rojakom upapolno Veliko noč in sporoča, da je *prvomajsko romanje* k Mariji Pomagaj z Brezij v *Habsterdick* prestavljeno na binškošni ponedeljek, 30. maja; to pa zato, ker je 1. maj nedelja in je cerkev zasedena s francoskimi verniki.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Bližajo se občinske volitve. Sedaj bomo imeli — najbrž prvič — v odboru *Slovinci svojo predstavnico* Karolino Gričarjevo. Prav dobro govori slovenski in tudi rada govori naš jezik. Prav nič se ne sramuje, da je slovenskega rodu. Tako je prav!

Zvončki, trobentice in druge cvetice nam oznanjajo prijetno pomlad. Zelenjavo, sadje in krompir drago plačujemo, zato bodo najbrž tudi mlajše gospodinje zapele „Svoj vrtec preljubi prav rada imam; ko jutro zbudi me, brž vanj se podam.“ Letos smo vsled draginje še prav posebno videli, kako prav pride vsak listič solate, korenček, petršiljček, zelje in sploh vse, kar nam vrtec da. Spomnili smo se Vodnikovih besed: „Glej, stvarnica vse ti ponudi, le jemat' od nje ne zamudi!“

Še dovolj čedno število nas je, ki smo prekoračili sedemdeseto leto življenja; nekateri celo osemdeseto. Kako dolgo še? In kaj bo potem? — Nekateri pravijo: „Nič. Zagrebli nas bodo, črvi nas bodo pojedli pa

bo konec vsega.“ Ali veste dragi prijatelji, kaj se to pravi z drugimi besedami? To se pravi: „Jaz sem prevzetni bedak. Vse okrog mene mi pravi, da je samo Bog vse tako modro ustvaril, toda jaz tega nočem priznati. Vem tudi, da je Kristus rekel: Oče nebeški je tistim, ki ga ljubijo, pripravil nekaj lepega, da tega še nobeno oko ni videlo. Ali je res Kristus lagal? Ne, ni lagal, nikakor ne; zato se pa vzdrzimo vsaj zdaj pri zadnji postaji!

VZHODNA LOTARINGIJA

Z veseljem pozdravljamo v začetku marca pomladanske cvetlice, ki krasijo vrtove v naši okolici; naše srce pa se ne more umiriti, ko kar teden za tednom zvonovi v vsej okolici naznanjajo *mrtve rojake*:

Ivanka Mlakar, roj. Medved, je pa mnogih preizkušnjah *umrla* v Longewille les Saint Avoind in je v istem kraju pokopana. — 1. marca je *umrl* v Forbachu naš rojak Ivan Eržen, 51 let star, pokopan 4. marca v Stiring-Wendel. — 4. marca pa je nenadoma *zadela kap* Blaža Mergole v Freymingu, 77 let starega; pokopan 7. 3. v Freymingu. Mrtvaško opravilo za 30. dan bo na cvetno nedeljo ob 10. uri v Hospice Ste Elisabeth. — 4. 3. je *umrl* v bolnišnici v Nancy naš rojak Albin Janič, star 64 let; pogrebna maša je bila v Merlebachu 8. 3. ob 15 uri.

Vsem našim rajnim želimo srečno večno domovino!

Zaradi zlomljene leve roke podpisane v cerkvi Cité Maroc-Creutzwald bodo razne *sv. maše med tednom odpadle*, pač pa bo vsako nedeljo *sv. maša* v Merlebachu ob 10. uri kot navadno v Hospice Ste Elisabeth.

Pred *Veliko nočjo* bomo z veseljem zopet pozdravili v naši sredi našega č. g. Dejaka, ki bo v ponedeljek 4. aprila popoldne obiskal vse naše bolnike v Freymingu, Merlebachu, Belle Roche, Morsbachu in v Cité Cuvelette po 14. uri dalje.

Na veliki terek, 5. aprila, bo *sv. maša* v Creutzwald-Cité Neuland ob 14. uri, nato *obisk bolnikov* po vseh bližnjih kolonijah.

Na veliko sredo (6. 4.) *sv. maša* pri Mariji v Habsterdicku, nato *obhajilo bolnikov* v okolici.

Na *Veliko noč* (10. 4.) pa so vsi rojaki in naši prijatelji povabljeni k slovesni sveti maši v Hospice Ste Elisabeth ob 10. uri v Merlebach, kjer bomo slišali zopet mogočne velikonočne pesmi, ki jih bo pel naš cerkveni zbor „Slomšek“ pod skrbnim vodstvom g. Emila Šinkovca.

Na *Velikonočni ponedeljek* bo zopet slovesna *sv. maša* v isti kapeli ob 10. uri v Merlebachu, popoldne pa praznuje pevski zbor „Slomšek“ vsakoletni „*družinski večer*“ v dvorani Hospice Ste Elisabeth od 14.—20. ure. Vabljeni kot vsako leto pevci in pevke z družinami, podporni člani in tudi naši dobrotniki, ki tako lepo podpirajo naš cerkveni zbor.

Vse druge svete maše bodo oznanjene v domačih časopisih; tu pa vsem želimo polno sreče, polno velikonočnega veselja.

Zelo bomo veseli, ako bomo mogli na velikonočni ponedeljek pozdraviti v naši sredi preč. g. Dejaka in preč. g. Stanka Gajška iz Mannheim, kateremu smo vedno hvaležni za njegovo vneto sodelovanje.

Lepa prilika je danes tudi, da se prav pristrčno zahvalim za vse obiske, dobrote v času moje bolezni v bolnišnici in v Merlebachu. Mogočni Zveličar naj vam vsem povrne s trdnim zdravjem in z največjim blagoslovom!

To Vam želi vaš hvaležni

Stanko iz Merlebacha.

NICA

Zadnjič smo v večjem številu prišli skupaj na pustno nedeljo in preživeli prijeten popoldan. Prostore smo dobili pri „Don Bosco“, kjer so nam celó svojo kuhinjo velikodušno dali na razpolago. Obenem je to bilo tudi slovo od družine Logar, ki se po dvanajstih letih bivanja in dela na istem mestu vrača nazaj na svojo domačijo. Želimo jim srečen povratek in da bi se dobro imeli v domačem kraju med svojimi, ko so končno dosegli to, zaradi česar so začasno prišli v Francijo.

Ta mesec obhajamo največji

praznik — Gospodovo vstajenje ali *Veliko noč*. Tudi mi moramo vstati s Kristusom v življenje milosti! Posebna prilika za velikonočno spoved je na *cvetno nedeljo* (3. IV.) (na razpolago tudi tuji spovednik!). Blagoslov oljk in sv. maša je zjutraj ob 10. uri, popoldan ob 5. uri pa v Cannes-u.

Obredi velikega tedna bodo na veliki četrtek, petek in soboto zvečer ob 7,30 v kapeli sester.

Na Veliko noč je skupna sv. maša zjutraj ob 10. uri, v naši kapeli; popoldan ob 5. uri pa je sv. maša v Eoures-u pri Marseille-u.

Vsi ste lepo vabljeni k obhajanju velikonočnih skrivnosti!

Vsem rojakom po svetu želijo veselo in blagoslovljeno Veliko noč Slovenci iz Azurne obale.

MARSEILLE

Za Veliko noč ste vsi, ki živite okrog Marseille-a, vabljeni, da pridete v Eoures k slovenski maši popoldan ob 5. uri. Pridite malo prej zaradi vaje za petje! Pred mašo bo tudi priložnost za velikonočno spoved.

Na velikonočni ponedeljek se dobimo v Châteauneuf-les-Martigues (ob avtocesti Marseille-Martigues, izstop takoj po bencinski črpalki). V župnijski cerkvi se dobimo zjutraj ob 10.30, po maši pa gremo k Lukmanovim, kjer bomo dan preživeli skupaj v naravi in veselju. Če bo kaka sprememba, boste še obveščeni.

Vsem veselo in blagoslovljeno Veliko noč!

Januarja smo imeli še dve pomembnejši prireditvi: *sestaneke staršev*, katerih otroci obiskujejo verouk, in *predavanje* „Cerkev tradicije ali Cerkev prenove?“

Na sestanku so starši z živim zanimanjem poslušali duhovnikove smernice za versko vzgojo otrok in sodelovali s svojimi predlogi glede organizacije verouka, prvega obhajila, roditeljskih sestankov, prejetja zakramentov otrok itd.

V predavanju, ki je bilo nepričakovano dobro obiskano, je dr. Š. Steiner utemeljil, zakaj se mora Cerkev neprestano prenavljati v svojem nauku, liturgiji, apostolatu itd., predvsem pa v življenju z Bogom, ter odgovarjal na aktualna vprašanja, ki so jih postavljali poslušalci, npr. o primeru nadškofa

Nica: Na pustno nedeljo smo se najprej zbrali v cerkvi, potem smo imeli skupno kosilo in popoldan preživeli v veselem razpoloženju.

Lefebvra, o vatikanski vzhodni politiki, o narodnem jeziku v liturgiji.

13. februarja smo obhajali „*Dan slovenske besede*“ (Prešernov dan, slovenski kulturni praznik). V govoru je naš duhovnik razkrival vlogo slovenske besede v osebni, verski, narodni in državni

Prireditev „Dan slovenske besede“ v Zahodnem Berlinu je dobro uspela. V ozadju v sredini na častnem mestu Prešernova slika.

nemčija

ZAHODNI BERLIN

Na začetku novega leta smo priredili *slovo* ge. Angeli Kotnikovi, ki je 7 let prizadevno opravljala socialno službo v naši skupnosti. Tudi razne nemške ustanove so ji izrekle priznanje. Naša skupnost ji je v znamenje hvaležnosti in v spomin podarila lep stenski križ.

življenju ter prosil predvsem starše, naj skrbijo, da bodo to besedo njihovih otroci ljubili in govorili.

Nato so otroci izvajali zahteven in dolg recital Prešernovih pesmi, ki ga je z njimi z veliko ljubeznijo pripravila učiteljica ga. Antonija Kosec. Tudi pevski zbor se je odlikoval s svojo točko. Posebno je presenetila ob tej priložnosti razstava slovenske tiskane besede v dvorani Kolpingovega doma, ki je imela namen, da zbudi zanimanje za slovensko branje. Razstavili smo vse časopise in revije, ki jih naša skupnost dobiva, in knjige po sledečih skupinah: leposlovje, vzgoja, religija, politika, narodopisje, šolski učbeniki, veroučni priročniki.

Dan slovenske besede nam je močno poživil tisto zavest, ki jo izraža napis v slovenski dvorani v Berlinu: „Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati d'jala“.

Dramska skupina pripravlja igro „Od ene do štiri“, ki jo bo uprizorila naslednji mesec.

Dušnopastirsko pismo našega duhovnika nam je *postni čas* predstavilo kot dobo pospešenega sodelovanja s Kristusom za poveljano vstajenje. Pospešek nam hočejo dati tudi postne pridige in *misijon*, ki bo v tem času.

KÖLN

V letošnjih številkah „Naše luči“ zasledimo pisma „vašega župnika“. Gotovo jih tudi preberemo. Ta župnik pove, kar mu najbolj leži na srcu. Prav je tako. V drugih poro-

Mali Marko Petek pri slovesnem trenutku v Hildnu: prejel je sv. krst.

*Naši zvesti
rojaki iz
Bergneustadta
pri Kölnu
v veseli
družbi
prisrčno
pozdravljajo.*

čilih naših izseljenskih duhovnikov enako začutimo njihovo bitje duše, njihove želje, prošnje. Klic, prošnja, za soodgovornost, solidarnost; vzpodbuda za dobro kot tako. Nikakor nočem verjeti, da so to klici zgolj — glas vpijočega v puščavi ali klici brez odziva.

Ko ponovno pišem to mesečno poročilo, se mi pogled najprej nujno ustavi pri naših *mašnih srečanjih*. Dejansko se predvsem le takrat srečamo, pozdravimo. In še to — le enkrat na mesec. Že zaradi časovno redkih srečanj, je maša res — ali naj bi bila, dogodek meseca.

Ponovno slišimo duhovniki od ljude: „Mladi smo (vsaj za nemško Porenje to drži), pripravite nam veselice; vi imate za to več časa in sposobnosti, da to organizirate! Pri vaših veseljah je najbolj domače. Maša je le premalo. Mnogi ne pridejo. Na veselico pa gredo vsi.“ — Zadaž za tem mišljenjem je gotovo skrita vaša pripravljenost pomagati in tudi gotova bolečina, da mnogih rojakov-kristjanov ni k maši. Mislim, da je treba to vašo — pravzaprav našo skupno pripravljenost postaviti na drugačen tir.

Kristus je rekel Samarijanci — hkrati pa tudi nam: Ko bi poznala, poznali ta dar! — Ko bi le verjeli, razumeli, kaj je maša! O, da bi bolj razumeli, verjeli, da smo vsi, prav vsi kristjani nosilci Boga človeštvu, njegovi sodelavci! Da je to naše prvo, glavno poslanstvo: biti nosilci božje dobrote svetu!

Da, zahtevnega Boga imamo. In končno — h komu drugemu pa naj gremo?

Krstili smo: V Hildnu Sabino Kolol, hčerko Majde in Franca. — V Solingenu Sandro Nerat, hčerko Irene in Ljubomira in Aleksandra Zlebnik, sinka Jožice in Stefana. — V

Matjažek Zorko iz Lüdenscheida najbrž še ne opazi, kako hitro, hitro beži čas!

Kölnu Klavdijo Altenbacher, hčerko Monike in Jožeta. — V Hildnu Marka Petek, sinka Marije in Rudija.

Ponovne iskrene čestitke staršem, otrokom pa obilo božjega varstva na njihovi življenjski poti!

HESSEN

FRANKFURT — Februar je na našem področju znan po pustnih prireditvah, saj je Mainz osrednja točka pustnega karnevala. Tudi Frankfurt letos ni veliko zaostajal. Nič čudnega, če so tudi nas zasrbele pete, zato smo priredili *pustni večer* v soboto, 12. februarja. V prenovljeni dvorani je bilo zares lepo. Tudi domače viže so pomagale, da smo se dobro počutili. Le vreme nam ni bilo naklonjeno — obisk je bil bolj skromen.

MAINZ — Na pustno nedeljo smo se ob zvokih domače harmonike po maši malo zavrteli. Dobro in skrbne gospodinje so poskrbele za prigrizek, moške za pijačo, da niso bila grla presuha, ob vseh teh dobrotah je popoldan kar prehitro minil.

Za dva člana se je povečala naša farna skupnost. *Krščena* sta bila: Kristijan Gašparič in Sabina Melanija Kotar. Staršem čestitamo in želimo božjega blagoslova pri vzgoji. Sliko bomo objavili prihodnjič!

WÜRTEMBERG-OBERLAND

H krstu so prinesli v frančiškansko cerkev v Ulmu 20. februarja malega Aleksandra Kuhar, sina Bo-

risa in Angele, roj. Kresnik, stanujočih v Neu-Ulmu. Krščen je bil med slovensko mašo. Fantku želimo, da bi hitro rasel in bil vedno Bogu v čast in staršem v veselje.

Pri isti maši smo pa tudi žalovali za pok. Jožefom Bračko, ki ga je *smrt nenadoma pobrala*. Vsi njegovi svojci so pri tej maši prejeli sv. zakramente, da bi njihova molitev za pokoj njegove duše imela pri Bogu čim več uspeha. Upajmo, da je pokojni našel v njem milostnega sodnika, preživeli svojci pa tolažbo za težki udarec ob upanju na zopetno svidenje v večni domovini.

Velikonočni prazniki so pred nami in vaš duhovnik vošči vsem, da bi bili ti prazniki zanje polni blagoslova, bodisi da jih bodo šli obhajati domov ali pa da jih bodo obhajali tukaj. Glavno je, da se nanje duhovno dobro pripravimo, predvsem s prejemom sv. zakramentov.

POZOR! Čeprav bo maša, kot po ustaljenem redu, na 1. nedeljo v aprilu, 3. aprila (cvetna nedelja), bo zaradi visokega praznika tudi naslednjo nedeljo, na *Veliko noč*, ob 17. uri, in tudi na belo nedeljo, ko bodo verjetno že zopet tukaj tudi tisti, ki jih bomo čez praznike pogrešali.

STUTTGART-OKOLICA

Uspela pustna zabava: V nedeljo, 13. februarja, smo imeli v Esslingenu tradicionalno pustno prireditev. V Neckarhalle s 524 sedeži ni ostal noben prostor prazen. Bil je torej več obiskovalcev kot

zadnja leta, kar je prireditelje veselo presenetilo.

Kot vedno, je bilo tudi to pot na veselici zelo živahno. K veselemu razpoloženju in sproščenemu domačemu vzdušju ni pripomogel le Planinski kvintet s živahnimi vižami, ampak tudi nastop moškega zbora „Domači zvon“ iz Stuttgarta, tombola (televizor za glavni dobiček), zabavne tekmovalne igre za mladino in odrasle in seveda skupno petje.

„Na taka srečanja bomo pa še prišli,“ je bilo čuti po dvorani.

Film o Slovencih v Avstraliji: Slovenci v Avstraliji sicer niso odkrili „zlatih žil“, so pa zadovoljni. To smo izvedeli iz filma o življenju Slovencev v Avstraliji, ki je doživel krstno predstavo v soboto, 26. februarja, v Heilbronn.

Film prikazuje naše ljudi na avstralskem kontinentu na delavnih mestih v okolici Melbourne, govori o njihovem zaslužku, stanovanju, socialnih razmerah, prikazuje mladino v otroških vrtcih, šolah in na letovanju, poroča o verskem življenju rojakov in o njihovih verskih centrih v Melbourne in Sydneyu ter o društvenem življenju.

Tudi problemov, s katerimi so se morali soočiti ob prihodu v Avstralijo, film ne zamoči.

Premalo delavnih mest: Okroglo

Jože in Marija Sever sta zaprosila za krst sinka Manuela v Weißbachu.

Obljubila sta, da ga bosta lepo krščansko vzgajala.

„Z veselimi
srcem
voščim...“ je
zapel moški
zbor

„Domači zvon“
iz Stuttgarta
pred 500 rojaki
na pustni
prireditvi
v Esslingenu
13. februarja.

rečeno je v deželi Baden-Württemberg še vedno 100.000 ljudi brez dela, med njimi 17.000 tujcev. S skrajšanim delovnim časom je zaposlenih 30.000 ljudi. Okrog 40.000 delovnih mest čaka na primerne delavce.

Problem so tudi nezaposleni mladi. Ljudi izpod 20 let išče zaposlitve okrog 10.000. Med Slovenci, ki so v veliki meri kvalificirani delavci, brezposelnost sorazmerno ni tako visoka kot pri italijanskih, španskih in turških delavcih.

Bundesgartenschau — mesto rož: Letos organizira mesto Stuttgart tako imenovani „Bundesgartenschau“, ki ga bo obiskalo več stotisoč ljudi. Pod Bundesgartenschau razumemo za to posebej urejene vrtove z najrazličnejšimi nasadi cvetlic. Za prostor so iz-

brali podnožje Killesberga od glavne postaje do živalskega vrta Wilhelma.

Krstili smo:

V Stuttgartu sta praznovala krst svoje hčerke Tatjane Vračko Jožef in Majda, v Markgröningenu pa krst svojega sinka Aleksandra Pavkovič Branko in Vera. Čestitamo!

nizozemska

Ga. Kajbič iz Heerlena se je po uspešnem zdravljenju v bolnišnici že prejšnji mesec mogla vrniti domov. Težko bolna je ga. Garaj iz Heerlena, ki se tudi zdravi v mestni bolnišnici. Vsem našim dragim bol-

nikom pošiljamo posebne velikonočne pozdrave.

Vabimo k *velikonočni slovesnosti*, ki se bo vršila po naši stari navadi v Heerlerheide. Začeli bomo ob pol osmi uri zjutraj.

švedska

Vsi župniki, kjer imamo svoja srečanja, so bili že pred enim mesecem obveščeni o le-teh. Dobil sem pozitivne odgovore, vendar, kot po navadi, še ne vseh. Kljub temu upamo, da bomo lahko naš skupni program izpeljali brez sprememb:

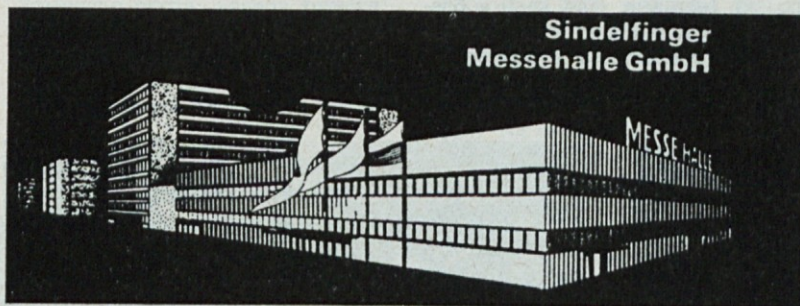
Nedelja, 17. aprila, ob 12. uri, LANDSKRONA, Midhems. 40; ob 17. uri, HELSINGBORG, Skaneg. 20; sobota, 23. aprila, ob 16. uri, NYBRO, Ansgargarden, Kyrkog.; nedelja, 24. aprila, ob 10. uri, OLOFSTRÖM, Södra-Hallen; ob 18. uri, MALMÖ, Erik Dahlbergsg. 28; sobota, 30. aprila, ob 11. uri, BORAS, Fiällg. 34; nedelja, 1. maja, ob 12,30, JÖNKÖPING, Klosterg. 70; sobota, 7. maja, ob 16. uri, HALMSTAD, Norrav. 10; nedelja, 8. maja, ob 18. uri, GÖTEBORG, Parkg. 14; sobota, 14. maja, ob 16. uri, SÖDERTÄLJE, Biborgsg. 2-4; nedelja, 15. maja, ob 10. uri, ESKILSTUNA, Diurqardsv. 32; ob 17. uri, STOCKHOLM, Folkungag. 46; sobota, 21. maja, ob 16. uri, VÄSTERAS, Lidmansv. 8; nedelja, 22. maja, ob 11,30, ÖREBRO, Skolg. 13; ob 16. uri, KÖPING, Brunnsv. 2; nedelja, 29. maja, ob 11,30, VADSTENA, Myntbacken 2.

Na opozorim na nekaj stvari!

Tudi tokrat bom natovoril knjige. Posebno bo, mislim, marsikdo vesel molitvenika „Slavimo Gospoda“, ki so ga izdali v Celovcu. V njem je vse: maša, molitve, pesmi in zakramenti.

Že četrtrič bomo zaključili naša srečanja pri veliki krščanski osebnosti, sv. Brigiti v Vadstenu. Za vsako pomoč in sodelovanje se že vnaprej zahvaljujem.

Glede krstov, porok in drugih

Binkoštno srečanje Slovencev v Nemčiji

(Srednja in južna Nemčija) bo tudi letos v Messehalle v Sindelfingenu na **binkoštno nedeljo, 29. maja.**

posebnih želja se obrnite pravčasno na svojega krajevnega župnika!

Še posebej naj omenim, da bo povsod pol ure pred mašo priložnost za spoved.

Po hudi in trdi zimi Vam želim lepo pomlad!

Bog z Vami!

Vaš p. Janez.

švica

Spremembe maš v velikonočnem času: V Winterthuru bo maša 2. in 23. aprila.

Na cvetno nedeljo, 3. aprila, v Appenzell ob 10.30 in St. Gallen.

7. aprila (véliki četrtek) ob 19. uri v Zürichu v kapeli Kapuzinerheim, Seebacherstr. 15.

Na veliko soboto, 9. aprila, ob 16. uri maša istotam. Blagoslov jedil.

Na Veliko noč, 10. aprila, maša v Amriswilu in Zürichu.

Vse drugo po sedanjem sporedu.

V Zürichu bo proslava *materinskega dneva* tako, kot ga praznovljajo tukaj v Švici, namreč v začetku maja in sicer dne 1. maja, ko imamo dvorano na razpolago. Ob 16. uri maša in nato nastop otrok v dvorani. Dvorana nam bo zopet enkrat na mesec na razpolago.

Romanje v Lurd bo od 27. do 31. maja z vlakom — spalni vagon. Prijave se sprejemajo do sredine

aprila. Prijavite se čimprej osebno, pismo ali telefonsko pri vašem duhovniku! Vsa pojasnila dobite pri dušnem pastirju. Vsak, kdor se prijavlja za romanje, dobi poseben program pred odhodom.

Krsti: V Guthirt v Zürichu so bili kršчени: Danijel Rupar, sin Jožefa in Jožefe, roj. Hočevar, iz Rothen-thurna SZ; Mitja Štahler, sin Aljoše in Angele, roj. Iskrač; Monika Litrop, hči Janeza in Štefanije, roj. Mervar.

Staršem čestitamo, otročičem pa želimo vse najlepše v življenju.

Blagoslovljene velikonočne praznike, poglobitev krščanske zavesti, vremo za uravnavanje življenja po Kristusovem in Marijinem vzoru voščita vsem sobratom in vernikom, vsem Slovencem v tujini in doma p. Fidelis in p. Angel.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Na informativnem sestanku „Enotne liste“ v Pliberku so Slovenci ponovili zahtevo, da se dosledno izpolni člen 7. državne pogodbe, zlasti kar zadeva predšolsko vzgojo, šolstvo, uradni jezik, krajevne napise in gospodarsko ter kulturno življenje. Dosledno odklanjajo sosvet, ki ga predvideva novi zakon o narodnih manjšinah, ker ni v skladu z mirovno pogodbo. — 11. februarja je praznovala 75. letnico življenja koroška pesnica gdč. Milka Hartman, rojena v Ljubljani pri Pliberku. V prvi republiki je vodila gospodinjske tečaje po župnijah. Nacisti so jo pregnali na Gornje Koroško. Po vojni je spet nadaljevala s tečajji. Nekdanji ravnatelj klasične gimnazije v Ljubljani Marko Bajuk jo je pregovoril, da je izdala svoje pesmi, med katerimi jih je nekaj tudi uglasbenih. Doslej sta izšli dve zbirki: „Dekliške pesmi“ in „Med cvetjem in v soncu v Ljubljani“. Pozneje sta izšla še dva zvezka njenih pesmi. Pliberško faro mladino je pripravljala na odrske nastope ter veliko sodelovala pri slovenskih radijskih oddajah v Celovcu. — Ustavno sodišče na Du-

naju je razsodilo, da je bil odlok celovskega občinskega sveta, ki je preprečil nakup zemljišča na Kardinalovem trgu, ki ga je kupilo slovensko društvo „Kulturni dom“, protizakonit. — Od 17. do 19. februarja so v Celovcu priredili osmič „Koroške kulturne dneve“, kjer so govorili o fašizmu. Škoda, da so govorili le o več ali manj mrtvem desnem fašizmu, ne pa o levem fašizmu, ki že tri desetletja mori svobodo vzhodnoevropskih narodov, vključno slovenskega. — Deželi z narodnimi manjšinami Gradiščanska in Koroška imata najvišji odstotek brezposelnih v Avstriji. Na Koroškem je 10,7 % delavcev brez posla. — Tajnik NSKS g. Filip Warasch je bil zaradi dvomljivosti ovadbe, da je pripravljaval atentat na transformator v Celovcu, izpuščen iz zapora. — Če je koroško časopisje pisalo o Slovencih, je omenjalo to besedo le v 11 % primerov pozitivno. „Windische“ so v letu ugotavljanja manjšine bili v 79 % primerov pozitivno zabeleženi. Izraz „Slovenec“ ima v 59 % primerih negativno, v 36 % pa nevtralen pomen. — Krščanska kulturna zveza v Celovcu je priredila 6. marca dramatično kantato Antonina Dvořaka „Mrtvaški ženin“ pod vodstvom Mirka Cudermána iz Ljubljane („Consortium Musicum“).

GORIŠKA — V nedeljo, 13. februarja, so v Podgori priredili spominsko

proslavo ob štiridesetletnici mučeniške smrti goriškega pevovodje Lojzeta Bratuža, žrtve fašističnega terorja. Pri proslavi so vidno manjkali uradni zastopniki iz republike Slovenije, ki se sicer podobnih prireditvev, a v drugačnem „okviru“, zelo radi udeležujejo. — V dvorani palače „Attems“ so 24. februarja priredili Prešernovo proslavo z recitacijami Prešernovih pesmi v slovenskem in italijanskem jeziku. — Višje srednje šole v Gorici so v nekdanji kapeli Malega semenišča pripravile uspelo Prešernovo proslavo. — V Števerjanu se je vršil 12. marca II. deželni kongres „Slovenske skupnosti“. Zvečer je sledila kulturna proslava, posvečena predvsem 40. letnici smrti Lojzeta Bratuža, pri kateri so sodelovali Goričani, Tržačani in Benečani. — Ob dnevu „katoliškega tiska“ so na Goriškem nabrali 1.715.000 lir. — Študentje glasbene akademije v Ljubljani, organizirani v „Akademske baročnem kvartetu“, so gostovali s koncertom v Katoliškem domu v Gorici.

TRŽAŠKA — V tržaški bolnišnici je umrl stolni prošt mons. Alojzij Salvadori in starosti 82 let. Pokojni je bil rojen v Caserti pri Neaplju, študiral je teologijo v Gorici in Ljubljani ter se dobro naučil slovenščine in bil vsa leta dober prijatelj ter zaščitnik Slovencev v tržaški škofiji. — V Trstu se je vršila prva seja

pisali so nam

ODGOVOR KD SLOVENIJA IZ OLOFSTRÖMA NA ŠVEDSKEM

Na dopis nepodpisanega „nekdanjega člana slovenskega kluba“ z naslovom „Zakaj na Švedskem vsi slovenski klubi propadajo?“, objavljen v Naši luči 1976/10, upravni odbor Kulturnega društva Slovenija iz Olofströma na Švedskem protestira in odgovarja.

„Nekdanji“ piše, da je imelo

društvo takoj na začetku 150 članov, danes pa da jih ima 10 do 15. Odkod njegovi podatki? Lahko mu povemo, da nista točni ne prva ne druga njegova številka in da se je od takrat, ko on ni več član, število članov povečalo za 40 %.

„Nekdanji“ poroča o novoletni prireditvi, da so samo Švedi igrali in da so otroci peli in plesali samo švedske pleske. Naj povemo, da so velik del večera igrali in peli slovenski muzikanti Domači fantje iz Olofströma, ostali del večera pa so igrali Švedi, da so dobili naši fantje malo potrebnega počitka in razvedrila. Otroci so pa peli in ple-

sali ob slovenskih in švedskih pesmih.

„Nekdanji“ obtožuje predsednika, ker je na Cankarjevi proslavi prevajal ves kulturni program na švedski jezik. Odgovarjamo, da Slovenci v tujini ponosno povemo švedskim ljudem in ljudem drugih narodnosti, kdo, kaj in od kod smo Slovenci.

„Nekdanji“ graja predsednikovo hčerko, češ da je pela pesem Hej Slovani, v roki pa držala jugoslovansko zastavo z zvezdo. Naj povemo, da je deklica držala v roki slovensko zastavo in zapela slovensko himno Hej Slovenci.

tržaškega duhovniškega sveta, v katerem sta tudi dva slovenska zastopnika. — Društvo slovenskih izobražencev je priredilo v veliki dvorani v ulici Donizetti uspelo Prešernovo proslavo, ki je posrečeno povezala vse kulturno delovanje tržaških kulturnikov. — Slomškov dom v Bazovici je priredil pod vodstvom slovenskih šolskih sester iz Trsta trimesečen kuharski tečaj, ki so ga zaključili z družabnim večerom. — Na tržaškem radiu so uvedli posebne oddaje za šolo tudi v slovenščini. — Z novim letom je začel izhajati nov časopis pod imenom „Skupnost“ in je glasilo tržaške Slovenske skupnosti. — V Trstu se je vršil občni zbor Slovenske prosvete, ki je krovna organizacija in združuje društva s krščansko in demokratično usmerjenostjo.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Nad 130 šolarjev se je prijavilo za sobotni pouk slovenščine na srednjih šolah v državi Viktorija v Avstraliji. — Po vseh slovenskih avstralskih župnijah so organizirali postno dobrodelno akcijo. V posebne hranilnike, ki jih dobé ljudje v cerkvi, zbirajo denar, ki ga bodo ob koncu posta razdelili na dve polovici. En del bo šel za pomoč nerazvitim deželam, drugi del pa za pomoč ubogim v

Togu, kjer delujejo slovenski frančiškani. — Statistika slovenske župnije v Sydneyu je v letu 1976 zapisala 62 krstov, 12 porok, 26 smrtnih primerov. — Slovensko društvo „Planica“ je zelo aktivno sodelovalo pri organiziranju festivala v Melbourneu. Okrog 140 naših rojakov je pri pripravah pomagalo. Blizu 100 narodnih noš je nastopalo pri slovesnostih „Avstralskega dneva“. Mestni župan je nekaj besed spregovoril tudi v slovenščini. — Slovenci v Adelaide so dobili na razpolago za božjo službo bivšo staro anglikansko cerkev.

ARGENTINA — Že 44 let izhaja v Buenos Airesu duhovna revija „Duhovno življenje“, ki jo je ustanovil pokojni misijonar Hladnik. Ob „nedelji verskega tiska“ so organizirali na pristavi v Castelarju družabno prireditev, katere čisti dobiček dajo v revijni tiskovni sklad. — Argentinski Slovenci budno spremljajo življenje in trpljenje koroskih rojakov. Organiziranih je bilo več zborovanj, s katerih so poslali protestna pisma avstrijski vladi oziroma avstrijskim diplomatom v Argentini. — Po vseh slovenskih naselbinah v Argentini so se spominjali smrti pisatelja Karla Mauserja in se zbrali k zadušnicam zanj. — 16. februarja je dočakal 75 let starosti slovenski dramatik in pisatelj Jože Vombegar iz Pšenične Police pri Cerkljah na Gorenjskem. Zlasti sta znani njegovi igri „Voda“ in „Zlato tele“, ki so ju igrali tudi v ljubljanski „Drami“. Bil je začetnik ljubljanske radijske slušne igre. Tu-

di v Argentini vneto sodeluje pri slovenskem kulturnem življenju.

KANADA — Kako živahno je življenje na Slovenskem letovišču, ki deluje v okviru slovenskih župnij v Torontu, nam zgovorno kažejo številke: dohodkov je v letu 1976 bilo 43.697,95 dolarjev. Prenos iz leta 1975 izkazuje 7.754,90 dolarjev. Izdatkov je bilo 46.182,76 dolarjev. Zaključni račun znaša 5.270,09 dolarjev gotovine v banki. — Podatki župnije „Marije Pomagaj“ kažejo, da ta župnija, ki je bila v Torontu najprej ustanovljena, počasi zmirala. Lani je bilo le 18 krstov in 10 smrti. Vzroka sta predvsem izseljevanje na obronke mesta in upadanje vernosti zaradi življenjskega materializma.

ZDA — Sredi januarja je vladal v Clevelandu tak mrz, da so morali ustaviti delo po tovarnah, zapreti šole, ker ni bilo dovolj plina za ogrevanje. Termometer je padel na 28 in več stopinj pod ničlo. — V Chicagu so 30. januarja priredili Baragovo nedeljo. Namen prireditve je bil, da bi med ljudmi poživila zanimanje za Baragovo beatifikacijo. — Ob desetletnici smrti župnika slovenske fare v Bridgeportu dr. Andreja Farkaša so odkrili v Fairfieldu spominsko ploščo na novi tamkajšnji cerkvi. Pokojni je bil 17 let župnik v Bridgeportu in po rodu Prekmurec. — Clevelandski Slovenci so po poročilu „Ameriške domovine“ nabrali do 10. januarja za „Slovenski dom“ v Parizu 2.736,50 dolarjev, to je okrog 14.000 francoskih frankov.

V zvezi z vstopnino je upravni odbor odločil, da plačajo za to prireditve člani po 10 kron, nečlani pa po 20 kron vstopnine. Vsi muzikanti, ki so bili povabljeni za nastop na Cankarjevi proslavi, so dobili plačano, ostali so plačali vstopnino, saj je bila na vabilih navedena.

„Nekdanji“ piše, da so slovenski klubi prešli odkrito na levo. Poudariti želimo, da je naše društvo politično, versko in v drugih ozirih nevtravno in da lahko postane član našega društva vsakdo.

Upravni odbor KD Slovenija
Olofström, Švedska

Op. uredništva: Odgovor KD Slovenija iz Olofströma na Švedskem je uredništvo skrbilo na bistvene ugotovitve, kot je to praksa pri vseh uredništvih. Pazilo je, da ne bi pri tem kakor koli vsebine spremenilo.

POZDRAV IZ KANADE

Družina VINKO GULIČ pošilja najlepše pozdrave iz Kitchener (Ontario, Kanada) v Zah. Nemčijo bratom in sestram, enako tudi v Slovenijo sestri Neži in bratu Rudiju z družinama, dalje vsem prijateljem in znancem iz Dornave pri Ptuj in okolice. Vsem prav tako vesele in blagoslovljene velikonočne praznike!

POZDRAV IZ PUERTA RICA

Predragi uredniki!

Sprejmite prisrčne pozdrave iz Puerta Rica! Tu smo na štirinajst-dnevnih počitnicah. Kopamo se vsak dan in sončimo ter sprehajamo po lepih botaničnih parkih. Vreme je čudovito: zrak 25°, morje 19°.

Prav lepe pozdrave

Stanko z družino.

IZ FRANCIJE:

HVALA ZA NAŠO LUČ!

Bral sem, v Naši luči, da je neki Slovenec iz Francije to revijo odpovedal, češ da piše proti naši domovini.

Tudi jaz živim v Franciji in to že več kot pol stoletja, kakor še več nas, starih Slovencev. Vsi mi smo prav iz srca hvaležni priljubljeni Naši luči in vsem v uredništvu, ker povezuje slovenske katoličane, razkropljene po vsem svetu.

Drži, da imamo med seboj agente, a jim svetujemo, naj se ne dotikajo Naše luči, ker smo jo pripravljene braniti do konca. Sveti nam že desetletja kot nepolitična revija. Če pa kdaj pa kdaj kak Kovač ali Mauser priobči kakšno resnico, naj jih ne bode preveč v oči!

Tu imamo po televiziji vsako nedeljo ob 11. uri mašo. Za božič so predstavljali rojstvo našega Odrešenika. Čudimo se, da ti agentje ne apelirajo na francosko vlado, češ naj ne oddaja po televiziji verskega programa, ker s tem pohujšuje slovenske rojake, saj ti niso bili doma česa takšnega vajeni.

Bog živi Našo luč in vse v uredništvu še mnogo, mnogo let!

Slovenski katoličani iz
Pas-de-Calais, Francija.

**Naročajte, berite in
širite povsod**

Našo luč!

Predragi bralci!

Zadnje čase se veliko govori in piše o helsinški konferenci glede varnosti in sodelovanja v Evropi, ki se je vršila poleti 1975. Letos poleti bo nadaljevanje te konference v Beogradu.

V Helsinkih so govorili o človeških pravicah, med katere spada tudi pravica do nepristranske obveščenosti, brez vsakega manipuliranja s strani kogar koli. Udeleženci helsinške konference so to svoje prepričanje tudi podpisali.

Kaj ne bi bilo edino pravilno, da bi Jugoslavija kot sopolisnica helsinških dogovorov dovolila prosto pot vsemu tisku, tudi iz tujine? S tem bi samó uresničila tisto, kar je podpisala.

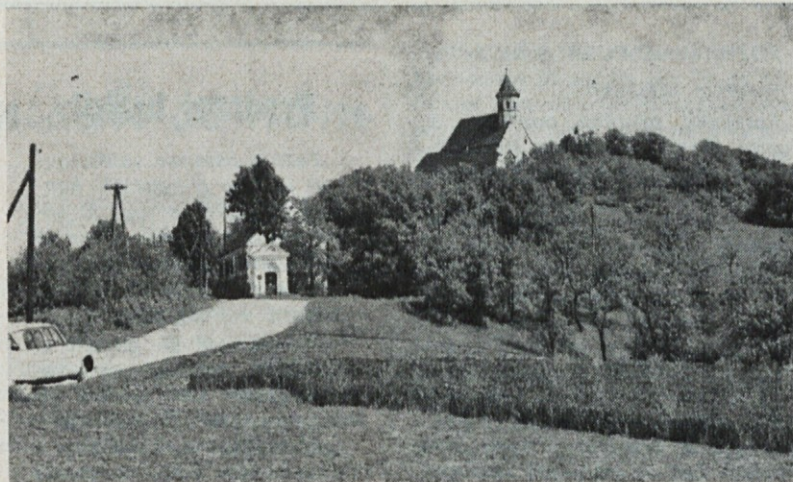
Kaj bi to pomenilo za ljudi doma! Koliko aktivnejšega sodelovanja pri graditvi pravične družbe, koliko iniciativ in zanimanja bi vzniknilo!

Tu, v deželah zahodne demokracije, je svoboden tisk samo po sebi umevna stvar. Vsa lahko piše o vsakomur, kar hoče; zavedati se mora le tega, da utegne iti za neresnično pisanje pred sodišče. Od kritike niso izvzeti niti najvišji državni vrhovi. Prav zato pa je toliko vedrega spontanega sodelovanja širokih ljudskih množic, ne da bi bilo treba koga kakor koli siliti v družbeno delo.

Prepričani smo, da bi tudi Naša luč, ko bi smela skupaj z ostalim tiskom svobodno v domovino, doma opravila med nešteti bralci veliko nalogo. Kdaj bodo prišli ti časi?

Lepo Vas pozdravljamo!

Uredniki

Ptujska gora je slovita božja pot na slemenu Savinjsko.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 19

odišavila ter se oblekla za v posteljo. Ulegla se je pod veliki brokatni baldahin in se predala umetno povzročeni zaspanosti ter sanjala o ogorelem in nasmehnjenem fantu, ki ji je trdno stiskal roko.

X. poglavje

Naslednje jutro, medtem ko je Nina Sanduzzi pometala in pomivala kočo, se je Aldo Meyer sedel pod figovim drevesom pogovarjal s Paolom.

Pogovor se je začel v hudi napetosti. Deček je bil slabe volje in vase zaprt in prva nespretna Meyerjeva vprašanja niso zbudila njegovega zaupanja. Slepo je zrl v namizni prt in živčno grizel tenko šibico. Odgovarjal je skozi zobe in po tihem, da je bil Meyer prisiljen obvladati svojo jezo: le tako je ostal lahko prijazen, kot se je bil namenil.

„Ti je govorila tvoja mati o delu pri grofici?“

„Ja.“

„Veš, da bo šla tudi Rosetta v graščino?“

„Ja.“

„Kaj se ti zdi?“

„Dobro, menda.“

„Hočeš iti ali ne?“

„Mi je vseeno.“

„Plača ne bo slaba. Lahko boš pomagal materi in še zase kaj pridelal.“

„Vem.“

„To pomeni, da postajaš mož, Paolo.“

Deček je napravil brezbrizno kretanje in si čistil zobe s šibico. Meyer je spil požirek kave in si prižgal cigareto. Naslednji korak je bil važen. Upal je, da ga ne bo naredil nápak. Čez čas je dejal z največjo rahločutnostjo, ki jo je zmoget:

„Najvažnejši del človekovega življenja je njegov začetek. Navadno je oče tisti, ki usmeri svojega sina na pravo pot. Ti nimaš očeta, zato bi ti rad pomagal.“

Prvikrat je deček dvignil pogled in ga pogledal iz oči v oči. Njegov pogled je bil izzivalen in sovražen. Njegovo vprašanje je bilo osorno in neprijazno.

„Zakaj se vi zanimate zame?“

„Skušal ti bom razložiti,“ mu je dejal potrpežljivo Meyer. „Če ne boš zadovoljen, me vprašaj, kar hočeš. Prvi razlog je ta, da jaz nimam sina, pa bi ga rad imel. Ti bi bil lahko moj sin, ker sem imel nekdaj rad tvojo mater. Še zdaj jo imam zelo rad. A ona si je izbrala tvojega očeta in ni bilo pomoči. Z njim sem bil nekaj časa prijatelj, potem pa sva si postala sovražnika. Tudi jaz sem pripomogel k njegovi smrti. Sedaj tisto obžalujem. Če ti lahko pomagam, bi s

tem poplačal dolg, ki sem ga napravil pri njem.“

„Ne potrebujem pomoči,“ je rezko odvrnil deček.

„Vsi potrebujemo pomoči,“ je odgovoril Meyer, ne da bi se razburil. „Ti je potrebuješ, ker si se zapletel z Angležem in ne veš kaj storiti.“

Paolo Sanduzzi je molčal in srepo gledal zgrizeno šibico med prsti. Meyer je nadaljeval:

„Nekaj ti hočem razložiti, Paolo. Ti veš, kako so moški in ženske. Veš, da se poljubljajo in ljubkujejo, in veš, kaj se dogaja med njimi, kadar se predajo ljubezni. Veš, kaj čutiš, kadar gledaš deklico, ki so ji zrasle prsi in začena hoditi kot ženska. Česar ne veš, je to, kako moreš tisto čutiti do Rosette in isto čutiti, kadar se te dotakne Anglež.“

Deček je urno vzdignil glavo, da bi se branil.

„Ničesar ni med Angležem in menoj! Nikdar se me ni dotaknil!“

„Boljše je tako,“ je mirno dejal Meyer. „Tedad se nimaš česa sramovati. Kljub temu moraš vedeti, da se človek, ko se prebudi njegovo srce, lahko nagne na eno ali drugo stran, kot drevesce, ki ga veter maje. Čez čas se drevesce okrepi in se razvija kot trdno drevo. Tedaj ga že ni mogoče več upogibati in raste naprej v tisti obliki, ki jo je dobilo. Pravi način rasti za moškega je k ženski, ne h kakšnemu požensčenetu. Zato ti pravim, da se ne smeš več družiti z Angležem. Razumeš?“

„Zakaj me potem pošiljate delat v graščino? On bo tam ves čas. Bojim se ga. On doseže, da čutim, kot da ne bi vedel, kaj hočem.“

„Koga hočeš, njega ali Rosetto?“

„Odit hočem iz Gemella,“ je besno dejal deček. „Hočem iti kamor koli, kjer ne bodo vedeli ničesar ne o meni, ne o moji materi, ne o mojem očetu. Ali mislite, da mi je všeč, da me imajo za nezakonskega sina svetnika in vlačuge? Zato hočem ostati z Angležem. On mi to lahko nudi. On me lahko odpelje v Rim, da bi jaz začel znova...“

„In v Rimu bi ti dali še bolj umazano nalepko, ki se je ne bi mo-

gel nikdar znebiti, kamor koli bi šel! Poslušaj, sin!" je prosil Meyer zavzeto. „Imej potrpljenje z menoj! Skušaj razumeti, kar ti bom rekel! Tvoja mati je dobra ženska, desetkrat boljša od tistih, ki so ji dale ta vzdevek. Kar je ona storila, je storila iz ljubezni. Vlačuga je tista, ki se prodaja za denar. Tvoj oče je imel poteze človeške veličine... In to ti povem jaz, človek, ki ga je pomagal ubiti.“

„Zakaj se potem ni poročil z mojo materjo in mi dal svojega priimka? Se je sramoval sebe ali naju?“

„Si vprašal o tem svojo mater?“

„Ne. Kako bi jo mogel?“

„Potem, mislim, jo morava vprašati sedaj,“ je dejal Aldo Meyer. Ne da bi čakal odgovora, jo je poklical naglas: „Nina! Pridi za trenutek, prosim!“

Nina Sanduzzi je prišla iz hiše in deček jo je videl prihajati s preplašenimi očmi.

„Sedi, Nina!“

Sedla je med oba in ju gledala zaporedoma z izprašujočim izrazom. Meyer ji je povedal:

„Fant me je nekaj vprašal, Nina. Mislim, da ima pravico do odgovora. Ti si edina, ki mu ga lahko daš. Vedeti hoče, zakaj se njegov oče ni poročil s tabo.“

„Mi boš verjel, če ti povem, sin moj?“

Deček jo je gledal, zbežan in zardel, in tiho prikimal. Nina Sanduzzi je malo pomolčala, zbirajoč sile in besede, nato mu je gladko povedala.

Blaise Meredith je namenil tisto lepo pomladno jutro zgodaj vstati. Po napadu v zdravnikovi hiši je spal mirneje kot navadno in, ko mu je služabnik prinesel zajtrk, odstrl zastore, je sklenil vstati in se lotiti dela.

Spil je kavo, pojedel malo rahlega kruha s soljenim maslom, se skopal in obil ter odšel dol, da bi molil brevir pri sončni luči. Ko bo opravil verske vaje, bo prost, da se začne pogovarjati s pričami. Meyerjevo opozorilo mu je ostalo živo v spominu. Njegov čas je tekel hitreje, kot je pričakoval, in smel izgubljati niti minute. Razveselil se je, da sta ostala grofica in Black še v postelji: s tem se je

rešil običajnih pozdravov in malenkostnega kramljanja pri zajtrku.

Končal je jutranjice in polovico hvalnic, ko je zaslišal na poti korake in dvignil pogled.

Neka ženska se je z dečkom blizala k hiši od zadaj. Ženska je bila oblečena po načinu kmetice v črno brezoblično obleko in na glavi je imela zavezano rufo. Deček je imel črtasto srajco, zašite hlače in stare usnjene sandale. Hodil je oklevajoč, se oziral sem in tja, kot začuden nad sijajem, ki ga je obdajal in ki je bil v ostrem nasprotju s pusto revščino vasi. Ženska je hodila dostojanstveno, s pokončno glavo in očmi, uprtimi predse, kot da bi bila odločena, da dostojno opravi neljubo dolžnost. Mereditha je presenetila klasična umirjenost njenega ovalnega obraza, ki je še ohranjal poteze mladostne lepote.

Ohranjen je bil, da je to Nina Sanduzzi. Deček mora biti tedaj sin Giacoma Neroneja in po Meyerjevi informaciji predmet zapeljive spletke med grofico in Nicholasom Blackom. Morala bosta dolgo čakati, preden bo grofica vstala in se pripravila, da ju sprejme.

Skoraj podzavestno je pustil brevir in zaklical:

„Gospa Sanduzzi!“

Oba sta se ustavila in ga pogledala. Ponovil je klic.

„Lahko prideta semkaj za trenutek?“

Zbegano sta se spogledala in nato je žena prečkala trato, nekaj korakov za njo pa še deček

„Sem monsijor Meredith, iz Rima.“

Stoprce leže blizu Ptujске gore.

„Vem,“ je mirno odgovorila. „Včeraj ste prišli. To je moj sin Paolo.“

„Me veseli, da te spoznam.“ Meredith mu je prožil roko in deček, ki ga je mati s komolcem sunila, mu jo je ohlapno stisnil.

„Veste, zakaj sem tukaj?“

„Ja, vem.“

„Rad bi se čimprej pogovoril z vami.“

„Lahko me dobite v zdravnikovi hiši ali pa v moji.“

„Mislim sem, da bi lahko sedaj malo govorila.“

Nina Sanduzzi je odkimala.

„Videti morava grofico. Paolo začne danes delati.“

„Dolgo bosta morala čakati. Grofica še ni vstala.“

„Navajena sva čakati,“ je dejala resno. „Poleg tega — tukaj se ne bom pogovarjala z vami.“

„Kakor vam je všeč.“

„Vendar, ko bo Paolo tukaj delal, lahko z njim govorite. To je druga stvar.“

„Seveda. Mi dovolite, da pridem danes k vam?“

„Če hočete. Popoldne bom doma. Sedaj morava oditi. Pridi, Paolo!“

Obrnila se je in odšla, deček je šel za njo in Meredith ju je spremljal s pogledom, dokler nista izginila za vogalom zadnjega dela dvorca.

Kljub kratkotrajnemu srečanju je žena napravila nanj silen vtis. Ime-

dalje na 38. strani

domača šola

TELO IN DUŠA STA BOŽJI DAR

Kaj je to? Ja, ropotuljica. Kdo jo rabi? Tako je, dojenček.

Kje leži dojenček? Kaj počne? Kaj ima? Telo! Telo se mu premika. Sedaj ima zaprte oči. Potem jih odpre. Lepe so. Pa ne samo lepe, z njimi tudi vidi. Tudi medvedek iz blaga ima oči, pa z njimi ne vidi. Zakaj ne? Ker ni živ.

Dojenček ima ušesa. Z njimi sliši, ko ga pokličejo. Medvedek iz blaga ima tudi ušesa, a z njimi ne sliši.

Dojenček ima usta, roke, noge. Tako vsak otrok, vsak človek. Koliko lepega otrok vidi in sliši, kako se s prsti lahko igra in z nogami skače!

Pa še nekaj: človek se lahko smeje, joka, piše, riše, računa. Medvedek vsega tega ne more. Samo otrok in vsak človek sploh lahko to počne, ker ima dušo, lepo dušo. Dušo mu je dal Bog, ker ga ima rad. Še posebno rad ga ima zdaj zaradi lepe duše.

ČEŠNJA V BELEM

Spet se v našem vrtu
češnja preoblači,
z dežjem se umiva,
z vetrom se krtači,

a pomlad ji takšno
lepo krilo šiva,
da je prav zaresno
hčerka nevoščljiva.

Kdo je, se sprašuje,
dal ji tole krilo,
kje so zanj kupili
takšno lepo svilo,

ali se je sama
naučila tkati,
ali pa nemara
so doma bogati?

Gleda in modruje:
vem, pomlad je mama;
tudi moja včasih
zame šiva sama,

ampak kje je očka?
Očka! Tam v sinjini
nad gorami sonce
žvenketa s cekini...

Lojze Krakar

PASJA HIŠICA

TO SE JE ZGODILO ZDAVNAJ.

ČLOVEK IN PES STA NAJPRED
SKUPAJ LOVILA, DAVILA IN TR-
GALA ZVERI. NEKEGA DNE PA JE
ZAČEL ČLOVEK PODIRATI IN KLE-
STITI DREVESA. NAVLEKEL JE
DEBEL, NATESAL BRUN IN ZGRADI-
L HIŠO.

PES JE BIL LENA ŽIVAL, VIDEL
PA JE, DA JE HIŠA PRIJETNA
REČ. V HIŠI JE POZIMI OB OG-
NJIŠČU TOPLO, POLETI HLADNO
KOT V LIPOVI SENC. ZALAJAL
JE IN REKEL ČLOVEKU:

„ČLOVEK, TI SI TO REČ ROČ-
NO POSTAVIL, ZGRADI HIŠO ŠE
MENI!“

ČLOVEK JE ODGOVORIL:

„ZGRADIL TI JO BOM, A ZA
PLAČILO BOŠ SEDEL PRED HIŠO
IN LAJAL.“

TAKO JE NASTALA PASJA HI-
ŠICA. PES JE MORAL ODSLEJ
PRED NJO SEDETI, ČUVATI ČLO-
VEKA, NJEGOVO HIŠO IN LAJATI.

Ivan Potrč

KMET IN MEDVED

Kmet in medved sta postala pri-
jatelja. Sklenila sta skupaj pose-
jati repo.

Kmet je dejal: „Meni, kar bo pod
zemljo, tebi pa kar bo nad njo.“

Zrasla je repa. Kmet je vzel plo-
dove, liste pa pustil medvedu.

Medved je godrnjal, pa si ni mogel
pomagati.

Drugo leto reče kmet medvedu:
„Dajva, posejva spet skupaj!“

„Pa dajva! Samo, da bo tokrat
moje, kar bo pod zemljo, tvoje pa,
kar bo nad njo,“ zahteva medved.

„Velja,“ popusti kmet, „naj bo po
tvoje!“

Posejala sta pšenico. Pšenica je
lepo obrodila. Kmet je pobral
klasje in slamo. Medvedu je pustil
korenine.

Sedaj je bilo konec prijateljstva
med kmetom in medvedom.

Po Ulšinskem

POLJSKO ORODJE

Poljedelec je obolel. V skednju
je počivalo orodje in se veselilo
brezdelja. Tudi na dvorišču je vse
počivalo.

A nekega dne se je začela sekira pritoževati: „Jojmene! Na zemlji ležim. Rja me grize, toporišče mi razpada!“

Lopata pa je rekla: „Tudi mene napada rja!“

„Razpadel bom!“ je vzkliknil plug.

„Izpadli mi bodo vsi zobje!“ je vzkliknila brana.

„Top in skrhan postajam!“ je tožil srp.

„En obroč na kolesu sem že izgubil!“ je zastokal voz.

Tedaj je stopil poljделец na skedenj. Orodje se ga je razveselilo: „Pozdravljen, gospodar! Odesi in odpelji nas na delo! Pri delu bomo ozdraveli. V delu je zdravje in veselje.“

Baščan

KAKO MI JE IME?

SPOMLADI SEM OBLEČEN V NOVO ZELEN OBLEKO. ČE ME OBIŠČETE, VAM PRIREDIM KONCERT. GODCI SO DROBNI PTIČKI.

POLETI DOBITE OD MENE BO ROVNICE IN MALINE. TEDAJ IMATE POČITNICE, JAZ PA ŠOLO. UČIM MLADE PTIČKE, MLADE VEČERICE, ZAJCE IN SRNE. NAUČITI SE MORAJO ŽIVETI SAMI, BREZ MAME.

JESENI SKRBIM, DA VAM BO POZIMI DOMA TOPLO.

TUDI ZASE MORAM POSKRBE TI. SEŠITI SI MORAM BEL KOŽUH. KO PRIDE MRAZ, JE KOŽUH PRIPRAVLJEN. OBLEČEM GA IN ZASPIM.

PIKAPOLONICA

Strešica rdeča,
pikice črne,
nič se ne zgane,
nič ne obrne.

Strešica rdeča,
pikice črne,
že je vzletela,
več se ne vrne.

Strešica rdeča,
pikice črne,
sonce pozdravi,
oblake srebrne!

Gitica Jakopin

SPREHOD OB POTOKU

Lepo uglajena steza nas pelje ob potoku. Voda v njegovi strugi hitro skaklja od kamna do kamna, od grma do grma.

Domače goske se peró na potoku, race pa vtikajo glave v vodo, kjer iščejo v blatu črvov, polžev in drugo. Nemirna ptica s privihanim repkom in belim predpasnikom, ki je ravnokar sedla na kamen sredi potoka, to je povodni kos. Z gore je prišel iskat vodnih žuželk.

Ob potoku se sončijo žabe. Ko pa čutijo naše stopinje, hitro spet na glavo poskačejo v vodo, da male ribice preplašene begajo sem in tja. Izpod grma je naš pes spodil dolgokljunasto ptico, ki ima prelepo zeleno in modro perje. To je vodomec. Pod grmom je prežal na ribice. Mi smo ga zmotili v poslu in tako morebiti rešili življenje mladi ribici, ako je ne ujame požrešna ščuka, ki je ravno sedaj priplavala izpod gostega šaša.

Fran Erjavec

UGANKA

Dva bregova,
dva svetova,
potok vmes,
mi pa davi
vsi po glavi
šli smo čez.

Joža Šmit

Dobri, čudoviti Bog nam je dal telo in dušo, s tem pa življenje. On je naš dobri nebeški oče. Vedno hočemo biti njegovi hvaležni otroci. Zapijmo mu: „Nebeški Oče, mi te imamo radi...“

Sedaj poslušajte:

Peter je šel z atom na obisk k stricu. Po poti je videl razne stvari: hiše, avte, drevesa, oblake, policaja... Tudi marsikaj je slišal.

Ko so prišli k stricu, jih je ta lepo sprejel. Preden jih je pogostil, je vprašal Petra: „Ali mi znaš povedati, kaj lepega si po poti videl in slišal?“

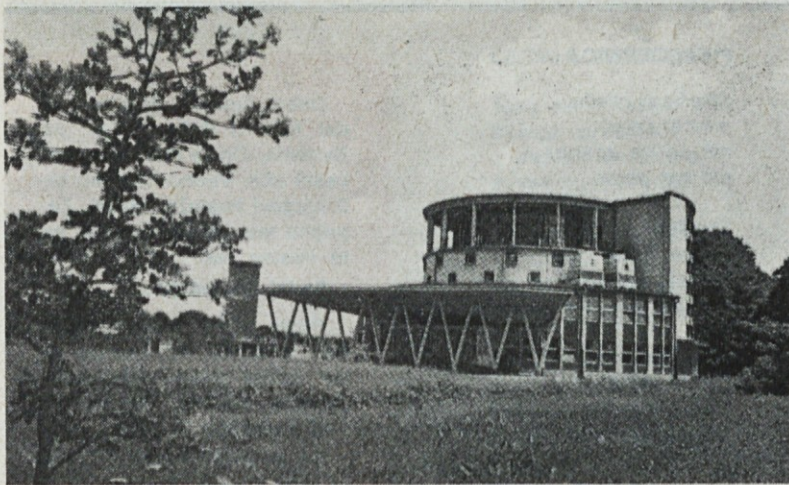
„Ne samo povedati znam, še narišem ti lahko,“ je dejal Peter, in se je res brž spomnil vsega, kar je videl. Zakaj se je vsega spomnil? Ker ima dušo. Res je stricu vse tudi lepo narisal. No, kaj vse je narisal? Naštejte!

„Pameten fant si in pametno se boš znal igrati,“ ga je pohvalil stric. „Za nagrado smeš na vrt. Tam se s svojim bratrancem in sestrično po mili volji igra! Potem pa pridite vsi trije na dobro malico!“

Otroci so bili na vrtu veseli darov, brez katerih ne bi toliko lepega doživljali. Tudi Bog jih je bil vesel.

Sedaj pa na vsako mojo besedo odgovorite: „Hvala!“ Za oči... Za roke... Za dušo... Za bratca... Z očmi, ušesi, usti, rokami, nogami, dušo bomo lepo ravnali in jih negovali ter nanje pazili.

Kadar boste med mesecem kaj lepega videli, slišali ali doživeli, vedno recite: „Bogu hvala!“ Za vsak „Bogu hvala“ pa narišite v zvezek krogec in ga pobarvajete!

Ormož je mesto na visoki terasi ob Dravi, ob vzhodu Slovenskih goric.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 35

la je videz spokojnosti, zadržanosti, morda modrosti. Hodila je in govorila kot nekdo, ki ve, kam gre, in ki je načrtoval, kako bo prehodil svojo pot. Ni bila predrzno objestna kot nekatera kmečka dekleta in tudi ne naučeno ponižna, kot so druga zavoljo stoletne odvisnosti. Njena govorica je bila najbolj popačeno narečje Italije, vendar je bil njen glas nizek in čudno mehak, celo tedaj, ko ga je kratko malo zavrnila. Če jo je Giacomo Nerone naučil teh stvari, je moral biti večji od večine ljudi.

Meredith se je raztresel ob padanju glasu pri latinskih psalmih in začel je premišljevati o dveh važnih prvinah v nesreč polnem življenju Giacoma Neroneja.

Prva prvina je bila spornost. V Cerkvi je kar pravilo, da je eden prvih znakov svetosti nekoga nasprotovanje, ki ga tisti vzbudi, še celo med dobrimi ljudmi. Kristus sam je bil znamenje nasprotovanja. Nobenemu ni manjkalo klevetnikov in obrekovalcev. Da ni bilo te prvine v zapiskih Battiste in Saltarella, ga je čudilo. Sedaj se je začel zavedati njegovega obstoja in njene moči ter zapletenosti.

Druga prvina je imela enako važnost: otipljivo dobro ali zlo, ki se je porajalo iz življenja, iz del in znamenj svetniškega kandidata. Tudi tu je bilo neko pravilo, svetopisemsko pravilo, da drevo spoznamo po sadovih. Svetost nekega človeka ostane vtisnjena kot pečat v srcu drugih ljudi. Dobro delo se razrašča enako, kot se razplaja pečka nekega sadu, dokler se ne spremeni v nov sad. Čudež, ki ni za človeško srce dobrodejen, je brezsmotna slepilna igra in je nevreden vsemogočnosti.

Če je bilo kaj dobrega pri Nini Sanduzzi in če je to dobro vzkliklo iz njene zveze z Giacomom Neronejem, je bilo treba tisto pretehtati v skrajno natančnem računovodstvu hudičevega advokata.

Povrnili se je k brevirju in njegove ustnice so izgovarjale dobro poznane kitice kraljevskega pesnika. Ko je končal, je knjigo zaprl, jo vtaknil v žep talarja in odšel z dvorca, da bi govoril z očetom Anzelmom.

Rosa Benzoni mu je odprla vrata, pogodrnjala v nerazumljivih stavkih in ga potem spustila noter.

Starega duhovnika je našel v sami srajci, ko se je nerodno bril pred razbitim zrcalom, ki je viselo na steni v kuhinji. Imel je bolj motne oči kot običajno in izkrivljeni prsti so se mu tresli, ko si je strgal brado. Rabil je staro britev in Meredith se je začudil, da se še ni

z njo zaklal. Njegov pozdrav je bil manj kot prisrčen.

„Joj, kaj vas je pa prineslo?“

„Rad bi se pomenil z vami,“ je dejal Meredith, ne da bi mu šlo vprašanje na živce.

„Poslušal bom, ne obljubim pa, da bom odgovarjal.“

„Boljše bi bilo govoriti zasebno, se vam ne zdi?“ je šepnil Meredith. Starec se je zasmel, nato pa zaklel, ker se je urezal.

„Namigavate na Roso? Je na pol gluha in dvomim, da bi razumela eno samo besedo, saj govorite, kot bi imeli v ustih jagodo rimskega grozdja. Poleg tega je razdražljiva, pa tudi jaz, ki z njo živim. Kar naprej, človek božji — povejte, kar imate povedati.“

S kretnjo nemoči je Meredith nadaljeval:

„Gre za Giacoma Neroneja. V prvih poročilih je rečeno, da ste vi odklonili pričevanje. Je bilo to zato, ker ste bili njegov spovednik?“

„Ne. Gospodka, ki sta prišla, sta me razjezila. Bila sta dva lice-merska dolgonosca. Prebrala sta mi poglavje o sodnem dnevu in večnem pogubljenju. Jaz sem ju poslal k vragu. Komu je mar, kar jaz pravim? Sem pač pohujšanje škofije.“

„Pohujšanja me ne zanimajo,“ je hladno odvrnil Meyer.

Anzelm je pustil britev in si otrl obraz z umazano brisačo. Zaničljivo je dejal:

„Tedaj ste vi prvi te vrste. Bog ve, v kakšno slast so pohujšanja vsem. Če najdejo kaj umazanega, prežekujejo tisto kot psi, ki glodajo kost. Prejel sem pismo od škofa, v katerem izraža upanje, da je moja zveza z Roso zgubila telesni značaj...“ Surovo se je zakrohotal. „Do kdaj, meni škof, dela človek te reči? Nič bolj kot škofu mi ni všeč položaj, v katerem se nahajam. Toda kako ga naj spremenim pri svoji starosti? Rose ne morem vreči na cesto. Stara je. Bila je dobra z mano, ko je premnoge moje duhovniške brate brigalo malo ali nič, ali sem živ ali mrtev. Bog ve, da je hudo malo, kar imam, a ona ima pravico do polovice. Bo vedelo na to njegovo prevzišeno blagorodje kakšen odgovor?“

Meredith je bil ganjen: ta človek je v strašnih škripcih. Prvič v svojem duhovniškem življenju je začel umevati, kako težko je kesanje, ki ni zavoljo greha samega, temveč zavoljo posledic, ki se iz dejanja razmnožujejo kot zajedavci iz drevesa. Drevo nima druge izbire, ko da še naprej živi zajedavca, ki mu nudi svojo lepoto, vendar počasi umira, ker ni skušene ga vrtnarja.

Strašno je bilo misliti, da bi nekdo zapadel v obup in pogubljenje, ker ni mogel kupiti dvoje odej. Naenkrat se mu je zazdel primer Giacoma Neroneja malenkosten in nepomemben ob primeru očeta Anzelma. Če je bil Giacomo svetnik, je bil srečen: konec je dolgotrajnega bojevanja. Vse drugo so opombe, to pa je malo važno.

Nenadno se mu je porodila misel, a je okleval, da bi jo izrazil. Čez čas je previdno dejal:

„Njegovo blagorodje je presemetljivo dober človek. Rad bi mu pomagal. Mislim, gotov sem, da ne bo zahteval več, ko da dodelite Rosi drugo posteljo in drugo sobo.“

Stari Anzelm je trmasto odkimal.

„Kdo bo plačal posteljo in odeje? Kot je videti, nas vi ne razumete. Tukaj živimo tako, da si glodamo prste. Najprej je treba jesti.“

„Nekaj vam bom povedal,“ je dejal Meredith. „Jaz jih bom plačal. Vam in Rosi bom dal zadosti, da si nakupita nekaj perila, sto tisoč lir pa bom vložil na vaše ime v Kalabrijsko banko. Vam bo to pomagalo?“

Oče Anzelm ga je nezaupljivo pogledal.

„Zakaj se toliko zanimate zame, monsijnor?“

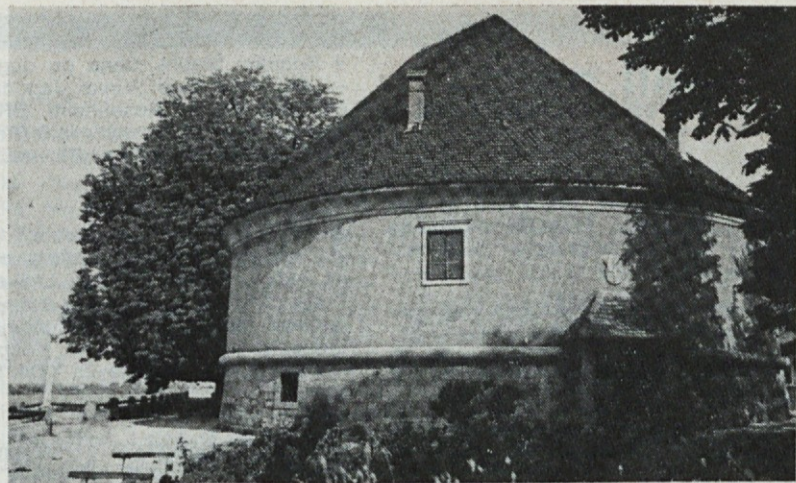
„V treh mesecih bom umrl,“ je dejal Meredith ravnodušno. „Ničesar ne morem nesti s seboj.“

Solzave oči so gledale neverno. Trdi kmečki glas ga je še povprašal.

„Kaj še moram storiti?“

„Ničesar. Če hočete, da vas spovem, vas prav rad. Ne boste mi mogli povedati veliko, česar bi še ne vedel; tako vam ne bo posebno težko. Nima smisla, da bi obstali na sredi poti. Nekoč boste morali urediti svojo vest.“

„Škof govori, da je treba po-

praviti pohujšanje.“ Anzelmov glas je bil dvomeč, a trmasta trdota je izginila.

Meredith se mu je prijazno nasmehnul.

„Prav kmalu se bo zvedelo po vasi, da sta se z Roso ločila. Vse drugo bo urejeno s tem, kar boste vi storili za farane... Dobro. Kaj pravite?“

Anzelm si je pogladil z roko slabo obruto brado. Usta so se mu skremžila.

„Mislim, da bo kje kakšen način, da se to uredi. Precej časa me že to skrbi, staro imam na svoj način rad in je ne bi maral žaliti.“

„Ne verjamem, da bi s tem, da jo imate radi, delali škodo. Meni bi prišlo sedajle malo ljubezni kar prav.“

Zdelo se je, da glas pripada drugi osebi, ne Blaisu Meredithu, hladnemu članu Obredne kongregacije.

„Prav dobro,“ je dejal osorno oče Anzelm. „Bom premislil. Govoril bom z Roso, da ji razložim. A teh reči ni mogoče storiti v hipu. Ženske so občutljive in, ko se postarajo, se poneumijo, poleg tega...“ stare oči so se premeteno zablščale, „kdaj bomo videli barvo vašega denarja, monsijnor?“

Meredith je vzel iz denarnice trideset bankovcev po tisoč lir in jih položil na mizo.

„To je za začetek. S tem lahko kupite posteljo in odeje. Drugo bom moral urediti v Valenti. Vam je prav tako?“

Obrambni stolp v Ptuj. V njem se nahaja vinarski oddelek muzeja.

„Mi bo moralo biti,“ je čemerno odvrnil starec. „Vendar bi rad, da bi bilo vse urejeno prej, preden umrjete. Kadar advokati vtaknejo svoje prste v dediščino, je z njo konec. Ostane samo krma za kanarčka. Kaj bi zdaj še radi?“

„Glede Giacoma Neroneja... Kaj bi mi lahko povedali o njem?“

„In kaj se bo zgodilo, če vam povem?“

„Napravil bom zapisnik in kasneje vas bodo izprašali pod prisego pri cerkvenem sodišču.“

„Napraviva takole, monsijnor! Počakajte, da me prej spoveste! Potem vam bom povedal vso zgodbo. Kaj se vam zdi?“

„Spovedna tajnost ne služi za sodne zapise.“

Starec se je zakrohotal.

„Saj ravno to hočem, prijatelj. Zadosti je že bilo spogledovanja na moj račun. Naj me vrag vzame, če jim bom dal še več razlogov zanj.“

„Kakor se vam zdi,“ je dejal Meredith utrujeno. „Čez nekaj dni vas bom spet obiskal.“

„In ne pozabite, kaj morate storiti v Valenti!“

„Ne bom pozabil.“

Vstal je in se napotil k vratom. Ni bilo pozdravljanja ne zahvaljevanja in, ko je šel po klancu navzdol k zdravnikovi koči, je imel neprijeten občutek, da se je vedel kot bedak.

drugič dalje

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfell-schifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● OVERJENE PREVEDE iz slovenščine in srbohrvaščine kot tudi pravno pomoč nudi M. GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, telefon (089) - 8 12 18 20.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overovim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radijem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinco Levstik.

● MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELESIA uspešno zdravijo srčne, sladkorne in želodčne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata DM 375.— in poština. Patentirano. Pošljemo prospekte. Naročila sprejema JODE, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN — Möbeltransporte, Biesenstraße 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, telefon: 02103 - 23 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● Tri GRADBENE PARCELE po 1000 m² ali skupno 3000 m² ugodno prodam. So pet minut hoje od železniške postaje in tudi z avtom lahko

dostopne (le 200 m od asfaltne ceste) ter ležijo na zelo lepi razgledni točki v Rogaški Slatini. Cena po dogovoru. — Pojasnila daje: Vinko Jagodič, Eicheweg 31, 82 Rosenheim, BRD ali: Alojzija Jagodič, Levstikova 6 (Pernek), 63250 Rogaška Slatina, Slovenija, Jugoslavija.

● NOVA HIŠA, komfortna (1973), 266 m² stanovanjske površine, primer-na tudi za obrtni lokal, v Laškem pri Celju ob glavni cesti, blizu zdravilišča, ugodno naprodaj! — Natančnejše informacije pri: Ivanka Kunc, Kocbekova 3, 63000 Celje, Jugoslavija. (Tel. 063 — 24 224).

● LEPO POSESTVO v Podkumu pri Zagorju ob Savi s 37 ha zemlje ugodno naprodaj. — Informacije dá: Stefanija Majcen, 5241 Scheuerfeld/Sieg, Hauptstr. 48, BRD. Telefon: 02741 - 2 21 50.

● NOVO HIŠO v Ljubljani-Dragomer, primerno za vsako obrt, ugodno prodam. — Za informacije (s fotografijo) pišite na naslov: Slavica Jank, 6 Frankfurt/M 90, Heerstr. 34/36, BRD — ali po telefonu v Ljubljani: Marjan Jerman, tel. št. 57 560.

● TRISOBNNO STANOVANJE z garažo v Sevnici ob Savi, vseljivo takoj ali po dogovoru, ugodno prodam. — Ogled vsak dan pri: Bostič, Heroja Maroka 4, Sevnica. Dogovor pri Alojz Jazbec, Hansastraße 30, 8000 München 21, BRD.

● Ko pridete v PARIZ, obiščite mojo restavracijo AUBERGE YUGOSLAVE, 27 rue d'Enghien, Paris 10^e, kjer vsak dan dobro večerjo spremlja prijetna godba in pesem. Davor-Emil BIZJAK.

● ENONADSTROPNO HIŠO, dvostanovanjsko z napeljavno vodo in elektriko, vrtom in njivo, veliko 3330 m², na Pragerskem prodam. Hiša je takoj vseljiva. Cena 70.000.— DM. — Informacije dobite na Pragerskem št. 11 pri Frangež, ali pa v Nemčiji: Stanko Pondelak, Kapuzinerstr. 23, 8000 München 2, BRD.

● POSESTVO, sposobno za vse poljedelske kulture, na sončni legi, ob cesti, ugodno prodam. Hiša, gospodarsko poslopje, s centralnim ogrevanjem, zemljišče skupno 6 ha. Posestvo je v turističnem kraju na Spod. Štajerskem z urejenim majhnim lokalom za turizem. — Naslov: Janko Krajnc, Podgorje 12, 63213 Frankolovo pri Celju, Jugoslavija.

pozor!

PREVEDE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šillinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pism za tujino.

povejmo po domače!

ga človeka poznam, ki to ve; mi nismo edini, ki vam ne verjame-mo.

FAROVŽ —

v vasi ima farovž velik vpliv; začel je hoditi okoli farovža (= začel se je družiti z duhovščino).

GOBA —

hiše so rastle kakor gobe po dežju; brusi in kresilne gobe; v stanova-nju se je pojavila hišna goba; zbo-leti za gobami; goba za krpanje nogavic; atomska goba (= veliki oblak dima po eksploziji atomske bombe); brisati tablo z gobo; pije ko goba; pij, saj vem, da si gobal; molči, goba pijana!; gobo ima v želodcu; šel je po gobe (= umrl je); premoženje je šlo po gobe; go-vori, ko da se je norih gob naje-del (= zelo zmedeno, neumno).

HVALA —

zaslužiti hvalo; to je povedal v nje-govo hvalo; to naj bo hvala za mo-jo dobroto!; za svoj trud ne priča-kuje hvale; dobro smo opravili, hva-la Bogu!; kar naprej so mu hvalo peli; še hvala mi ni rekel; sama hvala ga je; hvala za tako pomoč!; bil je poln hvale o njem; lastna hvala — cena mala; lastna hvala se pod mizo valja.

IGRA —

takšno delo je zanj igra; igra barv ob zahajajočem soncu; opazoval je igro svetlobe in sence; igra va-lov; ta miselnost je pritegnila v vojno igro mnogo narodov; spre-gledal je njegovo igro; brezobzir-na igra gospodarskih sil; vse je počivalo na čudni igri naključja; igra njegovega obraza je bila ze-lo zgovorna; ni mogel prikriti ner-vozne igre prstov; opaziti je bilo igro njunih oči; sreča v igri, ne-sreča v ljubezni; besedna igra.

LAHEK —

lahek kot pena, pero; lahek zaslu-žek; njena hoja je lahka; piti lah-ko vino; njegova smrt je bila lah-ka; naj mu bo lahka domača zem-lja; tako sem lahek, da bi kar zle-tell; saj ni napačen človek, le pre-več lahek je; biti pri lahkem kru-hu; kraj, kjer ti lisica lahko noč vošči (= samotni kraj); z lahkimi srcem se bom ločila od njih; zo-bozdravnik ima lahko roko; to se lahko vsakomur primeri; še zdaj bi lahko živel, ko ne bi bil pil; ne po-znam ga; lahko je pošten, lahko ne; ni ji bilo lahko, ko je ostala sama z otroki; kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri.

napake

(Najprej je navedena napačna raba, potem pravilna.)

napram → do;
na tem mi je → do tega mi je;
dosloven → dobeseden;
skala mu je dobesedno odtrgala roko → mu je odtrgala roko;
profit → dobiček;
dobivati na ugledu, na teži → dobivati ugled, težo;
pridi brž dol! → pridi brž dol!
Dolenska → Dolenjsko, Dolenjska;
grem zdoma → grem z doma;
sem z doma → sem zdoma;
doprinesti zmago → zmagati;
biti dorasel čemu → biti kos čemu;
z dostimi ljudmi → z dosti ljudmi;
vic → dovtip, šala;
Dragota → Draga;
kdor drugi → kdo drug;
klapa → družčina;
obitelj → družina;
držati nase, na obleko, na čast → dati nase, na obleko, na čast;
predavanje držati → predavati;
prisotnost duha → prisebnost;
pred dvemi leti → pred dvema letoma;
enoglasna izvolitev → soglasna izvolitev;
to ti enostavno prepovem → to ti kratko malo prepovem;
eventuelen → eventualen;
imeti Fiata, Forda → imeti fiata, forda;

beseda literatov

DESETI BRAT

(Odstavek)

Krjavelj: „Moral sem paziti, da se mi smola v loncu ne vžge; zato ni-sem mogel zmerom v kozi očesa imeti... Čakaj me, vrag, čak, ti bom že eno naredil, kozača, da ne boš ven in ven gobca v ograjo ti-ščala! Pa sem vzel veliki nož ter sem ga nabrusil na os in sem se ulegel na trebuh prav tiho za me-jo tam pri vrzeli, kjer je žival noter hodila. Kar ti pride! En gobec tra-ve namuli pa odtrga: hrst! Zopet namuli — tačas se pa jaz stegnem in: šop! porinem nož skozi v be-dro. Kri je tekla kakor v turški vojski in vpila je uboga Dimka, kakor bi jo na meh drl.“

Josip Jurčič

JOSIP JURČIČ

(1844—1881)

se je rodil na Muljavi pri Stični na Dolenjskem. Po poklicu je bil časnikar. To je naš prvi veliki pri-povednik. Najbolj priljubljen je po svojem romanu Deseti brat.

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).
P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.
Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).
Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.
(Tel. 05522 - 26 4 04).
Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,
Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.
Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marchinelle.
(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalár, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76
ali 64 11 72).
Ludvik Rot, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).
Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).
Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).
Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 9 79 13).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43 (Kolpinghaus), (tel.
030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).